

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostili. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojškim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVII. št. 66 (13.896)

Trst, četrtek, 18. aprila 1991

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA
Drevored 24 maggio 1.
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958
CEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190
Fax 0432/730462

primorski dnevnik

Zaradi okrnjene sestave bo delo nove štiristrankarske koalicije napornejše

Andreotti predstavil vladni program PRI se bo izrekla šele po razpravi

Kljub pozivu k sodelovanju je del leve opozicije že napovedal bojkot razprave
La Malfa tudi včeraj ni prizanašal z ostrimi izjavami na račun vladne četverice

RIM — V senatu in poslanski zbornici se je včeraj ponovil stari politični obred: predsednik vlade Andreotti je najprej senatorjem in nato še poslancem prebral svoj politični program, ki se veliko ne razlikuje od vseh doslej prebranih. Za republikanskega tajnika La Malfa je Andreotti »kratko malo predstavil enak vladni program, kakršnega je sestavil za časa svoje prve vlade, svoje druge vlade, pa tretje, šeste vlade. Edina bistvena sprememba je zato samo anomalna sestava vlade.«

Malo po šestnajsti uri včeraj je torej predsednik vlade predstavil novi, 37 strani obsegajoči vladni načrt, ki zaobjema štiri točke, in sicer ustavno vprašanje, javne finance, sodstvo in boj proti kriminalu ter posodobitev javnih uprav. S temi vprašanji naj bi se nova štiristrankarska vlada tako ali drugače spopadala do naravnega izteka mandata. Brez republikancev, kar je za La Malfa že kar vprašanje časti, o čemer pričajo njegove včerajšnje ostre izjave. »Nikjer ne piše, da mora neka določena vladna večina imeti tudi določene šefa.« Skratka, za petstrankarsko koalicijo ne obstaja nobena alternativa, odstraniti pa je treba Andreottija, meni tajnik PRI.

Opazke niso šle mimo Andreottija, ki je na koncu svojih posegov obžaloval, da je prišlo do nesoglasja z republikanci. Kljub temu jih je povabil k sodelovanju, isto vabilo pa je namenil tudi opoziciji. Glede toliko pričakovanih politič-

nih in institucionalnih reform pa si šef vlade ne dela utvar: med strankami vlade je še veliko nesoglasij, zato prepušča reševanje teh pomembnih vprašanj prihodnji vladi.

Kljub nesporni novosti, ki jo predstavlja nova Andreottijeva vlada, pa je bil včeraj glavni protagonist na politični sceni republikanec La Malfa. Časnikarji so ga dobesedno oblegali in vestno beležili njegove ne ravno nedolžne izjave. »Sposobnost te vlade bomo ocenjevali na podlagi dejstev,« je med drugim dejal in pripomnil, da Andreotti poleg vsega ostalega ni spoštoval niti predloga, da bi skril število ministrskega osebja. »Prav obratno, še nikoli nismo imeli toliko podtajnikov!« Z La Malfovimi izjavami se ne strinja Craxi, ki je napovedal, da bo o tem napisal članek v strankinem glasilu. Brez vsakršnega navdušenja pa je Andreottijevo četverico sprejela opozicija. Zeleni in leva opozicija ne bodo sledili programski razpravi, Andreottijev poziv opoziciji pa je za Occhetto »malenkosten«, zaradi česar bo njegova stranka izvajala jasno opozicijo vladnemu načrtu: ob vsaki točki bo zahtevala korenita pojasnila. Kako pa vse to ocenjuje KD? Z molkom. Predsednik stranke De Mita se izogiba novinarjev in ne daje izjav, podtajnik Mattarella ohranja hladno kri, s Forlanijem in ostalimi pa je tako, kot bi se razblinili v nič.

G. R.

Malo zamenjav med podtajniki

RIM — Včeraj so prisegli ministrski podtajniki sedme Andreottijeve vlade. Tudi v tej sestavi ni bistvenih sprememb, saj je bilo med podtajniki samo sedem zamenjav. Edino dejansko novost predstavlja ustanovitev podtajništva na ministrstvu za ustavno vprašanja, ki ga bo vodil D'Onofrio (KD). Zamenjali so seveda vseh pet republikanskih podtajnikov. Na zunanem ministrstvu bo Susanno Agnelli zamenjal demokristjan Borruso, na obrambnem ministrstvu pa bo De Carolisa (PRI) nadomestil socialdemokrat Antonio Bruno. V novi vladni sestavi so tri ženske, in sicer na ministrstvih za zdravstvo in šolstvo.

Potrjena sta bila oba parlamentarca iz Furlanije-Juljske krajine, in sicer socialist Franco Castiglione, ki je podtajnik pri ministrstvu za pravosodje in demokristjan Luciano Rebulli, ki bo ostal na ministrstvu za turizem.

Podtajnik pri predsedstvu vlade Cristofori je pojasnil, da je Andreotti ohranil večji del prejšnje zasedbe v spoštovanju kontinuitete, ki bo omogočila uresničitev zastavljenega vladnega programa.

Pred današnjim 21. občnim zborom ZSŠDI

ODO KALAN

Letošnji občni zbor zamejske športne organizacije sovпада s korenitimi socialnimi, gospodarskimi in političnimi spremembami v matični Sloveniji, kar nedvomno vpliva tudi na pogoje delovanja celotne slovenske zamejske skupnosti v Italiji. Nesmiselno bi bilo namreč misliti, da take, še do nedavnega nepredvidljive spremembe, ne bi vplivale tudi na naše delovanje. Zaradi tega je to pravi trenutek, da poglobljeno pregledamo prehojeno pot in da si postavimo nove smernice delovanja. Poleg tega smo tudi pod vplivom razvoja države v kateri živimo, saj moramo prilagajati naše delovanje tukajšnjim običajem, zakonskim določilom in zahtevam tržišča, če pojmujeemo ta izraz v širokem smislu.

Združenje torej deluje polnih 20 let. Če se ozremo po odbornikih v posameznih društvih ali tudi v Združenju, ugotovimo, da so mnogi ostali v krogu zamejskega športa ves ta čas in da so po svojih močeh in sposobnostih ustvarjali naše gibanje. Prešli smo si-

NADALJEVANJE NA 10. STRANI

Vsadržavna stavka novinarjev in tiskarjev

V petek in soboto ne bo dnevnikov

RIM — Jutri in v soboto ne bo izšel v Italiji noben dnevnik. Danes namreč stavkajo tiskarski in grafični delavci dnevnikov in tiskovnih agencij, jutri pa bodo prekrizali roke novinarji. Vsadržavni sindikat novinarjev FNSI je za petek oklical stavko, ki sodi v okvir protestnih akcij proti prekinitvi pogajanj za obnovo delovne pogodbe. Stavke se ne udeležujejo novinarji, ki so včlanjeni v novinarske zadrage.

Jutri bodo stavkali tudi novinarji tiskovnih agencij, medtem ko bodo novinarji RAI stavkali v soboto, 20. aprila. Kot je bilo dogovorjeno s sindikatom, bodo v teku dne predvajali dva dnevnika na združenih radijskih in televizijskih mrežah. V soboto bo torej popoln informacijski mrk. Petminutna poročila bodo na sporedu ob osmih zjutraj in in ob dvajseti uri. Z jutrišnjo stavko se bo izčrpal prvi paket protestnih akcij oziroma paket petdnevni

stavk, ki jih je oklical vsadržavni sindikat novinarjev.

V sredo, 23. aprila, bo ob priložnosti dvodnevne vsdržavne konference redakcijskih odborov v Rimu protestna manifestacija. Vsadržavni tajnik FNSI Giorgio Santerini je pojasnil, da so se novinarji prvič odločili tudi za javno protestno manifestacijo, ker se vztrajno širijo neutemeljene in neresnične govorice glede pogajanj z založniki, kot na primer, da so slednji pripravljeni na hiter zaključek pogajanj in za to »ponujajo kar velike vsote denarja«, v resnici pa se želijo novinarji pogajati na ljalen način. Novinarji se bodo zbrali na Trgu Colonna, kjer imata sedež poslanska zbornica in vlada. Konec prihodnjega tedna pa bo novinarski sindikat objavil okvirni koledar nadaljnjih stavk, seveda če med tem ne bo prišlo do novih premikov.

Skupščina razpravljala o novem načinu služenja vojaškega roka

V ministrstvu za informiranje prva menjava v slovenski vladi

BOGO SAMSA

LJUBLJANA — V Sloveniji neusmiljeno sneži, pritisnil je mraz, vendar policija pravi, da ni večjih težav v prometu in tudi ne na splošno v življenju ljudi. Celo kmetje pravijo, da ne bo večje škode, če seveda ne bo prehud mraz. Slabo vreme se bo nadaljevalo še nekaj dni, v slovenskem in jugoslovanskem političnem življenju pa se zaostruje že dlje časa in nič ne kaže na bolje.

Včeraj je ponovno zasedala slovenska skupščina, ki se je lotila normalnega dela. Tokrat je bil na dnevnem redu zapleten zakon o obrambi, ki do kraja odpravlja sistem služenja vojaškega roka v JLA, uvaja vojaščino v Sloveniji in hkrati dopušča ugovor vesti in torej civilno služenje roka. Za slovenske fante to pomeni, da bodo ostali doma in da bodo v vojaški suknji samo šest in ne več dvanajst mesecev. Vse skupaj pa je resen problem za univerze, starše itd., ker se je doslej že uveljavil način, da so naborniki po dopolnjenem osemnajstem letu šli k vojakom, in ta sistem se zdaj prekinja. Povrh je to začasna rešitev, dokončna bo možna samo na podlagi slovenske ustave, ki bo načelno določila razmerje nove samostojne slovenske države s svojo obrambo.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Predsedniki se danes pogovarjajo na Ohridu

LJUBLJANA — Danes se bodo na Ohridu ponovno zbrali predsedniki jugoslovanskih republik. Dnevni red predvideva razpravo o skupnih interesih v eventualni bodoči skupnosti, reguliranje medsebojnih obveznosti in pravic, ki izhajajo iz dosedanjega skupnega življenja in funkcioniranja skupnih organov v prehodnem razdobju.

Prva točka se očitno nanaša na referendum, za kar je osnutke pripravila delovna skupina, pri kateri pa niso sodelovali ne Slovenci ne Hrvati. Včerajšnja Borba navaja mnenje delovne skupine, da je treba referendum razpisati v vseh šestih republikah, torej tudi v Sloveniji. Kriteriji morajo biti povsod enaki, da bo homogen. Vprašanje pa bi se glasilo ali naj Jugoslavija postane zveza suverenih republik ali pa naj ostane suverena država. Štetje glasov pa je možno po republikah, na ravni republike in občin.

Seveda ni pri tem zapletenem sistemu vprašanj in odgovorov v resnici nič manj zapleteno ozadje srbskih zahtev,

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

V starosti 86 let
umrl ugledni liberalec
Giovanni Malagodi

RIM — V starosti 86 let je včeraj v svojem rimskem stanovanju umrl senator Giovanni Malagodi. V svoji skoraj štiridesletni politični karieri je bil večkrat imenovan za ministra, bil pa je tudi predsednik senata in v zadnji dobi častni predsednik liberalne stranke.

Italijansko politično življenje ga je spoznalo leta 1953, odtlej je bil eden od protagonistov na vedno razgibani politični sceni in je užival velik ugled tudi pri nasprotnikih.

Najvidnejši italijanski politiki, kot predsedniki republike, senata in poslanske zbornice, ter tajniki strank, ki so se včeraj oglasili v zvezi z njegovo smrtjo, so izrazili veliko spoštovanje, ki si ga je zaslužil kot intelektualac, antifašist in liberalec pri ustanavljanju italijanske republike in demokracije ter predvsem kot človek z vedno jasno izdelanimi in preudarnimi stališči.

Največ preglavic je nenadno poslabšanje vremena povzročilo v Furlaniji-Juljski krajini
Zimsko vreme s snegom in burjo odgnalo pomlad

TRST, LJUBLJANA — Zima je včeraj ponovno (točno po napovedih meteorologov) pokazala zobe in namesto prvih skokov v morje je bilo treba ponovno poiskati zimska oblačila. Toda glavne težave so se pojavile v prometu, saj je marsikje sneg presenetil voznike. Skoraj povsod je v višjih legah snežilo, sneg pa je ponekod padal vse do nižin.

Najhuje jo je vreme zagodlo v naši deželi, kjer se je temperatura včeraj popoldne bliskovito spustila proti ničli. Predvsem v Alpah je snežilo in v višjih legah je zapadlo od 10 do 20 cm snega. Posebna služba za opazovanje plazov je tudi opozorila, da je zaradi novega snega predvsem na višinah okrog 2.000 m nevarnost plazov povečana, ta nevarnost pa naj bi še naraščala, če se bo sneženje nadaljevalo. V Trstu se je včeraj pojavila precej moč-

na burja, sneg pa je pobelil kraško planoto (na sliki D. Križmančiča), o čemer tudi posebej poročamo.

Vreme pa se je nenadoma poslabšalo tudi v Sloveniji, kjer je skoraj povsod snežilo. Na avtocesti Ljubljana - Razdrto je pri Postojni zapadlo približno 15 cm snega, največ težav pa je bilo na gorenjskih mejnih prehodih z Avstrijo in Italijo, kjer je bila povsod obvezna uporaba verig, za težja vozila pa je bil promet nekaj časa celo prepovedan.

Vremenoslovci za danes ne napovedujejo bistvenega izboljšanja. Padavine naj bi sicer postopoma prenehale, zato pa naj bi se burja na Primorskem še okrepila. Tudi temperature ne bodo nič kaj spomladanske in v višjih legah bo še vedno občasno snežilo, medtem ko naj bi se slabo vreme z nizkimi temperaturami zadrževalo vse tja do konca tedna.

Posebna skupina bo raziskala vpliv tankerskega prometa na okolje

Veter potisnil naftni madež proti ligurskim kopališčem

GENOVA — Jugoahodni veter, ki je pihal s hitrostjo 15 do 20 vozlov, je včeraj ponoči naftne madeže s ciprskega tankerja Haven potisnil proti obali, povzročil pa je tudi precej težav ekipam, ki odstranjujejo nafto z morske površine.

Največ strnjene nafte je morje ponoči in čez dan odložilo na področju med Varazzejem in Voltrijem in še posebej na plažah v Cogoletu in kraju Celle Ligure. Razburkano morje je tudi preprečilo majhnim čistilnim ladjam nadaljevanje njihovega dela in včeraj so izpluli le vlačilci in večje pomožne ladje, ki so opremljene s »skimmerji« (posebne naprave za zbiranje tekoče nafte z vodne površine), in druga večja posebna plovila, ki s površine »pobirajo« strnjeno nafto.

Približevanje naftnega madeža obali nekateri strokovnjaki ocenjujejo pozitivno, drugi pa negativno. Po mnenju prvih - gre za strokovnjake iz ES in tehnike mednarodne naravovarstvene organizacije lastnikov tankerjev Itopf - bo odstranjevanje nafte v bližini obale precej lažje, italijanski strokovnjaki pa upajo, da bo veter spremenil smer in se bo naftni madež spet oddaljil od obale proti odprtemu morju. To svoje mnenje tehniki Castalie opirajo na trditev, da je sicer na obali lažje odstraniti nafto in da je dokaj enostavno očistiti plaže,

vendar pa je skoraj nemogoče očistiti skale in je zato z ekološkega vidika po njihovem mnenju boljše, če se nafta »pobere« že z morske gladine.

Še vedno pa ni povsem jasno, koliko nafte naj bi bilo na potopljenem tankerju. Nekateri še vedno trdijo, da naj bi bilo v štirinajstih rezervuarjih še precej nafte, po drugi strani pa je komandant pristaniškega poveljstva v Genovi admiral Antonio Alati prepričan, da je večji del od 142 tisoč ton nafte, kolikor jih je bilo v začetku na ciprskem tankerju, takoj po siloviti eksploziji zgorel.

V zvezi z nesrečo ciprskega tankerja je minister za okolje Ruffolo izjavil, da se je »možna katastrofa na srečo spremenila v hudo nesrečo«. Pri tem je Ruffolo tudi poudaril, da so nekatere srečne okoliščine preprečile ekološko katastrofo, ki bi bila po svojih razsežnostih celo trikrat večja od tiste, ki jo je povzročil tanker Exxon Valdez.

Da bi v bodoče preprečili podobne nesreče, pa je minister za trgovsko mornarico Facchiano napovedal imenovanje posebne raziskovalne skupine, ki naj bi na osnovi prihodnjih dobav nafte najkasneje v treh mesecih pripravila poročilo o možnem škodljivem naravovarstvenem vplivu vse bolj gostega tankerskega prometa.

Bagdad protestira proti kršenju suverenosti

Vojaške enote ZDA bodo ščitile Kurde

BAGDAD — Sklep ZDA, da bodo v severnem Iraku postavile taborišča za Kurde, ki jih bodo ščitili ameriški vojaki in vojaki evropskih zaveznikov, je v Bagdadu izzval veliko nejevolje. Načrt naj bi nudil beguncem dovoljšnje jamstvo, da bi se vrnili s planin. Komisar OZN Eric Suy je najprej potrdil, da se Irak strinja s postavitvijo taborišč, kasneje pa je zunanji minister Ahmad Husein Khudayer izjavil, da predstavlja prisotnost vojakov vmešavanje v notranje zadeve. V zvezi s taborišči se je iz Suleimaniye oglasil lider kurdskih upornikov Jalala Talabani, ki je podprl načrt in obenem poudaril, da »Kurdi niso navadni begunci, temveč ljudstvo, ki mu grozi genocid«.

Kurdski ubežniki so medtem še vedno izpostavljeni vremenskim neprilikam in epidemijam. Beguncem, ki so se ustavili na planinah ob turški meji, so doslej že »dostavili« z

letali in helikopterji 1345 ton hrane in drugih nujnih potrebščin. Ob vznjožu planin rastejo prava šotorska naselja, ki naj bi bila bednikom vsaj začasno zatočišče. Epidemije, predvsem tifusa in kolere, grozijo že vsem beguncem, ker so jih dolga pot, lakota in vreme izredno osibili. Iz taborišča Kamiran na iranski meji, kjer je 25.000 beguncev, opozarjajo na nevarnost kolere. Epidemija bo neizbežna, ko se bo temperatura dvignila. Stanje je strahotno tudi v Bagdadu, kjer že dolgo časa primanjkuje vode in jo prebivalci črpajo iz greznic. Unicef je poslal 37 ton zdravil in cepiva. Izsledki zdravniških ekip poudarjajo, da zaradi podhranjenosti otroci ne rastejo več. Irak je vprašal OZN za dovoljenje, da bi prodal za milijardo dolarjev petroleja in s tem zneskom nakupil hrane, predvsem pšenico, riž, sir in mleko.

V Ljubljani bodo proslavili obletnico Osvobodilne fronte

LJUBLJANA — V soboto, 27. aprila, se bo osrednja proslava petdesete obletnice Osvobodilne fronte in pričetka oborožene vstaje slovenskega naroda pričela na Trgu revolucije z minuto molka za vse padle. Takrat bodo po vsej Sloveniji in tudi v zamejstvu položili na vse grobove in spomenike žrtev šopke rož. Ne bodo povsod venci, ki so dragi, toda skrbna roka bo prinesla rožo in s tem počastila spomin toliko junakov in mučencev, padlih v drugi svetovni vojni.

V soboto, 27. aprila, bodo v Ljubljani štiri osrednje proslave: zjutraj tradicionalni pohod po poteh svobodne Ljubljane, ob 11. uri že omenjeno ljudsko zborovanje na Trgu revolucije, nato bo v Cankarjevem domu ob 13. uri koncert pevskih zborov, ob 18. uri pa bo slovesna akademija, na kateri bo govoril slovenski predsednik Milan Kučan o državotvornem pomenu Osvobodilne fronte za sedanji čas.

Kot že rečeno, bo osrednji del proslave ob 11. uri. Na njem bodo nastopili štirje pevski zbori, med njimi bo Tržaški partizanski zbor Pinko Tomažič zapel dve pesmi. Osrednja govornika pa bosta Ciril Zlobec in predsednik Zveze borcev Ivan Dolničar; spregovorila bosta tudi predstavnik zamejcev iz Avstrije in Italije.

Seveda na tiskovni konferenci ni bil govor samo o tehničnih in organizacijskih pripravah za osrednjo in zgodovinsko pomembno proslavo, temveč tudi o vsebinskih poudarkih, ki so med drugim zanimivi za sedanji čas. Tako je uvodoma Bojan Osolnik med drugim poudaril,

da smo Slovenci prav z osvobodilnim bojem postali del evropskega gibanja za svobodo.

Osrednja proslava in slavnostna akademija nista torej samo spomin in opomin na takratne čase, temveč politično dejanje, ki je živo v toku današnje zgodovine. Zato je še zanimivo, da so v pripravljalnem uradnem odboru predstavniki vseh treh slovenskih opozicijskih strank, torej prenoviteljev, socialistov in liberalcev, med vladnimi strankami pa predstavniki Slovenske demokratske zveze in zelenih. Vabljeni so bile vse stranke, zastopane v slovenskem parlamentu, na tak ali na drugačen način pa se niso udeležili Slovenci krščanski demokrati, Kmečka zveza-ljudska stranka in socialdemokrati, poleg kranjskih liberalcev.

V odboru je vlada zastopana z resornim ministrom in strankarsko neopredeljenim podpredsednikom.

Očitno sta v ozadju ločitev in politična izbiira, ki prihajata do izraza z nekaterimi težavami in predvsem z različnim pristopom, ki kaže bojazan, da bi proslava preveč uspela in imela politične posledice, če bi se na njej zares zbrala velika množica ljudi. To pa je resnična dilema v sedanji Sloveniji, ki je v polnem toku zanimivega zgodovinskega procesa osamosvajanja in lastne državnosti. Prav partizanski boj in sklepi takratnih legitimnih organov pa so začrtali osnovno pot slovenske državnosti. Obenem je to tudi priložnost za različno opredeljevanje političnih sil, bolje rečeno - socialdemokratskih in laičnih sil, ki ustvarjajo novo, politično razčlenjeno podobo Republike Slovenije. (b. s.)

Ugrabljeni zdravnik spet doma

REGGIO CALABRIA — Včeraj ob zori so karabinjerji osvobodili 34-letnega zdravnika Agostina De Pascala, ki ga je ugrabiteljska tolpa ugrabila v noči na 22. december lani. Zdravnik je tisto noč dežural v ambulantni za nujne posege.

Karabinjerji so naleteli na skrivališče, kamor so ugrabitelji pred kakimi desetimi dnevi preselili svojo žrtev, skoraj po naključju. Včeraj ponoči so namreč organizirali redno preiskovalno akcijo na gričevnatem področju v okolici Locrija v Kalabriji. De Pascale se je skrival v majhnem kanadskem šotoru in je bil priklenjen na verigo. Ko je slišal neobičajne šume v okolici, je s plamenčkom iz vžigalnika opozoril nase. Mladeniča je izkušnja psihoško precej prizadela, vendar njegovo splošno zdravstveno stanje ne vzbuja skrbi. Preiskovalcem je povedal, da je bil takoj po ugrabitvi v nekem drugem skrivališču, prav tako v okolici Locrija, in da so bili ugrabitelji z njim precej obzirni.

Ni znano, ali je družina De Pascale kdaj plačala odškodnino ugrabiteljem. Kaže da so ugrabitelji vnovčili le prvi obrok, ko še ni začel veljati zakon o zaplembi imetja sorodnikov ugrabljenцев. Karabinjerji zanesljivo vedo le, da je družina De Pascale kmalu po veliki noči prekinila vsak stik z ugrabitelji.

Gorbačov in Kaifu se še nista dotaknila vprašanja Kurilov

TOKIO — Tretje srečanje med sovjetskimi predsednikom Mihailom Gorbačovom in japonskim premierom Tošikom Kaifujem je mimo, kaže pa, razgovore ovija namreč precejšnja tajnost, da sta si sogovornika prihranila najtrši oreh - vprašanje otokov Kurilov, ki najbolj zanima Japonce - prav za konec. V dosedanjih srečanjih sta Gorbačov in Kaifu obravnavala predvsem odnose med Vzhodom in Zahodom, razmere na področju ob Tihem oceanu in vrsto manjših, čeprav važnih vprašanj, kot je, denimo, ribolov v skupnih ali spornih vodah. Gorbačova očitno precej zanima mir in varnost ob Pacifiku in je zato predlagal po vzorcu evropske še azijsko konferenco, pri kateri naj bi poleg SZ in Japonske sodelovale ZDA, Kitajska in Indija. Njegov japonski kolega pa bo prav gotovo vztrajal na »politični odločitvi«, ker so pusti kurilski otočki kljub slabemu podnebu in vulkanskim značilnostim za Japonsko vprašanje nacionalnega ponosa. S tem v zvezi je sovjetski gost poudaril edino, kako je nedopustno, da med Japonsko in SZ še ni bila podpisana mirovna pogodba.

Gorbačov je včeraj spregovoril pred združenima zbornicama japonskega parlamenta, sestal pa se je tudi s predsednico Socialistične stranke Takako Doi. Prav med srečanjem s predstavnico glavne opozicijske sile na Japonskem je Gorbačov povedal, da mora spoštovati javno menje v SZ, ki odločno nasprotuje odstopu otokov.

Navidežno idilično ozračje, v katerem poteka obisk Mihaila Gorbačova, je zmotil nenadni odhod guvernerja otoka Sahalin Valentina Fedorova. Izjavil je, da je odšel iz protesta, ker ga niso vključili v uradno delegacijo, čeprav je »prizadeta stranka«, saj spada otok Sahalin v otočje Kurilov, ki so v središču pozornosti.

V Sovjetski zvezi se medtem napetost stopnjuje. Stavka-jočim so se danes priključili štirje rudniki v beloruskem Soligorsku. Vedno glasneje padajo obtožbe, da vodstvo SZ ni kos gospodarskim in socialnim problemom v državi.

● Prva zamenjava

NADALJEVANJE S 1. STRANI

Hkrati pa se je v slovenski skupščini pričela razprava o sredstvih množičnega obveščanja. Pred dnevi je komisija za imenovanja odstavila načelnico skupščinskega tiskovnega urada Alenko Leskovic, katero bo zamenjal Bojan Korsika, nedkanji urednik strankarskega glasila Demokracija. Včeraj pa se je nenadoma in nekoliko nepričakovano zvedelo, da je predsednik Peterle zamenjal samo ministra za informiranje Staneta Staniča, katerega bo nadomestil pomočnik obrambnega ministra obrambolog Jelko Kacin. V obeh primerih gre za zamenjavo dveh novinarjev z znanimi osebami, oba nista imela tesnejše strankarske povezave, na novo predvideni funkcionarji pa so povezani z vodilnima človekoma slovenske obrambe in policije.

Obenem prihaja tudi do zanimive pluralizacije slovenskih medijev. Napoveduje se, da bo v kratkem Slovenija bogatejša za dva dnevnika. Založniška hiša Dela namreč za deveti maj pripravlja nov večernik »Slovenske novice«, pri čimer bodo grafično poudarjene »Novice«. To bo dnevnik na manjšem formatu, pester, živahen, tiskan v barvah, skratka nekaj povsem novega na slovenskem časnikarskem trgu, za katerega je značilno celo preresno in s tem nekoliko dolgočasno pisanje. Na ta način želijo pritegniti nov krog bralcev in popestriti ter obogatiti prostor za tiskano besedo.

Povsem drugačna pa je pobuda obnavljanja dnevnika »Slovenec«, ki je med najstarejšimi slovenskimi dnevniki sploh. Prišel je izhajati 1873. leta in je skupaj z liberalnim »Jutrom«, bolj levo usmerjenim »Slovenskim narodom« in mariborskim »Večerom« predstavljal vodilni slovenski katoliški dnevnik. Po vojni se je časnikarska podoba Slovenija povsem spremenila, toda sedaj naj bi ponovno dobila izrazito pluralistično podobo. Predstavniki lista so nam zagotovili, da nikakor ne nameravajo ustvarjati strankarskega časopisa, da je »zagotovljeno avtonomno časnikarsko delo« in da gre kvečjemu za evropsko podlago, demokratično usmerjenost in morda v tej zvezi za vrednote krščanskega nazora kot civilizacijskega dosežka. Imajo pa velike težave, tako z novinarskim kadrom kot drugimi zadevami, zato je vprašljivo, kdaj bo izšel časopis, ki ima že prostore v neposredni bližini slovenskega osrednjega dnevnika Delo.

Vse to priča o dveh pojavih: po eni strani o hudi bitki, ki ima izrazito strankarsko politični predznak, saj bodo prihodnje leto volitve, razmerje sil med strankami pa je hudo negotovo. Po drugi plati je prostor za dnevnike v Sloveniji zelo velik, saj še zdaleč ni nasičen: nihče, ali skoraj nihče, ne bere dveh dnevnikov, kar je evropska civilizacijska norma, dnevnik je prodril v relativno ozko plast slovenskega prebivalstva, toda velika večina je že brez njega. Prostor torej je, politični interes pa tudi.

● Predsedniki danes

NADALJEVANJE S 1. STRANI

da bi moral biti to referendum narodov, torej srbskega naroda, ki naj povsod odloča, v kakšni republiki hoče živeti. Hkrati pa ta pravica ne sme veljati za druge jugoslovanske narode, na primer Albance, Muslimane in druge manjšine, na koncu niti za Makedonce. Ni dvoma, da bo to vprašanje danes na Ohridu razburilo duhove.

Naslednje vprašanje pa se že nanaša na gospodarski položaj, zvezno vlado in Markovica. Včeraj je zvezna vlada poslala v skupščino obsežen svezjen analiz gospodarskega stanja. Vlada je istočasno predložila okrog dvajset zakonov, ki naj spreminjajo makroekonomsko ureditev. Med temi zakoni sta tudi dva vojaška, ki sta do kraja centralizatorska in predajata JLA vse vojaške zadeve.

O vsem tem bo v petek v zvezni skupščini govoril predsednik Marković, ki je v terek zvečer nepričakovano prišel v Ljubljano in v nočnem razgovoru skušal prepričati slovensko vlado in politično vodstvo, da bi omilila svoja stališča. Menda niso napredovali in so ostali temeljni pogledi diametralno nasprotni.

Veliko vprašanje je torej, če se bo Markovičeva vlada obdržala, saj ji nasprotujejo vse republike in predvsem Srbija. Pa tudi Slovenija je vedno bolj oprezna in v bistvu nasprotuje Markovičevim centralističnim pogledom. Pri tem se stvari včasih čudno obračajo in najbrž je za Slovenijo zares nevarna naveza Marković-Kadijevič, torej povezava med vlado in armado, ki bi bila lahko resnična nevarnost za ves razvoj in demokratična jugoslovanska vrenja.

Po drugi strani pa so v ospredju srbske težave, ki so bile na dnevnem redu včerajšnjega zasedanja srbskega parlamenta. Poslanci so privolili v skoraj vse zahteve več kot sedemsto tisoč stavkajočih tekstilcev, usnarjev in kovinarjev. Vlada bo prek bank dala kreditne možnosti podjetjem, ki imajo trg, toda ne morejo vnovčiti svojih zahtev. Razveljavili so decembrske predpise o davkih, blokirali plače v družbeni dejavnosti in ustavili vse izplačila za zvezni proračun, razen za potrebe JLA.

Vse to bo zelo veliko stalo in veliko vprašanje je, kje lahko dobi srbska vlada potreben denar. Odprava davkov je sicer popularna zadeva, toda s tem izginjajo na primer sredstva za pokojnine in druge srbske družbene potrebe, med katere spadajo tudi velike vsote za okupacijo Kosova. Srbska vlada je torej skušala pogasiti ogenj delavskega odpora in nezadovoljstva kar ji je s pomočjo naklonjenega sindikalnega vodstva trenutno najbrž uspelo, saj se je stavka prenehala. Veliko vprašanje pa je, za koliko časa. Ta tema ne razburja samo Srbije, temveč vse republike, tudi Slovenijo.

B. S.

ENEL

ENTE NAZIONALE PER L'ENERGIA ELETTRICA
DRŽAVNA USTANOVA ZA ELEKTRIČNO ENERGIJO
Roma - Via G. B. Martini 3 - 00198 ROMA

OBVESTILO LASTNIKOM OBVEZNIC

OBVEZNIŠKA POSOJILA S ŠESTMESEČNIMI OVREDNOTENIMI OBRESTMI IN POVIŠANJI GLAVNICE

Sporočamo, da sta v smislu pravilnika spodaj navedenih posojil vrednost kupona in poviška kapitala v izplačilu sledeči:

Posojila	Kuponi		Poviški kapitala	
	izplačljivi 1. 11. 1991	polletje 1. 5. 1991 31. 10. 1991	skupna vrednost 1. 11. 1991	
1984-1993 ovrednoteno II. emisija (Cavendish) Cod. ABI 11666	6,00%	—0,362%	—3,298%	
1984-1993 ovrednoteno IV. emisija (Davy) Cod. ABI 13450	5,65%	0,900%	13,0425%	
1987-1993 ovrednoteno III. emisija (Thomson) Cod. ABI 16469	6,45% *	0,5805% * polletje 16. 5. 1991 15. 11. 1991	4,3515% * skupna vrednost 16. 11. 1991	
1985-2000 ovrednoteno II. emisija (Tesla) Cod. ABI 13870	5,65%	0,565% polletje 25. 5. 1991 24. 11. 1991	7,230% skupna vrednost 25. 11. 1991	
1990-1998 ovrednoteno I. emisija (Zeeman) Cod. ABI 25466	6,45% *	0,645% *	1,935% *	

* bruto brez davčnega odtrgljaja 12,50%
Podrobnejše obrazložitve zgoraj navedenih vrednosti so objavljene v Uradnem listu.

Razgovori so potekali na čedajskem županstvu

Srečanje zastopstev italijanskih in jugoslovanskih mejnih organov

ČEDAD — Na županstvu v Čedadu sta se včeraj srečali delegaciji italijanskih in jugoslovanskih obmejnih organov, da bi preučili vrsto vprašanj, ki zadevajo prehod ljudi in blaga na obmejnem območju od Trsta do Trbiža.

Srečanja, ki ga je uvodoma odprl čedajski župan Giuseppe Pascolini, so se udeležili načelniki policijskih, carinskih in drugih služb, ki delujejo v mejnem pasu. Italijansko delegacijo je vodil dr. Oreste Davini, višji načelnik državne policije in odgovoren za 4. obmejno območje; vodja jugoslovanske delegacije pa je bil Branko Celar, načelnik oddelka za mejne zadeve in tujce pri sekretariatu za notranje zadeve Republike Slovenije.

Po uvodnih besedah čedajskega župana Pascolinija, ki je podčrtal pomembnost dogodka, do katerega je v tem kraju prišlo prvič, sta delegaciji ocenili vrsto vprašanj, ki zadevajo predvsem odpiralne čase vseh mejnih prehodov za maloobmejni promet vzdolž državne meje. Z ozirom na bližajočo se turistično sezono so se dogovorili za posamezne ukrepe, ki naj bi bistveno pripomogli hitrejšemu pretoku ljudi in blaga preko zgoraj omenjenih mejnih prehodov.

S tem v zvezi so se na srečanju v Čedadu dogovorili, da bodo tudi letos v poletnem času (ob sobotah in nedeljah ter ob praznikih) mejni prehod pri Solarjah v občini Dreka spremenili v 2. kategorijo. S tem naj bi prispevali k utrjevanju in razvijanju turističnega gibanja v teh predelih beneškega območja. Ob tem so se dogovorili o dejanskem zaprtju mejnega prehoda v Rablju, ki ga nihče ne uporablja več. Ta odločitev je sledila sklepu, da se zapre rudnik v Rablju (30. junija), in

Z včerajšnjega čedajskega srečanja delegacij obmejnih organov (Foto Pavšič)

glede na to, da je bila urejena cesta čez Predel, kjer naj bi pretakanje ljudi čez mejo potekalo bolj normalno.

Slovenski in italijanski obmejni organi so na čedajskem srečanju ocenili tudi možnost, da bi spremenili urnike nekaterih mejnih prehodov v želji, da bi primerneje zadostili potrebam in zahtevam prebivalstva. Sicer se bo dokončno o tem izrekla posebna komisija, ki bo imela nalogo preučiti vse podrobnosti glede odprtja in zaprtja maloobmejnih prehodov.

Mešana komisija za mejna vprašanja je obenem sklenila, da bodo kme-

tijske prepustnice, ki jih je bilo treba doslej obnavljati vsako leto, trajale za dobo petih let. Sprememba, ki bo precej olajšala delo kmetom-dvlastnikom, bo stopila v veljavo s 1. majem letos.

Beseda je tekla tudi o odprtju turističnega mejnega prehoda na Kaninu. Za tehnično uresničitev tega predloga naj bi sicer v kratkem ustanovili posebno mešano komisijo, ki bi preučila najprimernejšo rešitev za povezavo italijanske in slovenske strani Kanina.

RUDI PAVŠIČ

V urbanistični komisiji razprava o normativih za ozemeljsko načrtovanje

TRST — V komisiji deželnega sveta za urbanistiko, ki jo vodi socialist Pierantonio Rigo, se je včeraj začela splošna razprava o izredno pomembnem zakonskem predlogu, ki določa norme za področje ozemeljskega in urbanističnega načrtovanja. Njegov predlagalec je odbornik za ozemeljsko načrtovanje Carbone, ki je v komisiji poročal že pred meseci, njeni člani pa so nato slišali še mnoga druga poročila, na osnovi katerih so si pripravili obširno dokumentacijo o različnih vidikih obravnavane problematike.

V včerajšnjo razpravo so posegli svetovalci Andrea Wehrenfennig (Zelena lista), Alberto Tomat (KD), Lodovico Sonego (DSL), Manlio Cecovini (Lista za Trst) in Adriano Bomben (KD). Veliko je bilo govora o delitvi načrtovalnih pristojnosti med deželno in krajevnimi upravami oziroma občinami, medtem ko naj bi pokrajine po mnenju večine razpravljalcev imele - in še to samo v določenih primerih - zgolj vlogo ozemeljskega usklajevanja. Ne bi se namreč smele ponoviti negativne izkušnje z uresničevanjem decentralizacije, kjer so pokrajine dobile pristojnosti, ki jih niso sposobne izvajati, tako da je zakon povečini ostal le mrtva črka na papirju. Temu se bo torej treba izogniti, in sicer tako, da bodo imele primarno vlogo pri prostorskem in urbanističnem načrtovanju izključno samo Dežela in občine.

Predsednik Rigo, ki bo moral ob zaključku splošne razprave izdelati poročilo, je naslednjo sejo komisije za urbanistiko sklical za 23. april, hkrati pa je napovedal, da se bo komisija na isto temo sestala še 7. in 9. maja.

Na pordenonskem sejmu elektronike bodo uprizorili mednarodne vaje civilne zaštite

PORDENON — Avstrija, Jugoslavija, Nemčija, Madžarska in Italija bodo sodelovale na vaji civilne zaštite, ki jo bodo uprizorili v soboto, 27. aprila, v okviru Sejma radioamaterstva, elektronike in hi-fi v Pordenonu. Tridnevna sejemka prireditelj, ki je že 26. po vrsti, se bo začela 26. aprila, na njej pa se bo predstavilo 160 razstavljalcev, ki bodo zastopali več kot dvesto proizvajalcev. Prireditelji pričakujejo, da si bo razstavo na 25 tisoč kvadratnih metrih površine ogledalo več kot 40 tisoč obiskovalcev, poleg domačih pa pričakujejo tudi privržence radioamaterstva iz sosedne Avstrije in Jugoslavije, pa tudi iz Nemčije in Madžarske.

Vaja civilne zaštite bo potekala na osnovi simulirane ekološke katastrofe s sumom o kemijskem in jedrskem onesnaženju, pri hjej pa bo sodelovalo tudi deželno ravnanstveno za civilno zaščito. Istega dne bo tudi simpozij na temo »Funkcionalnost naprav in perspektive amaterskih radiokomunikacij v emergentnih primerih na območju skupnosti Alpe-Jadran«, na katerem bodo sodelovali predsednika avstrijskih in nemških radioamaterjev Ronald Eisenwagner in Walfried Pfister, predstavnik civilne zaštite v republiki Sloveniji Stane Jerič in koordinater madžarskih radioamaterjev civilne zaštite Tibor Szabo. O veljavnih zakonskih kriterijih za uporabo prostovoljcev v mednarodnih okvirih bo poročal funkcionar italijanskega ministrstva za pošto in telekomunikacije Ezio Babuder, zaključke razprave pa bo povzel deželni odbornik Furlanije-Juljske krajine za prevoze in civilno zaščito Giovanni Di Benedetto.

ESA ustanovila Observatorij za obrtništvo

Deželni zavod za razvoj obrtniških dejavnosti (ESA) je v teh dneh ustanovil Deželni observatorij za obrtništvo. Zamisel se je porodila takoj po prvi deželni konferenci o obrtništvi, ki je bila leta 1986 v Gradežu in na kateri je bila ugotovljena potreba po arhivu podatkov o položaju obrtnih dejavnosti v Furlaniji-Juljski krajini. Observatorij bo tako imel nalogo zbiranja podatkov in informacij o položaju obrtnih podjetij, o njihovih strukturnih usmeritvah in z njimi povezanih problemih, na tej osnovi pa bo mogel poskrbeti za hitrejšo in bolj natančno poose v prid tega sektorja.

Za ustanovitev in delovanje tega Observatorija - beremo v tiskovnem sporočilu zavoda ESA - se je ESA obvezala v skladu z določili deželnega odborništva za obrtništvo in je profesorjem Fabiu Burattu, Robertu Grandinettu in Brunu Tellii zaupala nalogo, da poskrbijo za operativni zagon ustanove, ki je dobila uradno ime Observatorij za obrtništvo v Furlaniji-Juljski krajini. Imenovan je bil tudi tehnično-znanstveni odbor, ki ga sestavljajo strokovnjaki in izvedenci.

Na pobudo Splošne banke Koper in LB

Koprčani bodo te dni prvi v Jugoslaviji dobili možnost bančne plačilne kartice

KOPER — Splošna banka Koper bo prva v Sloveniji in (po zagotovilih Daria Radešiča, direktorja sektorja za poslovanje z občani) tudi v Jugoslaviji že čez nekaj dni izdala bančno plačilno kartico. Druge organizacije (PTT, hranilnice, podjetja...) so sicer že izdajale plačilne kartice, bančnih pa doslej še ni bilo. Nova kartica, ki jo bo prihodnji teden prejelo prvih sto varčevalcev Splošne banke Koper (ostali pa bodo lahko že od torka naprej zanj zaprosili), bo povsem podobna drugim plačilnim karticam, kot na primer Euro-card, Visa, Diner's itd.

Plačilna kartica je plod skupnih načrtov koprskih banke in sistema Ljubljanske banke, ki bo kartico na Koprskem najprej preizkusila in jo predstavila javnosti, še letos pa jo bodo postopoma začele uvajati tudi ostale slovenske banke iz sistema LB. Imel jo bo lahko vsak naslovnik tekočega računa, ki bo solidno posloval z banko. Na Koprskem so se že dogovorili z vsemi večjimi delovnimi organizacijami (trgovskimi in turističnimi), da jo bodo sprejemali kot plačilno sredstvo, gotovine pa z njo na začetku še ne bo moglo dvigovati.

Ena od prednosti te plačilne kartice je, da bo smel njen lastnik za deset tisoč dinarjev (razmišljajo pa, da bi ta znesek še povišali) prekoračiti limit. Račune, ki bodo prihajali, pa bo banka poravnala trikrat mesečno (10., 20. in 30. v mese-

cu). Največja prednost pa bo seveda ta, da bo moglo plačevati brez gotovine.

Letna članarina bo letos znašala 400 dinarjev. Paziti pa bo seveda treba, da je imetnik ne izgubi ali da mu je ne ukradejo, saj jo bo moglo preklicati šele dan po prijavi izginotja. V Splošni banki Koper načrtujejo, da bi s to plačilno kartico lastniki lahko plačevali tudi v tržaskih oziroma zamejskih trgovinah sploh.

BORIS ŠULIGOJ

Iz tiskarne sveža številka periodičnega lista Nord Est

Izšla je nova številka periodičnega lista Nord Est, ki je neuradni glasnik De Michelisove struje v deželni PSI. V uvodu prinaša razmišljanje deželnega svetovalca Daria Tersarja o vojni in miru oziroma o priseljevanju iz tretjega sveta, za katerega avtor ne vidi nobene druge rešitve, kot pomoč razvitega sveta za razvoj revnega v obliki sodelovanja in solidarnosti. Tersarjev je tudi prispevek o upravnih problemih v Trstu, Guido Pettarin piše o deželnem kreditnem sistemu, Enzo Santese pa obuja spomin na Livia Pesanteja. List prinaša še nekaj drugih zanimivih tem.

Z denarjem iz občinskega proračuna

V pripravi ilustrirana monografija o Kopru

KOPER — Ko so v Kopru razpravljali o sprejemu občinskega proračuna, so se poslanci ustavili tudi pri milijonu dinarjev, namenjenih za izdelavo monografije o Kopru. Ob sprejemu proračuna so sredstva zanj sicer za 20% priškrnili, soglašali pa so, da mesto le dobi reprezentativno publikacijo. Ob tem pa so želeli tudi nekaj več informacij.

Od vodje projekta prof. Raula Šiškočiča smo izvedeli, da je bilo o Kopru veliko napisanega v različnih zbornikih, almanahih in mnogih manjših publikacijah, vendar so bili ti zapisi dostopni le manjšemu krogu ljudi. To velja tako za Prispevke za zgodovino Kopra, za Vodič po mestu in okolici in za publikacije od Kopra do Pirana, Med Rimom in Benetkami ter za tekste, ki so izšli v geografskem periodičnem tisku, različnih revijah in časopisih. Koper se doslej še ni predstavil z reprezentativno, ilustrativno bogato in poljudno napisano publikacijo, ki jo imajo številna mesta po Sloveniji, zato je pred dobrim letom vzniknila ideja, da bi pripravili in izdali tako publikacijo. Imenovan je bil tudi uredniški odbor, ki ga vodi Šiškočič, sestavlja pa 15 strokovnjakov in poznavalcev zgodovine in sedanosti mesta.

Monografija naj bi imela okrog 250 strani (130 strani besedila, 120 pa fotografij, skic in kart), velika naj bi bila 24x30 cm, izšla pa naj bi konec tega ali v začetku prihodnjega leta v nakladi od tri do štiri tisoč izvodov. Delo bo razdeljeno na več poglavij, in sicer o prirodno-geografskih značilnostih koprškega zaliva, pregled zgodovinskega razvoja, kulturne dediščine, o prebivalstvu in italijanski narodnosti ter o gospodarski in družbeni podobi mesta danes.

DUŠAN GRČA

Pogovor z umetnostnim kritikom Enzom Santesejem ob robu razstave v novem kulturnem domu

V Sežani na ogled kraške impresije in skice Poldeta Oblaka

SEŽANA — Ob slavnostni otvoritvi sežanskega kulturnega doma so odprli tudi razstavo znanega slovenskega slikarja Poldeta Oblaka, ki se predstavlja v tehniki olja na platno in pastela na velur papir. Osrednja tema razstave, ki obsega 44 skic in impresij, nastalih v zadnjih petih letih, je posvečena slovenskemu Krasu s poudarkom na slikovitosti jesenski kraški pokrajini z rujem.

Oblakovo razstavo v Sežani si je ogledal tudi italijanski umetnostni kritik gospod Enzo Santese, ki je obenem tudi član Zveze mednarodnih umetnostnih kritikov. Gospod Santese prireja razne pomembne mednarodne razstave in je tudi direktor Muzeja za moderno umetnost v Pordenonu, v Trstu pa vodi in skrbi za umetniški program v dveh galerijah. Njegove študije in kritike lahko zasledimo v raznih italijanskih časopisih in revijah, v zadnji številki revije »Likovne besede« ima objavljeni kar dve strani. Po ogledu Oblakove razstave smo ga zaprosili za intervju, v katerem je podal izčrpano sliko in mnenje o slikarjevem delu z razstave in mnenje o slikarski osebnosti umetnika Poldeta Oblaka.

»Oblakova razstava slik o Krasu dosega visok umetniški nivo. Pomembna je posebej zato, da dobijo tudi tisti, ki doslej niso poznali slikarja Oblaka in njegovih del, priložnost, da se srečajo s slikarsko osebnostjo in spoznajo njegov širok spekter. Slike imajo zelo velik spekter elementov, ki pri gledalcu Oblakovih del zbudijo in

posredujejo dvoje globokih spoznanj. Prvo spoznanje je, da se slikar identificira in potaplja v okolje, ki ga upodablja in to okolje postane del slikarja samega. Na ta način postaneta slikar in okolje enota, iz katere se rodi nova vizija. Ta vizija in način obvladovanja slikarskih in upodobitvenih sredstev je tako popolna, da je tisto novo, kar nastane, podoba lahkotnih sanj. In to je drugo spoznanje.«

V čem se kaže globoka poetična interpretacija Oblakovega Krasa?

»Realizacija teh sanj v sliki kaže množico elementov, ki so jasno zaznavni in govorijo svojo izpovedno skladnost z realnostjo. Če bi gledali površinsko, bi ga lahko imenovali figurativno slikarstvo. Oblakova umetnost pa to ni, temveč je njegov dar spoznavanja in upodabljanja, ki se napaja iz krajine oziroma predmeta upodobitve. Ta pa se v slikarjevi notranjosti v celoti predela, spremeni in oblikuje v novo višjo oblikovalno resnico. Prvotni zametek, iz katerega nastane drugotna nova vizija, je impulz tiste prvine spoznavne resnice.

Slikar vidi v svoji viziji jasno in med svojim oblikovanjem tako upodablja cel repertoar klasičnih elementov. Poleg tega vsebuje vsaka njegova slika še množico novih elementov, ki dodatno izražajo kipeče bogastvo slikarske in likovne izpovedi. Gledalec, ki pred Oblakovo sliko opazuje slikarsko izpoved, ne zasledi v njej fotografske upodobitve, ampak globoko poetično interpretacijo Krasa.«

Polde Oblak: Kraška pokrajina z oblaki (olje na platno, 1989)

Kakšni občutki so se vam porodili, ko ste prvič gledali Oblakova dela in kako danes doživljate sončno jesen njegovih kraških gmajn?

»Prvič, ko sem videl Oblakova dela, sem takoj občutil predznake neke osebnosti, ki se mi je potem odprla in razkrila v vsej svoji jasnosti. Govorim o umetnostni osebnosti Oblaka. Umet-

nostna in človeška osebnost nastopata posamezno, vednar se v umetniku kaže velika sposobnost, da spreminja vsakodnevne elemente, stvari in doživlja v poetični ustvarjalni proces. To pomaga razumeti njegovo umetnost, izpovedno moč in obvladovanje barve v vsej njeni intenzivnosti in moči. Globoko intenzivno doživljanje jese-

ni, jeseni sredi Krasa, enkratno doživetje neskončnega bogastva toplih rdečih tonov, ki posredujejo občutljivemu gledalcu potapljanje v globoko barvno doživljanje, v nekakšen trans ali barvno pijanost, je tista sposobnost, ki v slikarju povzroči tako globoke in različne vizije. Če bi slikar dvakrat delal isto krajino, bi bila vsekakor njegova upodobitev nekaj popolnoma novega in doživetega.«

V čem se kaže samostojna umetniška pot Poldeta Oblaka?

»Umetniško iskanje slikarja Oblaka ni maniristično, ampak izhaja iz globokega notranjega doživljanja in prav to je značilno za njegovo ustvarjanje. Ko umetnostni kritik gleda njegove slike, doživlja v njih ustvarjalni proces umetnikovega dela. Nasprotno pa ne zasledi v njegovem delu nikakršnih gotovih matric iz svetovne umetnosti, po katerih se včasih producira. Zelo pomembno je prav to, da se je Oblak znal otresti težkega bremena zavajalnih kulturne dediščine našega časa in da je šel po svoji samostojni in izvorni poti. Prav zaradi tega nedvomno je in ga lahko imamo za zelo pomembnega slovenskega in jugoslovanskega umetnika.«

Polde Oblak bo kmalu razstavljal tudi v Italiji, in sicer od 15. do 30. junija v galeriji Spazio d'Arte »Lampo« v Bibionu.

OLGA KNEZ-STOKJOVIČ

Slabo vreme, ki so ga meteorologi napovedovali, prizadelo tudi tržaško pokrajino

Pomladanski sneg pobelil kraško planoto

Silovita burja in velik padec temperature

Pomladansko vzdušje je včeraj pozno dopoldne pokvarila silovita nevihta z burjo, plohami in sneženjem, ki je poleg naše pokrajine prizadela celotno Furlanijo-Julijsko krajino, del Slovenije in Koroške. V mestu in v predmestju je temperatura dejansko naenkrat padla za približno deset stopinj (ob sedmih zjutraj so izmerili štirinajst stopinj Celzija, zvečer pa štiri), še večji padec pa so zabeležili na Krasu, kjer je bila temperatura zimska s konico, kot vedno, na Pesku, kjer je živo srebro celo zdrknilo pod ničlo.

Sneg je posebno na vzhodnem Krasu pobelil pokrajino, največ težav v mestu in v okolici pa je vsekakor povzročila silovita burja, ki je pihala s hitrostjo devetdeset kilometrov na uro. Največ dela so imeli gasilci, ki so do poznega večera opravili skoraj sto posegov, ves dan pa so zvonili tudi telefoni mestnih redarjev. Prometnih nesreč je bilo ničkoliko, v glavnem pa je šlo le za materialno škodo pri vozilih, dosti dela pa so imeli redarji tudi z urejanjem prometa, saj so nekateri ključni semafori popoldne dobesedno odpovedali.

Kot rečeno je do poslabšanja vremena, ki so ga meteorologi sicer napovedovali (ujma je prišla z Arktike), prišlo v poznih dopoldanskih urah, ko je začela pihati burja, kmalu zatem pa se je usula ploha, na Krasu pa je začelo snežiti. Mestni promet je tudi zaradi manifestacije stojničarjev pri Rusem mostu takoj zašel v krizo, do najhujših zastojev pa je kot običajno prišlo okrog poldneva na Ulici Carducci, na Trgu Dalmazia in na Nabrežju. Siloviti sunki burje so prevrnili celo vrsto parkiranih motornih koles in vesp, bolničarji Rdečega križa pa so zabeležili tudi nekaj padcev vespistov in motoristov, na srečo brez hujših posledic. Najhujše je bilo glede tega na Nabrežju, kjer je burja med drugim prevr-

nila vozilo ape, sunki vetra in razburkano morje pa so povzročili nekaj težav tudi v pristanišču. Gasilci so morali poseči tudi na nekaterih gradbiščih, kjer je burja ponekod prizadela oziroma poškodovala zidarske odre, ki so povzročali nevarnost za ljudi in promet. Burja je razbila ali odnesla celo vrsto televizijskih anten in stresnikov.

Na Krasu je snežilo, sneg pa je zaradi burje in relativno visoke temperature kmalu izginil, ponoči pa ni izklju-

čiti poledic. Pomladanski sneg na Krasu statistično gledano sicer ni redkost, je pa seveda vse presenetil, tudi zato, ker smo že vsi pospravili zimske obleke, plašče in podobno. To velja tudi za hišno kurjavo, ki je bila včeraj še kako dobrodošla.

Slabo vreme je povzročilo precejšnjo škodo tudi naravi. Najhujše posledice bo gotovo utrpelo sadno drevje, ki je prav v teh dneh polno zacvetelo in se bo v teh pogojih precej težko opomoglo, manjšo škodo pa bodo, kot kaže, utrpeli trte, ki niso še začele

cveteti. Gasilci so imeli zlasti v popoldanskih urah precej dela z odstranjevanjem polomljenih vej v Barkovljah in na obalni cesti. Tudi pristaniško poveljstvo je mobiliziralo vse razpoložljive sile, ob takem vremenu pa se ni nihče upal na odprto morje, razen seveda večjih ladij in vlačilcev družbe Tripovich, ki so brez večjih težav opravljali redno službo.

Na slikah (foto Križmančič) vidimo zasnežene avtomobile na Pesku, desno pa razburkano morje v pristanišču.

Naravovarstveniki pri Crozzoliju zaradi spornega cestnega odseka

Predsednik tržaške pokrajinske uprave Dario Crozzoli je včeraj sprejel delegacijo naravovarstvenikov in se z njimi pogovarjal o spornem načrtu za izgradnjo avtocestnega odseka med Draščo in Katinaro, znanega kot načrt Malaspina po imenu njegovega glavnega načrtovalca. Pogovor je bil dokaj poglobljen, saj je trajal poltretjo uro, zaključil pa se je z dogovorom, da se bodo naravovarstveniki ponovno sestali s širšim zastopstvom pokrajinske uprave, da bi še podrobneje pretresli zadevo, za katero se sicer neposredno pristojna tržaška občinska uprava.

Delegacija naravovarstvenikov, ki so jo sestavljali deželni predsednik Svetovnega sklada za naravo (WWF) Predonzan, tržaški občinski svetovalec zelenih Gheršina in inž. Russignan, avtor alternativnega načrta WWF za zadevni avtocestni odsek, je na srečanju s Crozzolijem podčrtala tri temeljne razloge, zaradi katerih naj bi bil načrt Malaspina nesprejemljiv. Po mnenju naravovarstvenikov ta načrt ne zagotavlja v zadovoljivi meri varnosti avtocestnega odseka. To naj bi bilo toliko hujše tudi sprico velike investicije, ki je predvidena. Kot tretje pa je delegacija naravovarstvenikov podčrtala, da bi odsek, zgrajen po načrtu Malaspina, imel izredno močan negativen vpliv na naravno in socialno okolje.

Predsednik Crozzoli je pogovor z naravovarstveniki ocenil kot koristnega in predlagal, naj bi se naravovarstveniki ponovno sestali s širšim pokrajinskim zastopstvom, v katerem naj bi bila tudi odbornika za okolje Cervesi in za prevoze Cannone.

Odbor za varnost in pravice pešcev predlaga aktiviranje že obstoječe podzemne železnice

Medtem ko trgovci in stojničarji protestirajo zaradi zaprtja mestnega središča zasebnemu prometu, se občinski upravitelji ubadajo z vprašanjem, kje in kako urediti prostore za parkiranje teh sodobnih tehnoloških zvrkov – avtomobilov, ki spreminjajo mesto v kaotičen, zastrupljen, hrupen, skratka, nemogoč življenjski prostor. Bolj ali manj domiselnih predlogov za nova parkirišča ne manjka, zadnji na vrsti je nakup ogromne plavaljoče ploščadi, ki naj bi jo postavili pred glavno ribarnico.

Takemu iskanju rešitev se postavlja po robu pred kratkim ustanovljeni Odbor za varnost in zaščito pešcev z radikalnejšim predlogom, da je treba predvsem izboljšati javni prevoz, kar naj bi občane prepričalo, da je jeklene konjičke bolje pustiti doma. Na ta način bi rešili tako problem parkirišč kot onesnaženja zraka v mestnem središču. Svoje predloge so predstavili včeraj na tiskovni konferenci štirje predstavniki odbora: občinska svetovalca Ester Pacor (DSL) in Massimo Gobessi (LpT), član upravne komisije ACT Sergio Tremul in naravovarstvenik Paolo Privitera.

Edina učinkovita, stvarna in dolgoročna rešitev je po mnenju odbora aktiviranje že obstoječih urbanih in podzemskih železniških prog. Tehnično poročilo o tem predlogu, ki praktično nakazuje možnost, da bi tudi Trst imel

svoj metró, je podal Paolo Privitera. »Naše mesto ima v tem pogledu izredno prednost pred drugimi: vrsta zgodovinskih dogodkov ga je opremila z razvejano železniško mrežo, ki je skraj v celoti že izpeljana in v dobrem stanju, v dobri meri pa celo obnovljena. Mislim, da bi to lahko bil edinstven primer na svetu, ko se neko mesto znajde z že izdelano podzemsko železnico, ne da bi jo hotel izkoristiti,« je ugotovil Privitera. Na osnovi mape železniškega omrežja je nato orisal štiri proge, ki bi jih lahko s minimalnimi

stroški aktivirali za javni prevoz. Prva bi povezovala Marsovo polje, Rocol in Opčine. Gre za znano čezalpsko železniško prog, ki jo je zgradila Avstrija, da bi povezala Trst s Salzburgom. Druga prog, ki jo vodi od Marsovega polja mimo Čarbole, Valmaure, Nassele sv. Sergija in Žavelj do glavne železniške postaje, tretja pa od železniške postaje po podzemskem predoru (po katerem vozi vlak, ki je pred leti peljal po nabrežju) do Elizejskih polj in Marsovega polja. Ta prog, je

dvotirna in ima že nekaj zunanjih dohodov. Po njej pelje dnevno največ 10 tovornih vlakov, lahko pa bi jih 200. Četrta varianta bi bila krožna: izhaja iz prve in predvideva vključitev sedanje proge Trst–Opčine. Povezovala bi torej Železniško postajo, Nabrežino, Opčine in Marsovo polje.

Ta predlog se da zlahka uresničiti, zanj ni treba velikih investicij (v glavnem so potrebna le izhodna in vhodna stopnišča), predvsem pa nudi hiter in ekološko čist prevoz. Finančno bolj zahteven pa je drugi predlog odbora za izboljšanje javnega prevoza, to je nakup 100 avtobusov, kar pomeni strošek nad 15 milijard lir, ki pa bi jih lahko črpali iz novih, v ta namen ustanovljenih vsedržavnih in deželnih skladov. Odbor ima še vrsto drugih predlogov (razširitev oaz za pešce tudi v periferiji, ureditev pasov za kolesarje, nadzorstvo nad onesnaženostjo itd.), ki zbirajo okrog sebe vedno več podpornikov, ne glede na strankarske in ideološke razlike.

Nič čudnega, da je med njimi tudi odbornik Cecchini, ki je bil tudi včeraj glavni naslovnik protesta trgovcev. Stojnice in trgovine v Terezijanski četrtri so ostale do 11. ure zaprte, trgovci, prodajalci in krošnjari pa so se zbrali na Rusem mostu (kot priča posnetek M. Magajne), kjer so blokirali promet. Tudi tokrat so njihove zahteve osvojili in podprli predstavniki MSI.

Obvestilo ACEGA

Podjetje ACEGA sporoča, da bo jutri med 8. in 16. uro zaradi popravil na vodovodnem omrežju morda prišlo do prekinitev pri dobavi vode na področju Padrič, Gropade in Bazovice. V primeru slabega vremena pa bodo ta vzdrževalna dela opravili v torek, 23. aprila.

Konkretna solidarnost s palestinskimi otroki

V torek so v Gregorčičevi dvorani na pobudo ZSKD predstavili solidarnostno akcijo s palestinskimi otroki "Salaam, otroci oljčne vejice". Solidarnostno akcijo sta pred tremi leti sprožili vzgojni organizaciji Arciragazzi in Agesci, nato so se pobudi pridružile številne italijanske organizacije in ustanove. K solidarnostni akciji je že pred časom pristopila tudi ZSKD, svoj konkretni prispevek pa je dalo že nekaj slovenskih družin.

Pobudo so v torek predstavile Nives Košuta, članica tržaškega odbora organizacije Salaam, Tiziana Roncavati in Odi Cupin, ki je govorila o svojem nedavnem obisku treh palestinskih taborišč v Izraelu. O zgodovinskih okvirih palestinskega vprašanja in o konfliktu med Izraelom in arabskim svetom pa je spregovoril Pavel Stranj.

Stranjev uvod je bil vsekakor primeren za večer, ki se ga je udeležilo lepo število ljudi in tudi družin, ki so vzele v oskrbo palestinskega otroka. Stranj je naglasil, kako je Izrael nastal dejansko pred 100 leti, ko se je rodila ideja sionizma, to je povratka v domovino. Predavanja ne bi ponavljali, povzeli bi le vodilno nit, ki jasno govori o tem, kako so prav evropske in nato svetovne vevlesile premikale "figure" po bližnjevzhodni šahovnici ter z obljubami in nato rezkimi odkloni in

grobimi delitvami ozemlja ustvarile pogoje za konflikt, ki traja dejansko že 70 let. V tem prevečkrat krvavem sporu, v katerem so se drobile in se drobijo arabske iluzije po veliki združitvi in kjer se je judovska volja po ohranitvi prevečkrat spremenila v agresijo, so največja žrtev prav Palestinci, ki doživljajo v svojem trmistem boju za preživetje vrsto porazov. Prav

nedavna vojna v Zalivu je v bistvu še poslabšala njihov položaj in velik del Palestincev živi danes v veliki revščini in pomanjkanju. Stranj je svoj poseg zaključil z željo, da bi "med glasom orožja in glasom diplomacije ostal prostor za solidarnost drugih ljudi".

Glas solidarnosti je prav gotovo pobuda "Salaam, otroci oljčne vejice". Obrazložila jo je Tiziana Roncavati in

navedla dosedanje uspehe. Osnova solidarnostne akcije je v tem, da družina vzame v rejo palestinskega otroka, vendar tako, da otrok ostane v svojem rojstnem kraju. Družina se obveže, da plača mesečno 100.000 lir, ki jih po posebnih, a zajamčenih poteh posredujejo otroku in njegovi družini. Obveza traja dve leti. Denar pa lahko zberejo tudi večje skupine, kot so na primer razredi šol in drugi. Posebnost pobude je v tem, da kdor plačuje, ve, komu gre denar in ima možnost, da je v neposrednem stiku z otrokom in njegovo družino. Organizirana je tako dopisniška mreža, obstaja možnost izmenjave fotografij, vedno več pa je neposrednih obiskov. Pobuda namreč ne želi biti le "podpora", ampak hoče na konkreten način ustvarjati kulturo miru, njene osnova pa je prav neposredno medsebojno spoznavanje. Seveda stiki niso najbolj enostavni, saj gre za ozemlja, kjer se dogajajo hudi spori in kjer velja vojaški režim. Kljub temu so obiski vedno pogostejši in se odvijajo tudi med tržaškimi družinami, ki so sprejele finančno oskrbo palestinskih otrok. Na takšnem obisku je bila na primer Odi Cupin s skupinico Tržačanov, svoje vtise pa je ponazorila tudi z vrsto diapozitivov.

Cupinova je obiskala tri palestinska taborišča in, kot je sama povedala, je

bil najstrašnejši obisk v taborišču v Gazi. Poslušalcem je bilo tudi ob gledanju diapozitivov jasno, da doživljajo Palestinci v Izraelu strahovit pritisk in da so taborišča ogromne ječe, kjer so življenjski pogoji na robu preživetja. Mesečna pomoč 100.000 lir pomeni resnično odrešilo bilko za otroka in njegovo družino. Ogromen je tudi fizičen in psihološki pritisk, ki ga izvaja izraelska vojska. Dejansko je večina moških v zaporih, veliko je pohabljenih in ranjenih, stalna napetost pa poraja zaskrbljujoče psihološke sindrome, saj je stanje vojne in nasilja "normalno", in to že vrsto let. Po vojni v Zalivu se je položaj drastično poslabšal in ni čudno, da so Cupinovi palestinski voditelji napovedali, da bo intifada doživela "kvalitetni" preskok. Kamenje bodo nadomestili noži in spopadi bodo toliko bolj krvavi. V tem peklju pa bodo seveda največje žrtve otroci. V tem smislu je akcija Salaam velikega pomena in to tudi zato, da čim več ljudi spozna resnico o palestinskem vprašanju, kar je tudi želja samih Palestincev.

Na sliki (foto Križmančič) z leve proti desni Odi Cupin, Tiziana Roncavati, Nives Košuta in Pavel Stranj na torkovem srečanju o palestinskih otrocih.

Spadolinija ne bo v Rižarni

Že priprave na pobude ob 25. aprilu

V mestu in po vaseh potekajo priprave na manifestacije in shode ob dnevu vstaje. Predsednik senata Giovanni Spadolini je medtem včeraj javil predsedniku pokrajinskega antifašističnega odbora, da se ne bo udeležil osrednje tržaške manifestacije, ki bo v četrtek, 25. aprila, v Rižarni. Za obisk in za govor predsednika senata je v našem mestu vladalo veliko pričakovanje, očitno pa je Spadolinijeva odločitev vezana na vladno krizo oziroma na parlamentarno razpravo o novi Andreottijevi vladi.

Enotni antifašistični odbor bo moral sedaj določiti novega osrednjega govornika, medtem ko bo v slovenščini spregovoril Filibert Benedetič. Manifestacija v Rižarni bo med drugim predstavljala odgovor vsem tistim fašistom in desničarjem, ki so mnenja, da je edino nacistično uničevalno taborišče v Italiji zgodovinska laž.

25. aprila bo tradicionalna manifestacija tudi v Nabrežini in sicer na pobudo krajevne občinske uprave in domače sekcije Zveze partizanov ANPI. Zjutraj bodo upravitelji in nekdanji borci položili vence na obeležja NOB, osrednji shod pa bo ob 10. uri na nabrežinskem trgu, na katerem bodo govorili podžupan Brecelj in predstavnik VZPI-ANPI Marković in Zerilli. Sodelovali bodo pevski zbori in godba.

Širok odmev razstave »Premisliti taborišča« v Palači Costanzi

»Zgodilo se je, lahko se ponovi: grozot lagerjev ne smemo pozabiti«

»Premisliti taborišča« (Rivisitando i lagher) je naslov dokumentarne razstave, ki so jo odprli 23. marca v Palači Costanzi v Trstu in bo javnosti na ogled še do 26. aprila.

Razstava, ki je nastala pod pokroviteljstvom tržaškega župana Richettija, odbornika za kulturo Sergia Pacorja, predsednika Vsedržavnega združenja deportirancev v nacističnih taboriščih Gianfranca Marisa in ob sodelovanju mestnih muzejev ter spominskega muzeja v tržaški Rižarni, je doživela velik odmev, kar je mogoče razbrati iz številnih podpisov v spominsko knjigo, med katerimi so zabeležena tudi imena naših šol, pa tudi posameznikov slovenske narodnosti iz tržaške in okoliških občin.

Na razstavi so sicer fotografije le nekaterih nacističnih taborišč, kot na primer Auschwitz, Mauthausen, Birkenau in seveda tržaške Rižarne, ki pa so tako zgovorne, da povedo veliko o tem, kaj so bila pravzaprav taborišča, kako je v njih na milijone ljudi trpelo in umiralo, kako so končali svoje življenje otroci, ženske in moški različnih narodnosti v plinskih celicah, v krematoriju, ob gladi, ali pa še kako drugače mučeni, pobiti. »Zgodilo se je, lahko bi se ponovilo, ne smemo pozabiti«, je eden od obiskovalcev zapisal v spominsko knjigo. Toda takšnih in podobnih zapisov, v slovenščini, italijansko, pa tudi v hebrejščini, je v spominski knjigi še veliko.

Med ogledom razstave smo naleteli na nonoto, ki je razlagal vnuku, kakšno je bilo taborišče Auschwitz, v katerem delu taborišča je sam preživel grozote, kje je videl umirati na stotine sotrpov. Srečali smo tudi mamo in hčerko. Mamina starša sta tudi bila v taborišču: oče v Dachau, mati v Ravensbrücku. Mati se je vrnila, oče pa ne. »Dolgo smo upali, da se je rešil, da se bo vrnil, kot so se nekateri, pa ga ni bilo. Tako je verjetno končal, kot vidiš na teh fotografijah,« je mama razlagala hčerki.

Fotografije umetnikov raznih narodnosti so dovolj zgovorne in ne potrebujejo razlage. Poleg njih pa so še kratka pojasnila o tem, koliko ljudi je šlo skozi taborišča in koliko jih je v njih tudi ostalo.

V nemška taborišča so nacisti odpeljali okrog 12 milijonov ljudi: 11 milijonov jih je umrlo, med temi 6 mili-

Vhod v Rižarno pri Sv. Soboti

jonov Židov. S tržaškega območja so v letih od 1943 do 1945 odpeljali v taborišča okrog 40 tisoč ljudi, živih pa jih je ostalo le okrog 3 tisoč. Za tržaško Rižarno sicer ni uradnih podatkov, vendar je na razstavi zapisano, da je bilo žrtev okrog 5 tisoč, v glavnem slovenskih, hrvaških in italijanskih antifašistov. Po drugih virih je ta številka še večja.

Pohvalno je dejstvo, da so razstavo (čeprav bi morala biti po našem še obširnejša in popoldnejša) v Trstu priredili prav v tem času. Pohvalno je tudi dejstvo, da so si jo ogledale razne šole, kajti le tako bo človeštvo preprečilo, da bi se takšna grozodejstva lahko še ponovila.

NEVA LUKEŠ

Na pobudo mladinskega odbora SKGZ

Jutri predavanje o perspektivah mladih v letu 2000

Mladinski odbor SKGZ bo priredil jutri ob 18.30 v Gregorčičevi dvorani v Ul. sv. Frančiška 20 predavanje na temo »Svet in kultura dela: kakšne perspektive za mlade na poti k letu 2000?«.

Na srečanju bo predaval dr. Orazio Musmeci, ki je bil docent za podjetniško ekonomijo in marketing na različnih »business school«. Več let je sodeloval z vodstvom za marketing pri avtomobilskem oddelku Fiata, od leta 1982 pa je odgovoren v Italiji za družbo CEGOS Ital SpA, ki je ena izmed največjih mednarodnih organizacij za svetovanje in poklicno izpopolnjevanje.

V vabilu na predavanje so mladinci med drugim napisali: »Za to predavanje smo se odločili, ker smo začutili potrebo po boljši informiranosti o možnosti zaposlitve po končanem študiju. Predvsem pa skušamo s to pobudo napolniti vrzel, ki nastane med študijem in konkretnimi težavami na delu. S tem bi proučili vprašanje boljšega izkoriščanja univerzitetnega študija.«

Shod s Spetičem

Gibanje za komunistično prenovu prireja jutri ob 20. uri na sedežu v Nabrežini (na vaškem trgu) javno manifestacijo na temo »Kakaj ta izbira?«, ki jo bo uvedel senator in eden glavnih krajevnih pobudnikov tega gibanja Stojan Spetič. Uvodnim mislim bo sledila razprava.

Dr. Renato Štokelj opozarja na nevarnost alergij

Letos je gripa manj razsajala

Pred začetkom zime so mnogi napovedovali veliko obolenj za gripo, ki so ji nekateri dali tudi ime »japonska«. Napoved se tokrat ni uresničila. Res je, da je bilo kar precej obolenj za gripe, toda v veliko manjšem številu, kar pomeni, da ne moremo govoriti o kakšni epidemiji, kot smo jo imeli na primer pretekla leta.

To ugotovitev nam je potrdil tudi dr. Renato Štokelj. »Res je. Letos se je pojavila epidemija gripe tu pri nas v lažji obliki in še tu je v glavnem prizadela mlade. Prizadeti so imeli od 4 do 5 dni visoko vročino, ki jih je še kar precej izčrpala; niso si pa v glavnem sledila še druga obolenja, kot na primer močni bronhitis in druga obolenja dihal.«

Da smo se tokrat kar »poceni izmazali«, je treba pripisati dejstvu, da smo imeli opravka z gripo, ki jo je povzročal virus tipa B in ne tipa A, ki se je pojavljal v preteklih letih.

Prav zato so tudi obolevali v večjem številu mladi, torej tisti, ki se s te vrste virusom še niso »srečali« in torej niso imeli dovolj protiteles, da bi se boleznijo uprli. Starejši ljudje so se že več let cepili; preživeli so še več epidemij in so bili tokrat veliko bolj odporni.«

Po zimskih mesecih, v katerih so najbolj pogosti prehladi in gripa, prehajamo sedaj pa v obdobje, ko se za-

čenjajo pojavljati razna alergična obolenja.

»Marec, april in maj so resnično meseci, ko imamo opravka z alergijami in to v različnih oblikah. In ker živimo v vedno bolj slabem in onesnaženem okolju, je teh obolenj vedno več. Včasih smo krivili za pojav raznih alergij samo cvetni prah nekaterih rastlin, oziroma dreves; danes vemo, da ima veliko odgovornost za pojav te bolezni tudi naša prehrana, ki jo vse bolj sestavljajo razne kemikalije, konzervansi in druge sestavine, ki jih živilska industrija dodaja prehranbenim izdelkom. Včasih je torej zamen iskati vzroke v zraku, cvetnem prahu, torej v naravi, ker so prav prehranbeni izdelki tisti, ki nam, predvsem v tem času, povzročajo velike težave.«

Trst ima morje in burjo. Oboje je lahko v korist osebam, ki bi sicer oboje zaradi raznih alergij. Je pa tudi burja tista, ki raznaša na daleč cvetni prah in torej doseže tudi tiste, ki sicer niso blizu raznih dreves (kot na primer breze, oljke) raznih žitaric in drugih rastlin, ki povzročajo alergijo, to je razne oblike prehlada, konjunktivitisa, v določenih primerih tudi astme.

»Največ primerov alergičnih obolenj povzroča tako imenovana parietarija (rastlina, ki jo je pri nas veliko, predvsem ob zidovih in tudi sicer na travnikih). Te rastline je pri nas toliko, da je prav gotovo ena glavnih povzročiteljev alergičnih obolenj.«

Kako pa sedaj zdravimo vse te alergije, nas je zanimalo.

»Če gre za hujše primere alergičnih obolenj, ki trajajo dalj časa, potem pride seveda najprej v poštev preventivno cepljenje. Bolniki tako vedo, katerim drevesom in rastlinam se morajo izogibati, kam je bolje, da se ne podajajo itd. V zadnjih letih so na tržišču novi antihistaminiki, ki so veliko bolj izpopolnjeni v zdravljenju alergij, razen tega pa nimajo stranskih učinkov (utrujenost, zaspanost). Seveda velja še vedno glavno pravilo, da se ljudje, podvrženi alergiji, izogibajo vsem kontaktom z različnimi vrstami cvetnega prahu itd. Veliko težje je tistim, ki so alergični na primer na prah,

Ivo Kralj dobitnik Černetove nagrade

Ivo Kralj, ugledni javni in prosvetni delavec ter dolgoletni dirigent zborov »Fantje izpod Grmade«, je letošnji nagrajenec Sklada Dušana Černetu.

Tako je bilo согласно sklenjeno na seji, ki jo je imel odbor Sklada v Trstu dne 29. marca 1991, na 16. obletnico smrti Dušana Černetu, po katerem se imenuje Sklad, ki deluje od leta 1976.

Kot piše v sporočilu te ustanove, je bila Ivo Kralju nagrada prisojena kot priznanje za delo, ki ga vse življenje opravlja iz ljubezni do naše narodnostne skupnosti, v znamenju treh vodilnih načel Sklada. Ta načela so slovenstvo, krščanstvo in demokracija - ideali, ki so bili dragi časnikarju, politiku in narodnemu delavcu Dušanu Černetu.

Javna svečana podelitev nagrade bo v nedeljo, 21. aprila, ob 18. uri, in sicer na sedežu slovenskih pevskih zborov pri otroškem vrtcu v Devinu.

ali pa na rastline, ki cvetijo na primer kar od meseca aprila, vse tja do septembra ali oktobra. Bolj se lahko zavarujejo tisti, ki so alergični na mačjo ali pasjo dlako. Dovolj je, da nimajo v stanovanju teh živali, čeprav bo za marsikoga ta ugotovitev boleča.«

Med zdravili proti alergiji je dr. Štokelj omenil kortizon in sicer v inhalacijski obliki, ki ima veliko manj stranskih učinkov, kot na primer tablete ali injekcije tega zdravila.

»Seveda je najboljši našin zdravljenja alergij, da se prizadeti umaknejo krajem, kjer so v zraku razni povzročitelji te bolezni.«

Na vprašanje, če so alergična obolenja v porastu, nam je dr. Štokelj odgovoril: »Na žalost so. Za to je kriva vse večja onesnaženost okolja, v katerem živimo, ki zmanjšuje odpornost naših dihal. Razen tega uživamo hrano, ki vsebuje tudi razne, našemu zdravju škodljive snovi.«

Neva Lukeš

Objavil ga je Deželni šolski urad za Furlanijo-Julijsko krajino

Koledar habilitacijskih nalog za profesorje slovenskih šol

Deželni šolski urad je te dni sestavil koledar pisnih preizkušenj za dosego habilitacije na višjih srednjih šolah. Slovenski profesorji bodo naloge pisali na šolah F. Prešeren, A. M. Slomšek, J. Stefan in Ž. Zois.

Na liceju F. PREŠEREN je razpored pisnih nalog sledeč:

- 29. aprila — italijansko
- 30. aprila — slovenščina
- 3. maja — knjigovodstvo in trgovstvo
- 22. maja — pravo in pol. ekonomija (1. preizk.)
- 23. maja — pravo in pol. ekonomija (2. preizk.)
- 3. junija — latinščina (1. preizk.)
- 4. junija — latinščina (2. preizk.)

Na poklicnem zavodu J. STEFAN:

29. aprila — matematika

■ Industriji ugotavljajo, da jih problemi v zvezi z okoljem postavljajo pred ulla izziva: na eni strani iskanje produkcijskih sistemov, ki ne bi negativno vplivali na okolje, na drugi pa načrtovanje tehnologij, s katerimi resanirati že onesnaženo naravo. Pri tem pa se tudi zavedajo, da je problem splošen in da je treba pravičen pristop do vprašanja okolja začeti razvijati že od mladih nog, torej v šoli.

V tem okviru je prejšnje dni združenje priredilo seminar, namenjen profesorjem nižjih in višjih srednjih šol, kjer so ugledni italijanski predavalji obrazložili pobude, ki jih industriji prevzemajo za zaščito okolja. Med temi je posebne omembe vredna grupa Ferruzzi, ki je prejela evropsko nagrado za okolje, ker je odkrila neonesnažujoč izdelek, s katerim se da nadomestiti azbest.

Dva mlada včeraj lažje ranjena v nesreči pri Opčinah

Včeraj se je na Trbiški cesti pri Opčinah okrog poldne pripetila prometna nesreča, v kateri sta bila dva mlada lažje ranjena. Ranjenca sta 26-letna Paola Gregori iz Botača 5 v dolinski občini ter 28-letni Lucio Di Sotto iz Ul. Risano 5/7 v Trstu. Prva se bo morala zdraviti približno 30 dni, drugi pa 20 dni zaradi raznovrstnih manjših ran in udarcev, ki sta jih utrpela. Prognoza so jima določili zdravniki katarinske bolnišnice, kjer pa se ranjenca ne bosta zdravila, saj sta se odločila, da se raje vrne domov.

Do nesreče je prišlo natanko ob 12.40 na cesti 202 v bližini openske postaje gasilcev. Gregorijeva je upravljala svoj avto peugeot 205, v katerem se je nahajal tudi Di Sotto. Vozila sta v smeri od Proseka proti Trstu, ko sta iz še nepojasnjenih razlogov trčila v nasproti vozeči tovornjak, ki ga je upravljaval 52-letni Querino Aldo Rosa iz Trevisa. Trčenje je bilo dokaj močno, kljub temu da je voznikoma uspelo znatno pristaviti. Peugeot je bil pri tem zelo močno poškodovan, posledice trčenja pa so vidne tudi na tovornjaku. Voznik slednjega ni bil ranjen. Izvide o nesreči so opravili agenti tržaške prometne policije, na kraj nesreče pa je prišel tudi rešilec Rdečega križa.

Avtomobil podrl starejšo pešakinjo na Trgu Perugino

Na Trgu Perugino je včeraj okrog 13.30 avtomobil podrl pešakinjo in jo precej hudo ranil. Ranjenka je 60-letna Graziella Lutzenberg, stanujoča v bližnji Ul. della Tesa 20 v Trstu. Lutzenbergova si je v nesreči nalomila levo ramo in je utrpela več udarcev, zaradi česar se bo morala zdraviti okrog 40 dni. Tako so napovedali zdravniki glavne bolnišnice, v katero je ranjenko takoj po nesreči prepeljal rešilec Rdečega križa. Sprejeli so jo na ortopedskem oddelku.

Pešakinjo je podrl renault 5, ki ga je upravljala Cristiana Duillier iz Rossettijske ulice 62 v Trstu. V Lutzenbergovo je zadela, ko je le-ta prečkala ulico zunaj prehoda za pešce. Tako so ugotovili mestni redarji, ki vodijo preiskave o dinamiki nesreče.

Včeraj je prišlo do vrste drugih manjših prometnih nesreč, ki jih je zakrivilo delno tudi slabo vreme.

Izvršni odbor ZSSDI izreka svoje-mu odborniku Ivanu Brassu najgloblje sožalje ob izgubi drage matere.

Od jutri na Velesejmu moda, glasba in motorji

Jutri bodo v prostorih tržaškega sejmišča pri Montebellu odprli veliko zabavno prireditvev »Moda, glasba, motorji, šport«, ki jo prireja Tržaška velesejmska ustanova v sodelovanju z avtomobilskim klubom ACI in z različnimi drugimi tržaškimi organizacijami. Velika prireditev bo trajala od ponedeljka, njena vsebina pa je zabeležena že v samem naslovu.

Pobudo so predstavili na včerajšnji tiskovni konferenci, kjer so novinarjem prikazali podrobnejši program. Formula bi morala biti privlačna, saj so predvideni modni defileji, koncerti lahke glasbe in številne ekshibicije najboljših deželnih avtomobilskih pilotov. Na ogled bodo tudi stari in dragoceni avtomobili, kot tudi najnovejši limuzine.

Jutri bodo po otvoritvi in popoldanski predstavitvi (ob 16. uri) 13. izvedbe kraškega rallyja nagradili Tržačane, ki imajo vozniško dovoljenje več kot 50 let. Povedali so, da se je prijavilo veliko število veteranov, ki jih bodo počastili s priznanjem in jim priredili zabavo. Prav tako jutri bo nastopila skupina mojstrov skateboarda, njihovi nastopi so vsekar privlačni in spektakularni. Zvečer pa bo koncert nekoč slavne pevke disko glasbe Glorie Gaynor. Po uspehu ob koncu sedemdesetih let je njena zvezda izgubila sijaj, lani pa je Gloria Gaynor ponovno

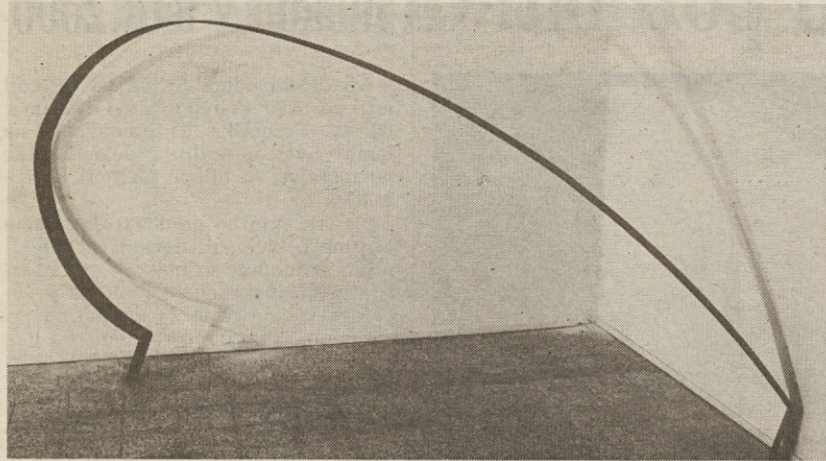
zabeležila nekaj uspehov. Sedaj se mudi na dobro obiskani turneji po Italiji, v Trstu naj bi nastopila na zunanjih prostorih sejmišča, prireditelji pa spremljajo tudi muhasto vreme in so si že zagotovili gledališko dvorano za morebiten nastop v dvorani.

Več nastopov bo tudi v soboto, zvečer pa bo modni defile, na katerem bodo prikazale svoja dela številne tržaške krojačnice in krznarne. Prikazale bodo ženska in moška oblačila za pomlad in poletje. Prikaz bo na sejmišču, pričel pa se bo ob 21. uri. Vrsta prireditev bo seveda tudi v nedeljo. Na ogled bodo stari avtomobili (seveda luksuzne starine in ne škatle za odpad), ki se bodo pomerili v tekmah in go karti, ki jih bodo na manjši progi vozili znani piloti. Nastopili bodo tudi znani motociklisti in, kot vsak dan, mojstri skateboarda. V večernih urah bo nova modna razstava. Nekaj pobud bo tudi v ponedeljek. Ob 16. uri se bodo z gokarti pomerili nekateri znani Tržačani. Pomerili naj bi se tako občinski in pokrajinski odborniki ter nekateri novinarji.

Med prireditvijo bo vse dni poskrbljeno tudi za najmlajše. Avtošola Re Artù prireja namreč tečaje za otroke. Na razpolago bodo tudi mini motorna kolesa, na otroke pa bodo pazili izvežbani strokovnjaki.

Razstavo bodo odprli danes popoldne ob 18. uri

Objekti in risbe Valvassorija v galeriji Tržaške knjigarne

V razstavnem prostoru tržaške knjigarne bodo danes ob 18. uri odprli razstavo slikarja-oblikovalca Giorgia Valvassorija. Na gornji sliki eden izmed objektov, ki bodo na ogled v TK galeriji ob risbah tega goriškega ustvarjalca.

Uprizoritev opere Flamski slikarji

V gledališču Verdi pripravljajo novo in pričakovano premiero opere "Flamski slikarji" samotarskega italijanskega avtorja Antonia Smareglie. Gre za delo, ki je bilo dolga leta v pozabi, vendar pomeni v italijanski glasbi posebnost.

Smareglia je bil doma iz Istre, bil je velik prijatelj Boita in Toscaninija, v njegovih delih pa se prepletajo italijanski, nemški in slovanski vplivi. Bil je zagovornik scapigliature in dekadence.

Opero bodo uprizorili v torek, 30. t. m. Delo je pripravil Maurizio Balò, režiral Lorenzo Mariani, dirigent pa bo Gianfranco Masini. V novi postavitvi bodo nastopili nekateri mladi in zanimivi pevci.

gledališča

GLEDALIŠČE VERDI

Operna sezona 1990/91

V petek, 26. t. m., ob 20. uri (red A) premiera opere PITTORI FIAMMINGHI A. Smareglie. Dirigent Gianfranco Masini, režija Lorenzo Mariani. Ponovitve do 16. maja.

GLEDALIŠČE ROSSETTI

Nocoj ob 20.30 bo na sporedu ponovitev dela M. Ayme MASSIBILI z Arturo Brachettijem. V abonmaju odrezek št. 2 B. Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

Od 23. do 28. t. m. bo skupina Teatro degli Incamminati predstavilo delo Carla Goldonija I DUE GEMELLI VENEZIANI s Francom Branciarolijem. Režija G. De Bosio. V abonmaju odrezek št. 8 B. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

LA CONTRADA

Gledališče Cristallo

V soboto, 20. t. m., ob 20.30 bo gledališka skupina Teatro d'arte iz Rima uprizorila delo F. Brusattija LE ROSE DEL LAGO. Režija Antonio Calenda. Igrajo Gabriele Ferzetti, Pietro De Vico in Anna Campori.

Gledališče Ul. Ananian

Jutri, 19. t. m., ob 20.30 bo skupina I Ciompi predstavila delo Filippa Canuja QUELLE FINESTRE CHIUSE. Predstava je izven abonmaja in se ponovi v soboto, 20., in nedeljo, 21. t. m.

koncerti

Società dei concerti - Tržaško koncertno društvo. V ponedeljek, 22. t. m., ob 20.30 bosta v gledališču Rossetti nastopila TRIO DI MILANO in Anthony PAY.

Gledališče Verdi - Nedeljski koncerti

V nedeljo ob 11. uri bo v Mali dvorani gledališča Verdi v Ul. S. Carlo 2 nastopil Trio gledališča Verdi v sestavi: Ondina Altran (pevka), David Kanarek (rog) in Giovanna Bellesi (harfa).

SKD Tabor - Openski glasbeni večeri - V sredo, 24. t. m., ob 20.30 bo v Prosvetnem domu na Opčinah koncert POKLON MOZARTU. Nastopa godalni kvartet GM v sestavi: Ž. Hrvatič in J. Kjuder (violini), M. Bitežnik (viola), P. Filipčič (violončelo). Sodeluje flavtistka Daniela Brussolo. Vabljeni!

razne prireditve

V Slovenskem kulturnem klubu, Ul. Donizetti 3, bo v soboto, 20. t. m., predaval pisatelj ALOJZ REBULA na temo "KOCBEK - ČLOVEK, UMETNIK, MISLEC". Začetek ob 18.30.

V Marijinem domu pri Sv. Ivanu, Ul. Brandesia 27, bo v nedeljo, 21. t. m., ob 17. uri nastopil amaterski oder »I. Gruden« iz Nabrežine z veseloigro »SKUPNO STANOVANJE«. Vljudno vabljeni.

Društvo naravoslovcev in tehnikov »T. Penko« organizira v Peterlinovi dvorani, Ul. Donizetti 3 v petek, 26. t. m. ob 20.30 predavanje na temo: ONESNAŽENOST TAL IN MOŽNOSTI REŠITVE ZA KMETIJSTVO. Govoril bo prof. dr. Franc Lobnik. Vabljeni.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

TRIPTIH

Achille Campanile

Vojna - Kosilo v naravi

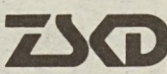
Dario Fo

Še tat ne more pošteno krasti

Režija Sergej Verč

Premiera JUTRI, 19. aprila, ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu. Abonma RED A.

Ponovitvi: V SOBOTO, 20. aprila, ob 20.30 - Abonma RED B
V NEDELJO, 21. aprila, ob 16.00 - Abonma RED C

ZVEZA
SLOVENSKIH
KULTURNIH
DRUŠTEV

ZVEZA
PEVSKIH
ZBOROV
PRIMORSKE

PRIMORSKA POJE '91

v nedeljo, 21. t. m., ob 17. uri v Domu A. Sirk v Križu.

Nastopajo: ŽePZ PROSEK KONTOVEL, MePZ CIRIL SILIČ - Vrtojba, MoPZ FRANCE BEVK - Šmarje pri Kopru, MePZ PD MAČKOLJE in KOMORNI MOŠKI ZBOR IZOLA. Vabljeni!

MLADINSKI ODBOR SKGZ

priredi jutri, 19. aprila, ob 18.30 v Gregorčičevi dvorani študijski večer na temo:

SVET IN KULTURA DELA: KAKŠNE PERSPEKTIVE ZA MLADE NA POTI K LETU DVA TISOČ?

Predaval bo dr. Orazio Musmeci - odgovorni družbe CEGOS-ITALIA SpA ene največjih mednarodnih organizacij za svetovanje in poklicno izpopolnjevanje.

SLOVENSKO
STALNO
GLEDALIŠČE

Madame d'Aulnoy

LEPOTIČKA

Režija MARIO URŠIČ

Igrajo: Lučka Počkaj, Alda Sosič, Franko Korošec.

PREMIERA danes, 18. aprila, ob 10.30 v Kulturnem domu v Trstu.

Ponovitvi: danes, 18. aprila, ob 11.30
jutri, 19. aprila, ob 10.30

PREDSTAVO

JE OMOGOČILA

TRŽAŠKA POKRAJINA

razna obvestila

V prostorih SKD Vigred se vsak torek od 19. do 21. ure vrši ŠIVILJSKI TEČAJ vseh stopenj. Za informacije in vpisovanje javiti se direktno ob torkih v društvenih prostorih ali tel. na št. 225322.

Društvo slovenskih upokoencev in Krut v sodelovanju z Zadrudnim centrom za socialno dejavnost obveščata, da sprejemajo rezervacije za Šmarješke Toplice, Hotel Svoboda, Strunjan, Dolenjske Toplice in Rabac. Informacije na sedežu organizacij v uradnih urah.

Gorska kolonija v Comegliansu. Za pojasnila in informacije se obrnite v Trstu ob četrtkih od 16. do 18. ure na Slovensko Vincencijevo konferenco - Ul. S. Nicolò 31 - tel. 68762 ali vsak večer po 21. uri na tel. 43194 ali 764288; v Gorici ob torkih in petkih od 10. do 12. ure na tel. 533177, ob sredah in četrtkih od 14. do 15. ure na tel. 530924.

Združenje za zaščito Opčin priredi jutri, 19. t. m., ob 20.30 v konferenčni dvorani Hranilnice in posojilnice na Opčinah, Ul. Ricreatorio 2, srečanje o problemih Opčin.

Društvo slovenskih izobražencev v Trstu - Ul. Donizetti - Peterlinova dvorana - prireja v ponedeljek, 22. t. m., ob 20.30 večer na temo PODOBA NAŠEGA OTROKA - PRVI REZULTATI RAZISKAVE NA SLOVENSKIH OSNOVNIH ŠOLAH NA TRŽAŠKEM. Govorili bodo prof. E. Susič, dr. D. Sedmak in prof. M. Kravos.

Občni zbor Zadruge Naš Kras bo v soboto, 20. aprila 1991, ob 19.30 v prostorih restavracije Križman v Repnu. Člani vljudno vabljeni.

Sekcija zveze borcev ANPI iz Boljuna običajno petkovno srečanje v Gregorčičevi dvorani zaradi srečanja z novogoriškimi prijatelji, ki bo v društvenih prostorih.

šolske vesti

Devinsko-nabrežinska občina sporoča, da se bo učno osebje občinskih otroških vrtcev z italijanskim in slovenskim učnim jezikom udeležilo študijskega in izpopolnjevalnega seminarja za vodje, vzgojiteljice in operaterje otroških vrtcev, ki ga prireja deželni zavod IRRSAE 18. in 19. t. m. v Gračevo. Zaradi tega bo v omenjenih dneh prekinjen pouk v občinskih otroških vrtcih, medtem ko bosta laboratorija v centrih CREA v Devinu in Štrekelj v Sesljanu redno delovala.

SLOVENSKO
PLANINSKO
DRUŠTVO
TRST

prireja danes, 18. t. m., predavanje na temo

PO SLEDEH SOŠKE FRONTE V JULIJSKIH ALPAH

Predavatelj Marko SIMIČ

bo svoje predavanje opremil z diapozitivi in glasbo.
Vabljeni v Gregorčičevo dvorano v Ul. sv. Frančiška 20 z začetkom ob 20.30.

UL. SV. FRANČIŠKA 20

vas vabi

danes, 18. aprila, ob 18. uri na otvoritev razstave
Giorgia Valvassorija
OBJEKTI IN RISBE

izleti

Borci, aktivisti in deportiranci iz Bazovice organizirajo prevoz z avtobusi na veliko proslavo osvobodilne fronte in 50. obletnico vstaje slovenskega naroda dne 27. aprila na Trgu republike v Ljubljani. Odhod iz Bazovice ob 8. uri. Vpisovanje pri Stanku Vodopivcu, tel. št. 226133, ali v prostorih TPPŽ od 10. do 12. ure vsak torek in petek.

50-LETNIKI iz Bazovice, Gropade, s Padrič, iz Trebč, Banov, z Opčin ter iz repentabske, zgonske in devinsko-nabrežinske občine organizirajo izlet v nedeljo, 21. t. m., v San Daniele del Friuli, Spilimbergo na ogled šole mozaikov in katedrale ter na kosilo v Castions di Strada, kjer bo igral ansambel Furlan. Na razpolago je še nekaj mest. Interesenti naj telefonirajo na št. 291069 do 14. ure ali 226468 cel dan.

Sekcija VZPI-ANPI Devin-Nabrežina vabi člane in prijatelje, da se udeležijo proslave ob 50-letnici ustanovitve OF, ki bo 27. aprila v Ljubljani. Odhod avtobusa ob 7. uri iz Štivanja v Devin, Sesljan, Nabrežino in Sempolaj. Vpisovanje pri Stanku Mokole na sedežu patronata CGIL v Nabrežini tel. 200036.

Sekcija VZPI-ANPI Opčine, Bani in Ferlugi organizira 27. t. m. celodnevni izlet v Ljubljano na osrednjo proslavo 50. obletnice ustanovitve OF. Udeleženci si bodo ogledali tudi Sv. Urh, Gramozno jamo in arboretum Volčji potok. Vpisovanje v Prosvetnem domu na Opčinah do sobote, 20. t. m., ob 18. do 20. ure.

menjalnica

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1237.—	1195.—
Nemška marka	741,68	735.—
Francoski frank	219,31	216.—
Holandski florint ...	658,20	650.—
Belgijski frank	36,042	34,50
Funt šterling	2209,40	2170.—
Irski šterling	1982,80	1950.—
Danska krona	193,64	188.—
Grška dramma	6,839	6,20
Kanadski dolar	1076,10	1020.—

razstave

V TK galeriji bo danes, 18. t. m., ob 18. uri otvoritev razstave Giorgia Valvassorija OBJEKTI IN RISBE.

V galeriji Carthesius - Ul. Marconi 16 - je odprta razstava Lojzeta SPACALA. Razstava bo na ogled do 2. maja po običajnem urniku.

V galeriji Bassanese (Trg Giotti 8) je na ogled razstava slikarja Bruna FAIDUTTIJA. Razstava bo odprta do 6. maja ob delavnikih od 17. do 20. ure.

V tržaški občinski galeriji - Trg Unità - bodo jutri, 19. t. m., ob 19. uri odprli razstavo slikarke Luise M. SGUAZZI. Razstava bo na ogled do 30. t. m. po običajnem urniku.

V galeriji Rettori Tribbio 2 bo v soboto, 20. t. m., ob 18. uri otvoritev razstave tržaškega slikarja Marina SORMANIJAJA. Razstava bo na ogled do 3. maja po običajnem urniku.

V galeriji Studio Tormaseo, Ul. del Monte 2/1, bo do 2. maja na ogled razstava z naslovom »10, 20 duecento«. Urnik: ob delavnikih od 17. do 20. ure. Zaprto ob ponedeljkih.

SKD Tabor Opčine - Prosvetni dom. Jutri, 19. t. m., ob 20.30 odprtje razstave tržaške slikarke MEGI PEPEU. Predstavitel: Jože Pirjavec. Na večeru sodelujejo: Olga Lupinc in Drago Gorup, pri klavirju Katja Granier. Vabljeni!

mali oglasi

MORO ETTORE je na Palkišču v Dolu odprl osmico. Gostom streže prigrizek in vino lastne proizvodnje.

OSMICO je odprl Alojz Milič - Repen 49.

OSMICO bo v soboto, 20. t. m., odprl Radovan Semec iz Prečnika 3B.

V SOVODNJAH (v vasi) je odprl osmico Franc Lukman-Magrinov. Toči dobro domačo kapljico.

DAJEMO V NAJEM 4-sobno stanovanje, namenjeno za urade, v trgovskem centru mesta, 120 kv. m in podstrešje, 5. nadstr., dvigalo, mesečna najemna 2.500.000 lir. Telefonirati na št. 300826 od 9. do 12. ure.

GORIŠKO komercialno podjetje išče uradnico za zunanjetrgovinski sektor. Zaželeno znanje angleščine in prakse na področju. Minimalna starost 23 let. Poslati podroben curriculum na upravo Primorskega dnevnika v Gorici, Drevored 24 Maggio 1, pod šifro "2000".

IŠČEMO zazidljivo zemljišče v zgonski občini. Tel. v večernih urah na št. (040) 251139.

IZGUBILA SEM šop ključev v okolici Doline. Najditelja prosim, da telefonira v dopoldanskih urah na št. 415672.

PRODAM dobro vpeljano trgovino barv in lakov. Tel. na št. 228390.

PRODAM nezazidljivo zemljišče v Borštu in Logu. Tel. 228390.

PRODAM tomos matic malo rabljen po tržni ceni. Tel. (040) 575145.

PRODAM ford transit bele barve, devet prostorov, 17.000 km, v dobrem stanju, po tržni ceni. Tel. (040) 575145 v večernih urah.

MERCEDES 190 E, bele barve, letnik '83, 77.500 km, v dobrem stanju prodam. Cena po tržni vrednosti. Tel. v večernih urah na št. (040) 575145.

PRODAM alfo sud 1300, letnik '83, prevoženih 96.000 km, v odličnem stanju. Tel. 281172 po 19. uri.

ZAVAROVALNICA na Opčinah potrebuje za določen čas uslužbenko/ca z možnostjo za stalno službo. Zainteresirani naj telefonirajo na št. 212753 ob delovnih urah.

PODJETJE NUJNO išče knjigovodjo/kinjo z večletno prakso in znanjem uporabe računalnika. Možna zaposlitev part-time. Poslati curriculum vitae na poštni predal št. 844 TRST (Trieste centrale).

IŠČEMO natakario za poletno sezono. Telefonirati na št. 226814 od 10. do 11. ure.

V NAJEM ODDAM v središču Opčin, Narodna ul. 47, dve sobi za poslovne prostore in kopalnico. Telefon 212246.

SEMENARNA išče delovnega vajenca z opravljenim vojaškim rokom. Pismene ponudbe poslati na Publist, Ul. dei Montecchi 6, Trst, pod šifro »Vajenec«.

ČISTOKRVNE mladiče nemške ovčarje stare dva meseca (28. jan. 1991) z odličnim rodovnikom prodam ljubiteljem. Telefonirati 214671 od 19. do 21. ure.

SLAŠČIČARNA »Saint Honore« na Opčinah išče mlado žensko, zainteresirano za poklicno delo, po možnosti iz bližnje okolice. Telefonirati na št. 213055.

prispevki

Namesto cvetja na grob Nade Pahor vd. Perčič darujeta Kristina in Sonja Milič (Zgonik) 25.000.-lir za ŠK Kras in 25.000 lir za FC Primorje.

V spomin na Nelota Zulianija darujeta Desanka in Vojmir Tretjak 25.000 lir za dekliski zbor Vesna in 25.000 lir za MPZ Vesna.

17. 4. 1991

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Japonski jen	9,14	8,80
Švicarski frank	870,02	860.—
Avstrijski šiling	105,377	103,50
Norveška krona	190,56	185.—
Švedska krona	205,39	200.—
Portugalski eskudo .	8,526	7,50
Španska peseta	12,012	11.—
Avstralski dolar	963,25	910.—
Jugoslov. dinar	—	50.—
ECU	1529,45	—

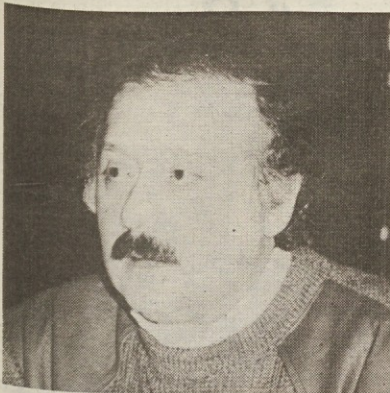

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Telef.: Sedež 040/67001
Agencija Domo 831-131
Agencija Rojan 411-611
Filiala Cedad 0432/730-314

Kmalu na čelu športne TV nedelje

Minà namesto Ciottija

Gianni Minà

Znani in zelo priljubljeni televizijski športni komentator Sandro Ciotti, ki je očaral milijone TV gledalcev in radijskih poslušalcev s svojim »škripajočim« in večno očarljivo zagrjenim glasom, ne bo od naslednje sezone več vodil popularne TV oddaje La domenica sportiva, ki je pravzaprav njegova »kreatura«. Ves se bo posvetil le oddaji, s katero je zaslovel in ki predstavlja »glasbeno kuliso« italijanskega nedeljskega popoldneva - »Tutto il calcio minuto per minuto«.

Odgovoren za oddajo Tito Stagno je uradno ponudil vodstvo »Sportne nedelje« popularnemu časnikarju Gianni Minaju. Slednji, ki je že večkrat, a vedno za omejeno obdobje, vodil to oddajo, je prosil nekaj časa za razmislek, vendar so vsi gotovi, da bo vodstvo sprejel. Minà je sicer veliki svetovni časnikarski dopisnik (znana so njegova »velika« prijateljstva, med katerimi bi omenili le kubanskega predsednika Fidela Castra), vendar pa tudi veliki glasbeni (predvsem se spozna na sociologijo glasbe v povezavi z mladinskimi in socialni gibanji) in športni izvedenec, poleg tega ima tudi v športnem ambientu »važna« prijateljstva, kot npr. z Maradono. Domeni- ca sportiva je torej v odličnih rokah (kot je bila sicer tudi prej), kar je pravzaprav še precejšnja redkost (predvsem pri RAI, saj je dovolj, da pomislimo na »obupne«, patetične in

»negledljive« dopisnike: eden za vse - Tonino Carino...).

Ce smo že pri »nemogočih« športnih napovedovalcih in oddajah bi omenili Maurizio Mosco in njegovo »kreaturo« L'Appello del martedì, ki je pač nastala kot odgovor Processu del lunedì »nesramno nemogočega« rdečelasca Alda Biscardijsa. No, »priziv« je še slabši od »procesa«. Obe oddaji sta naravnost nemoralni in sta pravo »izzivanje h kriminalu« - tudi njuna zasluga je nasilje na stadionih, ko pa drammatizirata vsako gesto, vsako besedo in vsako sodnikovo napako, poleg tega pa z detonatorsko močjo razširjata vse kampanilizme in »sovrastva« med nasprotnimi navijači, ko pa so sami gostje (v glavnem nogometaši, novinarji in politiki) večkrat pravi navijači, ki se med seboj hudo prepirajo. Kakšen zgled torej dajajo posebno mladim?

Posebno nemogoč je Mosca s hreščim glasom, ki se je v šestih mesecih svoje oddaje več drl kot Tony Dallara v petdesetih letih svoje častne glasbene kariere. Nadalje je svojih dosedanjih 712 gostov prekinil 1879-krat, njegov »pomočnik« pa je bivši trener Helenio Herrera, ki se še ni naučil italijanščine in ki mora sunkovito mahati z zvoncem, da ga lahko sploh kdo upošteva. In nekoč je bil tak trener, da se je cel nogometni svet tresel pred njim...

Maurizio Mosca

Kot vsako leto bomo tudi letos predredili v avgustu poletno središče. Dejavnosti se bodo odvijale od 19. do 31. avgusta v Prosvetnem domu na Opčinah.

Ob koncu marca smo osebno porazdelili po vseh šolah na Tržaškem 1154 predpisnih pol, iz katerih smo hoteli razbrati dejanske poletne potrebe šolobveznih otrok, morebitne probleme s prevozi, s spremljevalci, s prehrano ali s čimerkoli drugim. Za to so bile na voljo opombe na polah.

Informacije so nam potrebne za to, da omogočimo čim večjemu številu otrok obisk poletnega središča in se temu primerno organiziramo. Izkušnja z vpisi, ki jo verjetno delimo še z drugimi ustanovami, ki se ukvarjajo z mladino, je sledeča:

1.: od 1154 predpisnih pol, smo prejeli nazaj 121 pol, kljub temu, da smo v lastni režiji razdeljevali in pobirali pole po šolah.

2.: po nekaterih šolah ali vrtcih pol sploh niso porazdelili, kljub osebnemu kontaktu.

Iskreno se zahvaljujemo vsem učiteljem in vzgojiteljem, ki so pokazali voljo do sodelovanja, hkrati pa vabimo starše, ki bi želeli v predpisu, prijaviti svoje otroke za poletno središče in niso prejeli o tem obvestila na šoli, da se nam oglasijo po telefonu - 212289.

Otrok in družina

V teh dneh smo prejeli že četrto letošnjo številko revije Otrok in družina, ki se ukvarja z družbeno in družinsko vzgojo. Med aktualnimi temami je najbolj poudarjen - že na naslovnici - problem narkomanije. Barbara Gorčar v dolgem prispevku analizira stanje v Sloveniji in posebej v Ljubljani. V članku navaja mnenja različnih strokovnjakov, ki se v Ljubljani ukvarjajo s tem problemom mladostnikov, med njimi sta dr. Martina Tomori z oddelka za mladostnike pri ljubljanski psihiatrični bolnišnici in Valentin Vranič

sklad mitje čuka

jelka cvelbar

Poletno središče našega Sklada

z Republiškega sekretariata za notranje zadeve.

Ker je problem prav gotovo pereč tudi za nas v zamejstvu, kjer sicer posebej za slovensko govorečo mladino menda ni pravih podatkov, je članek dovolj zanimiv tudi za slovenskega bralca iz naše dežele. Matura je tema, ki ne buri duhove le v Italiji, temveč tudi v Sloveniji. V reviji, ki jo obravnavamo, Marijan Šetinc nadaljuje temo Nacionalna matura ali povratek k internim maturam, ki jo je začel v marčni številki.

Neva Železnik je obiskala materinski dom slovenske Karitas v Ljubljani, ki ga vodi zakonca Jerebic. Hkrati pa daje pregled še drugih materinskih domov te vrste, ki so v Ljubljani.

Nedvomno je dobro podčrtana med aktualnimi temami tudi tista pod naslovom Izobraževanje za porod. Regina Bokan je napisala svoje poglede o sistematičnih pripravah na starševstvo. Konkretno bodo v tem mesecu začeli izvajati program, ki ga Bokanova podrobno popisuje v svojem prispevku, letos še aprila na delavski univerzi v Škofji Loki.

O problemih in življenju manjših otrok je več zapisov. Marička Jamšek, pedagoška svetovalka za pedagoško vzgojo, piše o pomembni vlogi igrač v otrokovem življenju (pisani svet otroških igrač). Mag. Vlasta Zabukavec, ki je diplomirana psihologinja, obravnava sprejemanje spolne vloge pri otrocih.

Med ostalimi krajšimi in daljšimi zapisi z bolj ali manj poglobljeno vsebino naj omenimo še tri, ki lahko posebej pritegnejo našo pozornost. Tina, ti to zmore je naslov opisu poti, ki sta jo starša prehodila ob deklici, ki je prišla na svet kot spastik in jo pripeljala do zavidljive ravni. Zapis je podpisala Alenka Lobnik - Zorko, ki bo članek nadaljevala v prihodnji številki. Prof. Slavica Pogačnik - Toličič toplo priporoča v branje knjigo Dorothee Lehmann »Dagmar«. Avtorica je mati prizadetega otroka, mongoloidne punčke, ki je skrb za lastnega otroka združila s skrbjo za vse prizadete mongoloidne otroke.

Koristno pa bo prebrati v primerjavi z našo, zamejsko stvarnostjo tudi zapis Neve Železnik ZPMS (Zveza prijateljev mladine Slovenije) po meri otrok.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1
6.55 Aktualno: Uno mattina
10.15 Dokumentarec: Trideset let naše zgodovine (vidi Paolo Frasese)
11.00 Jutranji dnevnik
11.05 Nanizanka: Padri in prestito
11.40 Variete: Occhio al biglietto
11.55 Vreme in kratke vesti
12.05 Variete: Piacere Raiuno
13.30 Dnevnik
14.00 Kvarokov svet
14.30 Rubrika: Primiissima - Kult. aktualnosti TG 1
15.00 Italijanska kronika
15.30 Otroški variete: L'albero azzurro
16.00 Mladinska oddaja: Big!
17.35 Odprti prostor, Iz parlamenta in vesti
18.05 Aktualno: Italia ore 6
18.45 Dokumentarec: Trideset let naše zgodovine
19.40 Almanah, vreme in dnevnik
20.40 Variete Pippa Bauda
22.45 Dnevnik
23.00 Aktualno: Il supplemento. Come stanno le cose
24.00 Dnevnik in vreme
0.20 Danes v Parlamentu
0.25 Rubrika: Mezzanotte e dintorni

CANALE 5
8.00 Nanizanka: La famiglia Brady
8.30 Film: Tre fusti, due bambole... e un tesoro (glas, ZDA 1976, r. John Rich, i. Elvis Presley, Dodie Marshall)
10.25 Aktualno: Gente comune
11.45 Kviza: Il pranzo è servito, 12.35 Tris
12.55 Canale 5 News
13.20 Kviza: O.K. Il prezzo è giusto!, 14.20 Il gioco delle coppie
15.05 Aktualno: Agenzia matrimoniale, 15.35 Ti amo... parliamone
16.00 Otroški variete: Bim bum bam in risanke
18.15 Nanizanka: I Robinson - Cerimonia di addio
18.45 Kviza: Il gioco dei nove, Tra moglie e marito
20.15 Radio Londra
20.25 Striscia la notizia
20.40 Kviza: TeleMike
23.00 Variete: Maurizio Costanzo Show
24.00 Canale 5 News
1.05 Striscia la notizia
1.20 Nan.: Marcus Welby, 2.20 Operazione ladro

RAI 2
7.00 Otroški spored
8.00 Otroška oddaja: L'albero azzurro
8.30 Nanizanka: Mr. Belvedere
9.00 Aktualno: Radio anch'io
10.20 Block-Notes
10.50 Nadaljevanke: Destinì
11.55 Variete: I fatti vostri
13.00 Dnevnik - ob trinajstih
13.15 Diogenes, Gospodarstvo
13.45 Nadaljevanke: Beautiful, 14.15 Quando si ama
15.15 Aktualno: Detto fra noi
16.25 Rubrika: La tv degli animali
17.00 Vesti, Iz parlamenta
17.10 Dok.: Lepa Italia
17.35 Videocomic
17.50 Nan.: Alf
18.00 Sport in Rock Café
18.45 Nanizanka: Moonlighting
19.45 Dnevnik in šport
20.30 TV film: I ragazzi del muretto - Una giornata nera
21.30 Film: Fuori dal giro (akcij, ZDA 1988, r. Steven Stern, i. Jason Bate-man)
23.15 Dnevnik - Pegaz
23.30 Finale košarkarskega Pokala prvakov: Barcellona-Pop 84 (iz Pariza)
0.10 Dnevnik, vreme in horoskop
0.20 Film: L'avvertimento (krim., It. 1980, r. Damiano Damiani, i. Giuliano Gemma, Laura Trotter)

RAI 3
11.40 Kolesarstvo: Settimana bergamasca
12.00 Vsakodnevne kulturne vesti: Krožek ob 12. (vodi Romano Battaglia in Francesca Topi)
14.00 Deželne vesti
14.40 Krožek ob 12. (2. del)
15.40 Kolesarska rubrika: Bici & Bike (vodi Giacomo Santini)
16.00 EP v modernem pentatlonu, sabljanje, plavanje, streljanje in jahanje
17.00 Nogomet: Italija-Madžarska (under 18)
17.45 DP v sabljanju
18.10 Dokumentarna oddaja: Geo (ured. Luigi Villa in Gigi Grillo)
18.45 Športna rubrika: Derby
18.55 Vreme in dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 Aktualno: Aspettando un terno al lotto
19.55 BlobCartoon
20.05 Varieteja: Blob. Di tutto di più, 20.25 Una cartolina di Andrea Barbato
20.30 Aktualno: Samarcanda
23.15 Večerni dnevnik
24.00 Oddaja o kulturi: Fuori orario. Cose (mai) viste
1.00 Filmske novosti

TV Slovenija 1
8.50 Video strani
9.00 Mozaik: nan. Grizli Adams, 9.25 Mostovi, 9.55 nad. Popolni vohun
10.55 Video strani
15.10 Video strani
15.20 Mozaik. Mostovi (pon.)
15.50 Sova, vmes nan. Inšpektor Morse
16.55 Poslovne informacije
17.00 Dnevnik
17.05 Mozaik. Dokumentarca: Čas negotovosti - Preroki in obeti klasičnega kapitalizma, 18.00 Po sledih napredka
18.35 Spored za otroke in mlade: Novosti založb, 18.40 ZBIS: Štirideset zelenih slonov (zadnji del)
19.05 Risanke
19.15 TV okno
19.30 Dnevnik
19.55 Vremenska napoved
20.05 Nanizanka: Simenon (zadnji del)
21.05 Tednik
22.10 Dnevnik in Vremenska napoved
22.45 Sova, vmes nanizanki Ti in jaz in Inšpektor Morse
24.00 Video strani

TV Koper
16.00 Sportni pregled
18.30 Spored in slovensčini
18.45 Odprta meja
19.00 TVD Stičiče
19.20 Video agenda
19.25 Otroška oddaja: Lanterna magica, vmes nanizanka Woobinda
19.50 TV debata
20.30 Video glasba: Tutti frutti (vodi Alex Bini)
21.30 Nanizanka: Dottori con le ali
22.20 TVD Novice
22.30 Oddaja o športu

TV Slovenija 2
16.00 Satelitski prenosi
17.30 Studio Ljubljana
19.30 Dnevnik
20.00 Zabavnoglasbena oddaja: Nina Simone z ansambлом
20.29 Košarka: veliki finale za Pokal evropskih prvakov
22.00 Izobraževalna oddaja: Zdjaj pa po slovensko - Samo za naju dva
22.25 Mali koncert Maje Cerar (violin)
23.35 Večerni gost: mag. Eduard Osredečki
23.20 Satelitski prenosi in Yutel

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koleadar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Slovensko denarništvo v Trstu; 8.40 Melodije; 9.30 V glasbi in besedi: Obvezna smer - vzhod; 10.00 Pregled tiska; 10.10 S koncertnega repertoarja; 11.30 Bralni roman: Prezir (A. Moravia); 11.45 Slovenska lahka glasba; 12.00 Spoznavajmo Slovenijo; 12.15 Solisti; 12.40 Primorska poje; 12.50 Orkestralna glasba; 13.25 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Dvignjena zavesa; 15.00 Country glasba; 15.30 Zvočne kuli-se; 16.00 Mi in glasba; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Četrtekova srečanja; 17.50 Mladi val; 19.20 Zaključek.

RADIO SLOVENIJA
5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 8.05 Znanja široka cesta; 8.35 Mladina poje; 9.05 Matineja; 10.00 Gospodstvo in glasba; 11.05 Izbrali smo; 12.10 Pojemo in godimo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.35 Glasba; 13.38 Do štirinajstih; 14.05 Oddaja o jeziku; 14.25 Iz glasbene tradicije; 14.40 Radijski Merkurček; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Melodije; 17.00 V studiu; 18.05 Big band RTV Slovenija; 18.30 Pesmi slovenskih skladateljev; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Z zabavnimi ansambli; 20.00 Četrtek večer domačih pesmi; 21.05 Literarni večer; 21.45 Melodije; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Večerna podoknica; 23.05 Literarni nokturno in Nočni program.

RADIO KOPER (slovenski program)
7.30, 14.30, 16.30 Poročila; 13.30, 19.00 Dnevnik; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.05 Na današnji dan; 6.10 Vreme in prometni servis; 6.30 Jutranjik in cestne informacije; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Dnevni pregled tiska; 7.35 Kulturni servis; 8.00 Prenos RS: 10.35 Prenos Vala 202; 13.15 Od enih do treh; 14.35 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Mladim poslušalcem; 19.00 Prenos RS.

RADIO KOPER (italijanski program)
6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Jutranja glasba; 6.05 Jutranji almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 7.00 Simfonija zvezd; 7.35 Skupaj; 8.00 Pošiljam ti razglednico; 8.25 Pesem tedna; 8.40 Vsega po nekaj; 8.45 Ugani; 9.00 Clit; 9.35 Popevka po želji; 10.00 Na prvi strani; 10.40 Družinsko vesolje: ideje, nasveti in priporočila; 11.00 Pisali so nam; 11.30 Italijana; 12.00 Glasba po željah in čestitke v živo; 14.40 Pesem tedna; 14.45 Edig Galletti; 15.00 Naše sanje; 16.00 Sanje o počitnicah; 17.32 Naša glasba; 18.32 Souvenir d'Italy; 19.00 Jazz glasba; 20.00 Nočna glasba.

RADIO OPČINE
7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 17.00 Time to rock; 19.00 Pogovor s psihologom; 21.00 Keltška glasba.

ODEON
13.00 Risanke
14.00 Film: L'ostaggio (kom.)
15.30 Nadaljevanke: Passiones
16.15 Rubrika o medicini: Il ritratto della salute

TMC
8.30 Nanizanke: Lespie, 9.30 I giorni di Brian, 10.30 Il fantastico mondo di Mr. Monroe
11.15 Nadaljevanke: Potere
11.55 Kosilo z Wilmo
12.30 Nan.: Doris Day Show
13.00 Dnevnik in šport
13.30 Rubrika: Ženska TV
15.00 Film: I cercatori d'oro (kom., ZDA 1945, r. Hal Walker, i. Bob Hope, Bing Crosby)
17.45 Rubrika: Ženska TV
18.00 Nad.: Tra il buio e la luce
19.00 Nanizanka: Autostop per il cielo

Poudarjena potreba po večji pozornosti temu organu

Občinski svet končno imenoval Konzulto za slovenska vprašanja

Približno eno leto po poteku mandata njenim prejšnjim članom je bila predsinoči v občinskem svetu končno imenovana Konzulta za vprašanja slovenske manjšine (oz. za »vprašanja mestne etnične manjšine«, kot se nekoliko dvomno glasi njen uradni naziv). Občinski svetovalci so s tajnim glasovanjem potrdili imenovanje 12 članov, ki jih predlagajo slovenske organizacije, po 5 Slovenska kulturno-gospodarska zveza in Zveza slovenske katoliške prosvete ter 2 Sindikat slovenske šole, ter izvolili tri člane, ki jih predlagajo same v občinskem svetu zastopane stranke.

Vseh dvanajst predstavnikov slovenskih organizacij je prejelo po 19 glasov od skupno 26 svetovalcev, ki so sodelovali pri glasovanju. Ostalih sedem je oddalo belo glasovnico. Izvoljeni so bili Robert Košuta, Marko Marinič, Rudi Pavšič, Boris Peric, Aldo Rupel (SKGZ), Andrej Bratuž, Lučana Budal, Iva Korsič-Kerševan, Damjan Paulin, Albin Sirk (ZSKP), Kostanca Luis in Marjan Vončina (SSS). Navedenim so se pridružili še trije člani, dva na predlog strank večine in eden iz vrst opozicije. Odbornik Tuzzi (KD) je kot predstavnika večine predlagal Marjana Čefarina in Giovannija Ceja, svetovalec Komel (DSL) pa Livia Semoliča kot skupnega kandidata DSL in zelenih. Cej je prejel 11 glasov, Čefarin 7, Semolič 4.

Kljub razmeroma pozni uri je pred volitvami več svetovalcev poseglo v razpravo in opozorilo na potrebo po

večji pozornosti, ki bi jo morala občinska uprava posvetiti konzultii. Doslej je bil ta organ premalo upoštevan, so drug za drugim poudarili Bernard Špacapan (SSK); Ivan Bratina (DSL) in Renato Fiorelli (Zeleni). Slednji je tudi dokaj kritično ocenil že kronične dolge zamude pri imenovanju konzulte ob začetku vsakega mandata. Vsi trije svetovalci so nato predlagali, naj se točneje opredelijo pristojnosti tega organa in naj se mu tako omogoči izvajanje nalog, zaradi katerih je bil ustanovljen pred dobrimi 15 leti. Poudarili so tudi, da je treba določila o delovanju in pristojnostih konzulte vnesti v novi občinski statut, ki ga bodo izde-

lali v naslednjih mesecih. S tem v zvezi so omenjeni svetovalci tudi izpostavili potrebo, da se končno reši vprašanje prevajalca oz. uslužbenca z znanjem slovenščine. Mesto je namreč predvideno v občinskem organiku, ni pa krito in si je občina doslej pomagala z začasnimi pogodbenimi razmerji. Take rešitve pa ne morejo zadoščati potrebam tako delovanja konzulte, ki je že večkrat zahtevala, da se reši to vprašanje, kot tudi same občine, ki danes ob pospešenih stikih in sodelovanju z Novo Gorico ne razpolaga s svojim prevajalcem.

Novoizvoljena konzulta bo lahko pričela delovati, brž ko bo župan sklical člane na umestitveno sejo.

Ob prisotnosti ministra Berninija in strokovnjakov iz petih držav

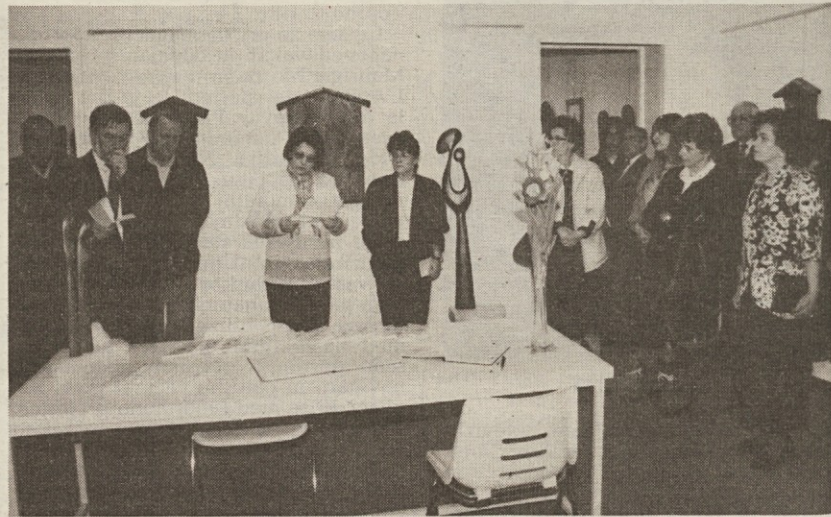
Tridnevni posvet o letalstvu

Tudi minister za prevoze Carlo Bernini se bo v soboto udeležil mednarodnega posveta o letalskih dejavnostih, manjših letališčih in aeroklubih na območju Alpe Jadrana. Poleg njega bosta na sobotnem zasedanju o mednarodnem sodelovanju na področju letalstva sodelovala tudi premier Slovenije Lojze Peterle in predsednik dežele FJK Adriano Biasutti. Tridnevni posvet, ki ga prireja goriški aeroklub in Aeroklub Italije, se bo začel jutri ob 15. uri v konferenčni dvorani Espomago. Spregovorili bodo predsednik goriškega aerokluba pov. Dario Nardini, predsednik vsedravnega aerokluba odv. Mario Testa ter mnogi izvedenci iz Italije, Slovenije, Hrvaške, Avstrije, Bavarske in Madžarske.

Jutri bo govor o problemih in možnostih razvoja klubskega letalstva v Italiji in sosednjih deželah, v soboto pa bodo načeli tudi vprašanje sprostitev zračnega prostora, ki ga danes omejujejo že preživle obrambne norme. Posvet se bo v nedeljo sklenil s skupno vajo civilne zaščite. V soboto in nedeljo bo na miren-skem letališču deloval tudi poseben poštni urad s priložnostnim žigom.

Predstavili Bogomilo Doljak in Lojzko Špacapan

Likovna dela in poezija v Katoliški knjigarni

V galeriji Katoliške knjigarne v Gorici je bil konec prejšnjega tedna dvojni kulturni dogodek. Odprli so razstavo likovnih del Bogomile Doljaka ter obenem predstavili pesniško zbirko Vračanje ptic Lojzke Špacapan.

Bogomilo Doljak in njeno likovno ustvarjanje, ki opozarja na izginjajoče vrednote Krasa, je predstavil likovni kritik Marko Vuk. Poudaril je mikavnost preprostih izdelkov nekdanje ljudske tvornosti v lesnih izdelkih kot so skrinje, loparji za kruh, leseni krožniki in podobni predmeti. Mnogi od teh izdelkov nabrežinske umetnice in še posebej razjedeni kipi v znamenjih

- pilih, so obogatili z versko simboliko in sklicevanjem na druge duhovne vrednote naših prednikov.

Umetniškemu trenutku je sledil literarni s predstavitvijo zbirke poezij vipavske rojakinje Lojzke Špacapan, ki jo je predstavila prof. Zora Tavčar - Rebula, Aleksij Pregarc pa je prebral izbor pesmi.

Razstava Bogomile Doljak je na ogled v galeriji Katoliške knjigarne do 11. maja vsak dan, razen nedelje in ponedeljka, med 8.30 in 12.30 ter 15.30 in 19.30.

Na sliki (foto Marinič) sodelujoči pri kulturnem dogodku v galeriji Katoliške knjigarne.

Javna razprava in dokumentarec o ptičarstvu v FJK

Zelena lista prireja jutri ob 20.30 na Pokrajini javno razpravo o ptičarstvu v Furlaniji-Juljski krajini. Sodelovali bodo deželni svetovalec zelenih Giorgio Cavallo in predstavniki združenj naravovarstvenikov. Predvajali bodo tudi dokumentarec, ki ga je o teh vprašanjih posnela v naši deželi ekipa 6. programa angleške televizije. Lov na ptice je zelo sporna lovska dejavnost.

Kljub evropskim direktivam je bilo pri nas dovoljeno še do lanskega leta, ko ga je končno prepovedala razsodba Ustavnega sodišča. Ptičarji pa ne odjenjajo in so s pomočjo številnih deželnih svetovalcev vložili že dva osnutka za njegovo ponovno uvedbo.

Nezaupnica pokrajinskemu tajniku Priprave na izredni kongres PSI

Socialistična stranka se pripravlja na izredni pokrajinski kongres. Na torkovem zasedanju pokrajinskega vodstva je bila namreč odobrena nezaupnica dosedanjemu pokrajinskemu tajniku Lucianu Piniju. Od petintridesetih članov pokrajinskega vodstva je za dokument glasovalo devetnajst, proti pa šestnajst. Na seji, ki se je zavlekla do zgodnjih jutranjih ur so izvolili tudi devet članov v predstavništvu leve struje, struje, ki se prepoznava v stališčih Craxija in Blasigevih prijateljev. Pet mest so prepustili predstavnikom, ki se prepoznajo v stališčih dosedanjega tajnika Pinija. Vendar do izvolitve slednjih ni prišlo, ker so ti zapustili sejo.

Pokrajinska podtajnika sta o dogajanju v pokrajinskem vodstvu stranke na Goriškem že seznanila deželno in vsedravnno vodstvo stranke. S tem so se dejansko pričele priprave na izredni kongres, ki naj bi ga sklicali čez kakšen mesec.

Stranko bo do kongresa vodil na torkovi seji izvoljeni odbor. Dosedanji tajnik, z ozirom, da je bil izvoljen na kongresu, formalno ohranja svojo funkcijo, vendar bo moral spoštovati usmeritve in odločitve novega vodstva.

To kar zadeva reševanje notranjih zadev v stranki. Kaj pa odnosi z drugimi strankami? Novi odbor bo izvolil delegacijo, ki bo že kmalu začela vrsto pogovorov, predvsem s KD, glede razrešitve krize na Pokrajini, pa tudi o vseh drugih številnih vprašanjih.

Kakor znano, je po napovedanem odstopu predsednika Criscija na Pokrajini treba krizo rešiti do 7. junija.

Ker doslej še ni dogovora, seje pokrajinskega sveta, ki je bila napovedana za 23. april, ne bo.

Sicer pa ni odprto samo vprašanje krize na Pokrajini, nam je v telefonskem pogovoru dejal Gino Saccavini. Vprašanj je kar nekaj in nekatera krepko presegajo krajevni pomen.

V Kulturnem domu se bo predstavilo šest pevskih zborov

Primorska poje jutri v Gorici

Koncert 22. revije Primorska poje bo v Gorici jutri ob 20.30 v Kulturnem domu. Na tem koncertu revije primorskih pevskih zborov se bodo predstavili moški pevski zbor Andrej Paglavc iz Podgore (dirigent Marjan Ciglič), mešani pevski zbor Oton Zupančič iz Štandreža (dir. Miran Rustja), moški pevski zbor Iskra iz Bovca (dir. Danilo Durjava), dekliški pevski zbor Šmarje (dir. Rosana Koštal), mešani pevski zbor Laetitia iz Ajdovščine (dir. Vlasta Lokar) in moški pevski zbor Provox iz Nove Gorice (dir. Jožko Harej).

■ V Kulturnem domu v Gorici bo v ponedeljek, 22. t. m., ob 20.30 nastopil svetovno znani G. Cables jazz trio, ki ga sestavljajo Američana George Cables in Camerom London Brown ter eden izmed najboljših italijanskih bobnarjev Giulio Capiozzo. Koncert organizira Kulturni dom v sodelovanju z Goriško občino in mladinskim združenjem Gorizia Giovani. Pokrovitelja večera sta Kmečka banka in goriška podružnica Tržaške hranilnice. Vstopnice so na razpolago pri blagajni Kulturnega doma. Ponedeljkov koncert v Kulturnem domu je edini koncert te skupine v v naši deželi v okviru turneje po Italiji.

■ Ansambli rock glasbe, ki so delovali v Gorici v šestdesetih in sedemdesetih letih, se bodo v prihodnjih dneh spet predstavili občinstvu. Gre za drugi tak revival, kajti prva prireditve je bila že lani. V torek ob 21. uri se bo na odru Verdijevega gledališča spet zvrstilo kakega pol ducata svojčes dokaj popularnih glasbenih skupin kot Le Tigri, I Cadetti, I Fantasma, Otis Group, Le Pantere, Sextons. Pokrovitelj prireditve je mesečnik "L'informatore della vista". Vstopnice pa si je mogoče nabaviti v Ulici San Giovanni 5, v trgovinah Music shop in Disco club v Mazzinijevi ulici in v Ulici svete Klare in še na nekaterih drugih mestih.

Imel je ukradene čeke za 100 milijonov lir

Karabinjerji v Gradežu so ob koncu prejšnjega tedna aretirali 39-letnega Roberta Bianca, po rodu iz Vidma, vendar že dolgo bivajočega v Gradežu. Ustavili so ga na območju Pinete. Pri njem so našli za okrog 100 milijonov lir čekov, ki so bili pred časom ukradeni v Venetu. Včeraj so Bianca izpustili na začasno prostost, medtem pa se nadaljuje preiskava o izvoru čekov ter o vlogi osumljenca pri plasiranju ukradenih vrednostnih papirjev. Bianco naj bi namreč bil le člen dobro razvejane skupine.

Planinski večer

V predavalnici knjižnice D. Feigel bo drevi ob 20.30 društveni večer SPD Gorica. Predvajali bodo diapozitive starih dokumentov in fotografij, povezanih z nastankom in razvojem planinstva. Večer je ob 80. obletnici društva.

Starši, bratje in vsi, ki jo imajo radi iskreno čestitajo

NIVES LAKOVIČ

ob uspešno opravljenem diplomskem izpitu na univerzi v Gorici.

razstave

V galeriji "La Serenissima" v Gradišču bodo v soboto ob 18. uri odprli razstavo del slovenskega goriškega slikarja Vanje Franka. Razstava bo v galeriji (pri deželni enoteki) na ogled do 5. maja ob delavnih (razen ob ponedeljkih) od 16. do 19. ure, ob praznikih od 11. do 13. in od 16. do 19. ure.

V osnovni šoli v Solkanu bodo danes odprli razstavo ilustracij Dušana Muca "Podobe v tisku". Ob odprtju bo nastopila plesalka in koreografinja Jasna Knez. Razstava bo na ogled do 11. maja.

V galeriji Meblo v Novi Gorici bodo jutri ob 18. uri odprli razstavo slik in risb Almire Bremec. Umetnico bo predstavila Nelida Nemec. Razstava bo na ogled do 11. maja.

izleti

SPD Gorica obvešča, da napovedanega izleta na San Simeone 21. t. m. zaradi neugodnih vremenskih razmer (sneg) ne bo.

koncerti

Združenje AGIMUS obvešča, da koncerta mladih pianistov, ki je bil napovedan za soboto, 20. t. m., v pokrajinskem muzeju na gradu ne bo zaradi bolezni. Zadnji koncert v sezoni bo 27. t. m. v Gradežu.

razna obvestila

Knjižnica D. Feigel danes, 18. t. m., ne bo poslovala. Jutri ob 16. uri bo v čitalnici knjižnice (Ul. Croce 3) drugo iz niza literarnih predavanj. Prof. Boris Paternu bo govoril na temo Moč in nemoč sodobne slovenske poezije.

Pokrajinski odbor SKGZ in VZPI-ANPI prireja v soboto, 27. aprila, avtobusni izlet v Ljubljano, na slavnost ob 50. obletnici ustanovitve Osvobodilne fronte. Prijave in pojasnila na sedežu SKGZ v Ulici Malta 2.

Sindikat slovenske šole obvešča, da sta goriškim šolnikom na voljo dve stipendiji za udeležbo na 27. seminarju slovenskega jezika, literature in kulture, ki bo v Ljubljani od 1. do 13. julija letos. Interesenti se morajo javiti pri odbornikih sindikata najkasneje do 25. aprila.

Gospodarska zadruga Vrh sklicuje občni zbor 22. aprila ob 20. uri v KŠC Danica na Vrh.

kino

Gorica

KULTURNI DOM 20.45 »Najel sem kilterja«. Aki Kaurismäki.

CORSO 18.30-22.00 »Risvegli«. R. De Niro.

VERDI 17.30-22.00 »Balla coi lupi«.

VITTORIA 17.30-22.00 »Penetranti urla bestiali«. Prep. ml. pod 18. letom.

Tržič

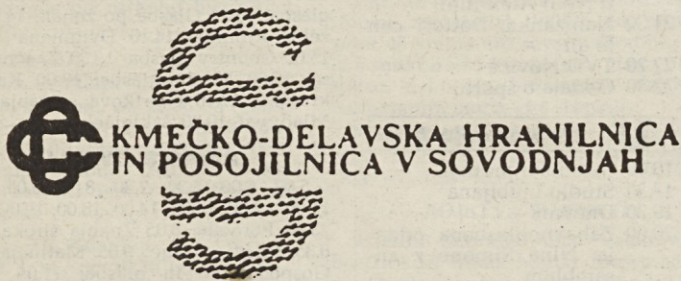
EXCELSIOR 17.30-22.00 »Ancora, ti prego, ancora«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI Marzini — Korzo Italia 89 — tel. 531443.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU Občinska lekarna št. 2 (Comunale n. 2) — Ul. A. Manlio 14 A/B — tel. 480405.

pogrebi

Danes ob 9.30 Antonio Antonelli iz splošne bolnišnice v cerkev Pija X. in na glavno pokopališče.

VABILO

Spoštovani član!

Vljudno ste vabljeni, da se udeležite rednega občnega zbora, ki bo v prvem sklicanju danes, 18. aprila 1991 ob 10. uri in v drugem sklicanju

JUTRI, PETEK, 19. APRILA 1991 ob 20. uri

v dvorani Kulturnega doma v Sovodnjah ob Soči s sledečim DNEVNIM REDOM:

1. Poročilo Upravnega sveta.
2. Poročilo Nadzornega odbora.
3. Razprava in odobritev obračuna na dan 31. 12. 1990, odobritev poročil in porazdelitev dobička poslovnega leta.
4. Določitev najvišjega zneska posojila, ki se lahko posredno ali neposredno podeli posameznemu zavezancu.
5. Določitev višine doplačila na deleže za nove člane.
6. Določitev najvišje skupne meje za srednjeročna in dolgoročna posojila.
7. Soudeležba pri zvišanju glavnice I.C.C.R.E.A.;
8. Slučajnosti.

Člani si lahko ogledajo Obračun in Poročila o obračunu na sedežu Kmečko-delavske hranilnice in posojilnice.

Ker se predvideva, da se prvega sklicanja ne bo udeležilo zadostno število članov, Vas vabimo, da se gotovo udeležite občnega zbora v drugem sklicanju, t.j. v petek, 19. aprila 1991, ob 20. uri.

Sovodnje, 25. marca 1991

UPRAVNI SVET

Jutri v KD nova premiera SSG v režiji Sergeja Verča

Campanile in Fo v Triptihu

Jutri zvečer bo v Kulturnem domu zadnja premiera Slovenskega stalnega gledališča v tej sezoni. Na sporedu je "Triptih", delo sestavljeno iz treh krajših prizorov dveh znanih sodobnih italijanskih avtorjev: Daria Foja in Achilleja Campanileja. Predstavo režira Sergej Verč. Avtor glasbe je pianist in skladatelj Aleksander Vodopivec, sceno si je zamislil slikar Demetrij Čej, kostume je izdelala Giuliana Gerdol, pesmi je napisal Marko Kravos, koreograf pa je Janez Mejač. Prevodi so delo Ivanke Hergold.

Za SSG je ta zaključek sezone eno najbolj delovnih obdobji: pred dvema tednoma je bila namreč premiera O'Neillove drame "Dolgega dneva potovanja" (r. Dušan Jovanovič), danes dopoldne pa bodo prvič predstavili pravljico za otroke "Lepotička" francoske avtorice Madame d'Aulnoy (r. Mario Uršič).

Znani italijanski avtor A. Campanile, izrazita osebnost italijanskega gledališča med vojnama, doslej pri Slovencih še ni bil uprizorjen, verjetno predvsem zaradi večkrat neprevedljivih besednih iger. SSG bo uprizorilo dva njegova krajša prizora, "Vojno" in "Kosilo v naravi". Dela Daria Foja, gledališkega igralca, režiserja in najbolj plodovitega italijanskega povojnega dramatika, pa je slovensko gledališče že nekajkrat uprizorilo. Tokrat si bo publika ogledala njegovo zabavno enodejanko z naslovom "Se tat ne more pošteno krasti".

O predstavi, pripravah nanjo in še marsičem smo se pogovorili z režiserjem "Triptiha" Sergejem Verčem.

Dario Fo je bil v Slovenskem stalnem gledališču že nekajkrat uprizorjen in to s precejšnjim uspehom. Kaj bi za naše bralce povedali o njegovem delu, ki ga režirate za to predstavo?

To "pochade", kot jo sam imenuje, ali skico je Fo napisal pri svojih 28 letih in je tedaj, v 50. letih, nedvomno predstavljal italijanski odgovor raznim Jonescom in Adamovom in sploh teatru absurda, ki je prihajal preko Alp. V teh avtorjevih mladostnih delih, kot je tudi delo "Se tat ne more pošteno krasti", najdemo na primer tudi elemente Feydeaujeve komedije in elemente teatra absurda. Dodal bi še, da predstavlja Dario Fo za to slovensko tržiško gledališče od vedno poseben izziv. Prvič se je ta avtor

Režiser Sergej Verč

pojavil v tem gledališču pred dolgimi leti (v sezoni 1961–62, op.ur.) z "Arhangeli in avtomati" s sijajnim Silvijem Kobalom in Zlato Rodoškovno v glavnih vlogah. Foja so poskušali igrati tudi v Sloveniji, vendar imam občutek, da se je ta avtor samo v tem prostoru uveljavil na nek poseben način. Verjetno zaradi tega, ker je Fo pač italijanski avtor in so zato njegove igre polne tiste mediteranske radoživosti, ki jo pripisujejo tudi ansamblu Slovenskega stalnega gledališča. Zdi se mi, da se prav v takih igrah ta radoživost lahko uveljavi na najbolj primeren način.

Kaj pa bi rekli o dveh kratkih prizorih A. Campanileja?

Achille Campanile, ki ga uprizarjamo tudi v tem večeru, je nekaj povsem drugega. Še bolj absurden, nenavaden in ironičen je kot Fo. Mislim, da sta dva kratka prizora, "Vojna" in "Kosilo v naravi", zanimivejša v literarni obliki, torej če ju beremo, mogoče pa nekoliko manj, če ju ugledališčimo. Mi smo poskušali ta dva prizora vključiti v celoten večer in zdi se mi, da v tem sklopu prav dobro učinkujeta.

Kakšen je vaš režijski pristop do tega dela?

Rekel bi samo, da sem se dela lotil "sončno". Od vsega začetka sem vedel, da moram ustvariti predvsem veder, zabaven, prijeten večer. To Fojevo mladostno delo ni družbeno poantirano in je pravzaprav vsa igra zgrajena samo na nekih tekstovno situacijskih dovtipih, ki jih moraš šele ugledališčiti, torej jih napraviti gledališko zanimive. Poudariti želim, da je bila to moja osnovna skrb.

V SSG se vračate po petletni odsotnosti. Zanima nas, kako se počutite v tem gledališču in kakšen odziv publike pričakujete?

Predvsem želim pohvaliti ves ansambel, tako umetniški kot tehnični, ki je kljub utrujenosti — saj moramo pomisliti, da prvi iz premiere v premiero — pokazal izjemno, ne samo fizično, ampak tudi intelektualno voljo do dela. Z igralci in z ostalimi sodelavci smo res odlično sodelovali. Vsi smo se zavzeli za to delo in smo zelo prijetno delali skupaj. Mislim, da bo naš enomesečni trud naletel na ugoden odziv publike.

Zadnje vprašanje zadeva vaše delo. Poleg režiranja se ukvarjate tudi z literaturo. Kaj trenutno pišete?

Zadnjič sem, kot rečeno, delal v tem gledališču pred petimi leti. Med tem časom do danes sem se ukvarjal z različnimi drugimi stvarmi, tudi režiral sem z nekimi svobodnimi skupinami. V zadnjem letu se vsekakor pretežno ukvarjam z literaturo, oziroma z nekim večjim projektom. Pišem namreč roman, kriminalko, ki je sedaj v njeni končni fazi.

Pogovor zapisala
HELENA JOVANOVIČ

Gledališka skupina Gorica uprizorila svoj novi projekt

»Veliki stroj« skozi pesniško govorico

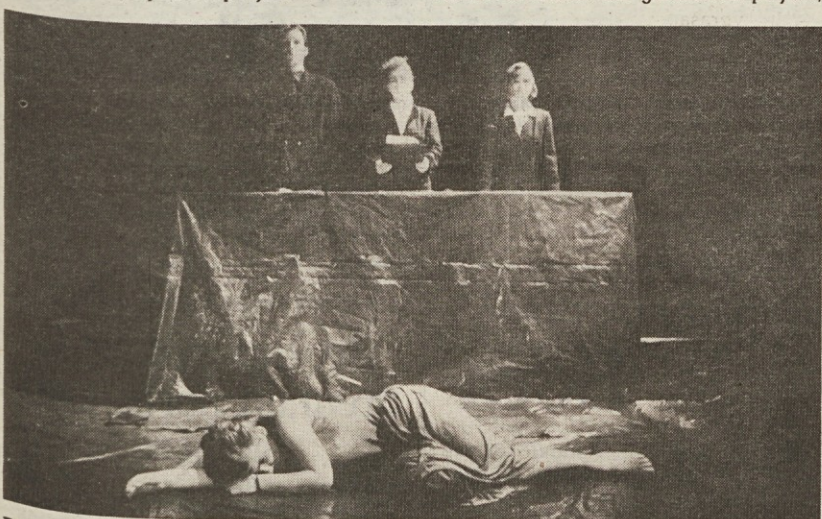
Pred nedavnim je mlada Gledališka skupina Gorica izvedla za višje srednje šole v Kulturnem domu v Gorici gledališki prikaz »Veliki stroj«. Razveseljivo pri vsej zadevi je dejstvo, da je 45-minutna odrska postavitev nastala iz zamisli mladih izvajalcev, ki so želeli pripraviti projekt kot izraz

svojih razmišljanj in svojih pogledov na svet. V tem smislu se je najprej izkristalizirala izhodiščna točka, seveda precej razvejana in splošna, ki se ji pravi posameznik v svetu oziroma razlika med njima. Po zanimivih iskanjih in razčiščevanjih je Adriana Furlan izoblikovala gledališki prijem,

ki se mu pravi soočanje med sanjami in realnostjo, med posameznikom in svetom. Po tej zamisli nosi vsak posameznik bolj ali manj globoko v sebi svetlo vizijo sveta, sanje, ljubezen, ki je v takšnem ali drugačnem konfliktu s splošnostjo. Problem človeka je torej v poskusu, kako te svoje sanje uresničiti ali pa sprejeti splošna in utečena pravila, ki jih sicer vsi sestavljamo. Mlada skupina je potem pričela iskati materiale za gledališko postavitev in je vzpostavila scenarij dogodka. Pesniki Eugen Gomringer, Augusto de Campos, Tone Pavček, Gustav Januš, Václav Havel, Kajetan Kovič, Magdalena Svetina in Ervin Fritz so omogočili »zgodbo« svetli in zaradi tega osamljeni človek išče stika s svetom, ta pa posebežna v nekem smislu postavi na zatožno klop in ga hoče potopiti v sovjo večinskot. Končno pride do ljubezenskega srečanja med svetlim in »temnim« človekom, izkaže pa se, da je vse skupaj prevara, ljubezen propade in sanje morajo trenutno v pozabo, prej moteči zagovornik lepšega sveta se reši v realnost in sprejme njena pravila.

Podobno kot besedila je iz notranje ideje mlada skupina poiskala tudi glasbo, ki predstavlja zelo važen in

bistven del predstave. Sicer v prikazu nastopajo Adriana Furlan kot človek sanj ter Erik Bensa, Laura Furlan, Vesna Češćut kot zastopniki realitete oziroma uresničene stvarnosti, pri projektu pa so enakovredno sodelovali še Ivo Cotič in Mirjam Simiz, pri pripravi glasbenega traku Tanja Vizintin in Dušan Košuta, ki je posnel odgovarjajoči zvočni zapis in tudi upravlja glasbo na predstavah. Pri iskanju glasbenega materiala je sodeloval še Niko Klanjšček. Pod mentorskim vodstvom v režiji Janeza Povšeta sta nepogrešljiva ustvarjalca predstave še Silvan Bevcar kot scenograf in Igor Devetak kot izvajalec scene ter vodja zahtevne in izrazite odrske luči. Po zaslugi ranvatejstev in profsorskih zborov Klasičnega liceja »Primož Trubar«, Učiteljskega »Simon Gregorčič«, Poklicnega zavoda za trgovino »Ivan Cankar« in Trgovskega tehničnega zavoda »Žiga Žois« je prišlo do dveh organiziranih predstav »mladih za mlade«, z izjemno zanimivima pogovoroma po predstavi. V bližnji prihodnosti naj bi Gledališka skupina Gorica ponovila ta svoj prikaz še na gledališki reviji v Sežani ter v Novi Gorici ravno tako za mlado občinstvo, jeseni pa seveda tudi za odraslo publiko v Gorici. (jp)

Prizor z goriške uprizoritve

(Foto Čubej)

Na znanem tekmovanju v Stresi novi veliki uspehi gojencev GM

Medtem ko huda finančna kriza ogroža nadaljnje delovanje Glasbene matice tako na pedagoški kot na koncertni in splošno kulturni ravni, pa njeni gojenci ob vsaki priložnosti v širšem državnem okviru dokazujejo, kako nam prav šola Glasbene matice ustvarja kakovostne mlade glasbenike in s tem potrjuje svojo vrednost in pomen svojega obstoja.

Na 15. mednarodnem tekmovanju v glasbi »Città di Stresa«, ki poteka od 13. do 23. t. m., so v sekciji »Instrumenti v glasbeni avantgardi« nastopili 13. 4. gojenci šole GM pianist Corrado Rojac in klavirski duo-štirično Beatrice Zonta-Vesna Zuppin (vsi iz razreda prof. Aleksandra Rojca), naslednjega dne 14. 4. pa v okviru 8. mednarodnega polifoničnega tekmovanja Dekliški pevski zbor GM pod vodstvom dirigenta Stojana Kureta.

V sekciji »Instrumenti v glasbeni avantgardi« je v starostni meji do 35 let osvojil pianist Corrado Rojac s 96 točkami absolutno prvo nagrado, kar predstavlja izjemen uspeh, ki ga še dodatno podčrta dejstvo, da sta v zadnjih desetih letih edina dva pianista dosegla absolutno prvo mesto in oba iz šole Glasbene matice. Leta 1987 je to bila Beatrice Zonta, letos pa Corrado Rojac. K temu naj dodamo, da je Corrado Rojac požel doslej že vrsto najvišjih mednarodnih odličij kot harmonikar in da se z velikim uspehom uveljavlja tudi kot čelist. Gre torej za vsestransko izjemen glasbeni talent.

Klavirski duo-štirično Beatrice Zonta-Vesna Zuppin pa se je na istem tekmovanju v Stresi med 14 dui štirično v starostni meji do 35 let uvrstil v veliki finale starih. Prva nagrada v fina-

lu ni bila podeljena. Izvrstno se je postavil tudi Dekliški pevski zbor GM, saj je v kategoriji B z 92 točkami osvojil ex-aequo drugo mesto (skupno z dekliškim zborom iz Parme), pri čemer pa prvega mesta niso podelili. Dekliški zbor GM je pod vodstvom prof. Stojana Kureta izvajal obvezno skladbo F. Feniceja Ocore Jesu (1990), Gallusovo Regnum mundi, Markujevo Tre canzoncine triestine in Čajkovskega Bjez pari da bjez vrjemeni.

Neposredno pred odhodom v Streso pa so imeli naši mladi koncertanti še večer v Gallusovi dvorani GM, na katerem so izvajali tudi dela, s katerimi so potem nastopili v Stresi. Corrado Rojac je izvajal Gentiluccijsko skladbo Il rfranger-si di un' ombra (1985) in Sciarinovo Drugo sonato za klavir (1983) s katerima je, kot rečeno, osvojil absolutno prvo mesto v sekciji Instrumenti v glasbeni avantgardi.

Beatrice Zonta in Vesna Zuppin sta štirično zaigrali najprej Felegovo skladbo Metamorfosi (1989) na Bachov fragment in Coralovo Modulazioni (1984), nato pa še skladbi, s katerima sta se potem na tekmovanju v Stresi uvrstili v finale starih; in sicer Schubertovo Variacije v As-duru op. 35, ki je bila v Stresi obvezna skladba, in pa Stravinskega Le sacre du printemps (I. L'adoration de la terre, in II. Le sacrifice).

Nastop je bil internega značaja neposredno pred odhodom na tekmovanje v Streso, vendar je škoda, da ni bilo odprto tudi za občinstvo, ki bi tako imelo priložnost poslušati te tri naše res odlične pianiste iz razreda prof. Aleksandra Rojca. (jk)

Lep gledališki dogodek pri SKD Tabor

»Štirje fantje muzikantje«

Pri SKD Tabor na Optčinah so v soboto in nedeljo uprizorili mladinsko igro Miroslava Košute »Štirje fantje muzikantje«. Režijo je vodila Edita Frančeskin, igrali pa so mladi igralci, ki jih vidimo na posnetku (Foto Križmančič)

Kvalifikacije za nogometno EP

Težave za Italijo

V okviru kvalifikacij za evropsko nogometno prvenstvo so včeraj odigrali tri srečanja. V Italiji so s posebno pozornostjo sledili tekmi v 3. skupini med Madžarsko in Sovjetsko zvezo, saj v tej skupini nastopajo tudi »azzurri«. Zmagala je Sovjetska zveza z 1:0 (1:0) z zadetkom Mihajličenk v 30. minuti, kar seveda Italijanom še zdaleč ne odgovarja. Srečanje si je ogledal tudi selektor Vicini, ki ni skrival skrbi: »Za nas je to najslabši rezultat in sedaj moramo, poleg srečanja na Norveškem, osvojiti vse tekme, ki nas še čakajo.«

Izidi včerajšnjih kvalifikacijskih tekem:

SKUPINA 3						
VČERAJŠNJI IZID						
Madžarska - Sovjetska zveza 0:1						
LESTVICA						
Madžarska	5	2	2	1	7:4	6
SZ	3	2	1	0	3:0	5
Italija	3	1	2	0	5:1	4
Norveška	3	1	1	1	3:2	3
Ciper	4	0	0	4	2:13	0

PREOSTALI SPORED
1.5. Italija - Madžarska in Norveška - Ciper, 22. ali 29. 5. Sovjetska

nadaljevanje s 1. strani

● Občni zbor ZSSDI

cer od obdobja navdušenja in hitre, deloma tudi neorganizirane rasti, vseh naših dejavnosti, a sedaj je nujno, da si sami postavimo določena pravila igre in načrtovane smernice razvoja. Stihijsko delovanje bi lahko postalo zaviralni element, kar bi imelo za posledico zaostajanje za splošnimi razvojnimi trendi družbe in še posebno športa.

Že dolgo časa vemo, da so nam potrebni visoko strokovni trenerji in vaditelji. Tu smo v dobri meri že izpolnili vrzeli z domačimi kadri, vsaj v nekaterih športnih panogah, a še vedno nam tudi ti kadri primanjkujejo. Žal moramo ugotoviti, da se sorazmerno skromno število tekmovalcev želi spopasti ob ključku tekmovalnega obdobja prav s to dejavnostjo, vtem ko ugotavljamo, da gredo svetovni trendi prav v to smer.

Najmanj pozornosti smo v tem obdobju posvetili vodstvenim kadrom. Pozabili smo na važno vlogo, ki jo danes morajo opravljati odborniki. Navезanost na društvo je osnovni predpogoj, a ni več edini razlog, da se nekdo vključi v odbor. Iskati moramo posebne in specifične profile ljudi, ki gredo od fiska lista preko pravnika do specializiranega zdravnika. Seveda ne moremo pričakovati, da bi lahko - tudi zaradi razdrobljenosti društev - vsepovsod zadostili tem potrebam. In prav zaradi tega se mora utrditi vodstveni kader Združenja, da bo prav ta osrednja organizacija zmožna nuditi društvom tisto strokovno pomoč, ki jo danes potrebujejo.

Znano nam je, da je sodelovanje z gospodarstvom omogočilo v zadnjih letih obstoj in razvoj društev, saj športno-tekmovalni stroški skokovito naraščajo iz leta v leto. Ampak pritok pomoči je pogojevan z določenimi fiskalnimi in knjigovodstvenimi prijemli, ki se naglo spreminjajo na podlagi vsedržavne zakonodaje. Če ne bi sledili tem pravilom, bi nas gospodarsko avtomatično izključilo in ohromilo naše delo. Po drugi strani, če moramo skrbeti za doraščajočega človeka moramo tudi ustvariti vse zdravstvene predpogoje, da bomo športnike obvarovali pred poškodbami oziroma - če bodo te nastale - da jim nudimo pravilno in strokovno pomoč.

V zadnjih letih je Združenje storilo že znatne korake v tej smeri, a vendar sedaj je nujno potrebno, da se ta trend temeljito pospeši. A vendar moramo še vedno ostati zvesti osnovnim načelom našega delovanja: smo del maloštevilne manjšine in zaradi tega moramo poskrbeti, da bo sleherni član te družbe dobil v naših društvih tisto moralno podporo, ki mu bo nujno potrebna pri soočanju z večinskim narodom. Torej društva so in bodo morala postati še tesnejši povezovalni člen slovenskega zamejskega življa. Posebno pozornost moramo posveti otrokom iz mešanih zakonov. Če pristopijo v naše vrste je logično, da stari želijo, da se naučijo tudi slovenskega izrazoslovja. Torej tudi v tem delu vzgoje se morajo društva priključiti staršem in šolam. Pedagoško poslanstvo zadobiva vedno večjo pomembnost in vsi skupaj se moramo zavedati, da smo bili, smo in bomo soodgovorni za bodočnost naše mladine.

Nihče ne govori, da bi morali kar čez noč zanikati dosedanje delovanje ali smatrati, da je bilo negativno. Daleč od tega: zgradili smo - vsi skupaj seveda - trdne temelje, zgradili smo nosilne stene stavbe, a sedaj prav na teh osnovah moramo dograjevati našo strukturo upoštevajoč sodobne prijeme in potrebe. Začeli smo iz nič, torej moramo biti prepričani, da bomo znali in zmogli reševati tudi nove naloge, ki nas čakajo.

zveza - Ciper, 5.6. Norveška - Italija, 28. 8. Norveška - Sovjetska zveza, 25.9. Sovjetska zveza - Madžarska, 12.10. Sovjetska zveza - Italija, 30.10. Madžarska - Norveška, 13.11. Italija - Norveška in Ciper - Sovjetska zveza, 21.12. Italija - Ciper.

SKUPINA 6
Nizozemska - Finska 2:0 (1:0)
LESTVICA: Nizozemska 8 točk (5 tekem), Portugalska 7 (5), Grčija 4 (3), Finska 2 (3), Malta 1 (6).

SKUPINA 7
Poljska - Turčija 3:0 (0:0)
LESTVICA: Irska 4 točke (3 tekme), Anglija 4 (3), Poljska 4 (3), Turčija 0 (3).

Prijateljska srečanja

ANDRIA (Bari) V prijateljskem nogometnem srečanju je italijanska nogometna reprezentanca under 21 včeraj igrala neodločeno 0:0 proti Švedski.

Z istom izidom 0:0 se je končalo srečanje med Avstrijo in Norveško, pri neodločenem izidu 2:2 (2:1) sta se razšli Grčija in Švedska, Romunija pa je z 2:0 (0:0) premagala Španijo.

Za nogometaše v državah evropske skupnosti

Sprejeli nova pravila

BRUSELJ — Pristojna komisija evropske skupnosti je sprejela nova pravila glede tujih nogometašev pri ekipah držav članic te skupnosti: pri posameznih ekipah bo lahko igralo po pet tujcev, seveda pod določenimi pogoji.

Sporazum, ki ga je januarja lani podpisalo 35 evropskih federacij, dopušča ekipam v A ligi, da najamejo neomejeno število tujcev, na vsaki tekmi pa lahko pošljejo na igrišče poleg sedanjih treh še dva, ki sta vsaj pet let zaporedoma nastopala v isti državi in vsaj tri leta v mladinski postavi. Obstaja pa nekaj razlik med pravilnikom, ki ga je odobrila UEFA in tistimi, ki jih je sedaj sprejela omenjena evropska komisija: prva zahteva, da stopijo v veljavo julija 1992, druga januarja 1993. Evropska komisija se nadalje zavzema za to, da bi novo pravilo postopoma uveljavili za vse igralce, ki imajo status profesionalca (in torej ne samo za tiste v A ligi) od sezone 1996/97.

Disciplinski ukrepi

MILAN — Disciplinska komisija italijanske nogometne zveze je v A ligi za dve koli diskvalificirana Detarija (Bologna), po eno kolo pa bodo počivali: Progna (Atalanta), Benedetti,

Drevi sklepni del košarkarskega pokala prvakov

Barcelona - Pop 84 za naslov

PARIZ — Nekdanja Jugoplastika, sedanja Pop 84, se bo drevi skušala tretjič povzpeti na evropski košarkarski prestol. Kot lani, ji bo račune skušala prekrizati Barcelona, proti kateri so letos v finalnih srečanjih Splitski izgubili tako v gosteh kot doma. Danes pa naj bi se izteklo drugače: »Barcelona ni zmagovita ekipa, mi pa smo,« pravi Zoran Savić, eden od junakov predsmotnega polfinalnega slavlja proti Scavoliniu. »Barcelona je moštvo sijajnih posameznikov, toda ko imajo na drugi strani enakovrednega tekmeča, izgubijo potrpljenje. Mi pa smo se naučili, da igramo vseh 40 minut, noben trenutni rezultat ne spreminja našega ritma in v tem vidim našo priložnost. Zato sem tudi prepričan, da bo naslov šel v Split.«

Glede na lanski finale pa se je veliko stvari spremenilo. Pri Popu 84 ni več Radje, Ivanovića, Sobina, čeprav so z druge strani Savić, Perasović in Naglič pokazali res velik napredek. Še največ pa se bo verjetno poznala odsotnost trenerja Maljkovića, ki je Splitskane popeljal do dveh evropskih naslovov in je sedaj na klopi Barcelone, kateri je očitno vcepil drugačno miselnost. Poleg tega lahko Barcelona računa na veliko solidnih igralcev, tako da je brez prevelikih težav

premostila poškodbe Jimeneza in Crespa.

Prav »duh« dočerašnjega učitelja Maljkovića pa najbolj muči Splitskane, čeprav Toni Kukoč meni, da je prišel čas, da »poravnajo račune«: »Maljković nas odlično pozna, vendar mislim, da lahko v tekmi inspiracije, v kateri ne bi smeli odpovedati, Barceloni vrnemo dolg za letošnja poraza. To bi bila krona za generacijo, eden od njenih tvorcev pa je bil prav Maljković.«

Tekma med Barcelono in Pop 84 bo ob 20.30 (sodila bosta Grk Rigas in Sovjet Davidov). Ob 18.30 pa se bosta za 3. mesto pomerila Scavolini iz Pesara ter talivski Makabi (sodila bosta Anglež Richardson in Francoz Mailhabiau).

Italijanski košarkarski play out

V 4. kolu italijanskega košarkarskega play outa so takole igrali:

Rumena skupina: Panasonic Reggio Calabria - Lotus Montecatini 111:96 (53:42); Messina Trapani - Turboair Fabriano 83:75 (47:43); Kleenex Pistoia - Filanto Forli 95:92 (48:49).

LESTVICA: Kleenex 8, Filanto, Messina in Turboair 4, Panasonic in Lotus 2.

Argentinu »Valonska puščica«

HUY (Belgija) — Italijan Moreno Argentin (na sliki AP) je že drugič zapored zmagal na kolesarski dirki »Valonska puščica«. Italijan, ki ni bil med favoriti, je 203 km (Spa - Huy) prevozil v 5.13'14'', odločilni napad pa je sprožil 70 km pred ciljem, kamor je prišel sam. Sledijo: Crielon (Bel.) po 2'20"; 3. Chiappucci (It.) 2'31"; 4. Bernard (Fr.) 2'39"; 5. Konišev (SZ) 3'02"; 6. Bruynell (Bel.) 4'19"; 7. Van Lancker (Bel.) 4'26"; 8. Lejarreta (Sp.) 4'53"; 9. Gaston (Sp.) 4'58"; 10. Heylen (Bel.) 4'58"; 11. Fondriest (It.) 4'58"; 12. Kvalsvoll (Nor.) 5'13"; 13. 13. Furlan (It.) 5'13".

Kvalifikacije za uvrstitev na državno namiznoteniško prvenstvo

Uveljavitev igralcev Krasa in Bora

Na tretji deželni preizkušnji tretjekategorikov in mladinskih kategorij v Gorici so si namiznoteniški igralci Krasa in Bora nabirali še zadnje uvrstitvene točke za preboj na državno prvenstvo. Na turnirju so sodelovala tudi vsa ostala društva iz dežele, tako da je bila konkurenca res pestra in številna.

Med mlajšimi pionirkami je zmagala Jadranka Cergol (Bor), pri mladincih pa Krasova igralka Biserka Simoneta oz. Marjan Milič, a med tretjekategorniki se je uveljavila Tanja Ravbar (Kras). Treba je poudariti še drugo mesto Borove mladinke Lare Possega in naraščajnika Marka Petelina ter Ane Bersan (oba Bor) v tretji kategoriji in 3. mesto Igorja Miliča (Kras) med tretjekategorniki.

Uvrstitve z zadnjega turnirja v Gorici so bile naslednje.

ZSSDI sklicuje danes, 18. aprila, ob 19.30 v prvem sklicanju in ob 20. uri v drugem sklicanju v mali dvorani Kulturnega doma v Gorici, Ul. Brass 20

21. DEŽELNI REDNI OBČNI ZBOR

DNEVNI RED:

1. otvoritev občnega zbora
2. izvolitev organov občnega zbora
3. sprejem nove članice
4. poročila
5. pozdravi in diskusije poročil
6. razrešnica odboru
7. volitve novega odbora
8. zaključki

Mlajše pionirke: 1. J. Cergol (Bor), 2. Gambini (Rangers), 3. E. Radović (Kras), 4. K. Milič (Kras).

Mlajši pionirji: 1. Prosperi (Sacuro), 2. Simionato (Latisana), 3. Celeggin (Latisana), 4. Civran (Azzurra).

Starejši pionirke: 1. Simionato (Azzurra), 2. Bartole (CMM), 3. J. Simoneta (Kras), 4. Gori (CMM).

Starejši pionirji: 1. Baricevich (Chiadino), 2. M. Petelin (Bor), 3. Martinet (Azzurra), 4. A. Šuligoj (Kras).

Mladinke: 1. B. Simoneta (Kras), 2. Possega (Bor), 3. Bersan (Bor), 4. M. Radović (Kras).

Mladinci: 1. M. Milič, 2. Flego (Chiadino), 3. Dellamea (Chiadino), 4. Rossetti (Latisana).

Tretja kategorija - ženske: 1. T. Ravbar (Kras), 2. A. Bersan (Bor), 3.-4. B. Simoneta, M. Radović (Kras), 5.-8. L. Possega (Bor), 9.-16. Gergol (Bor), J. Si-

moneta, K. Milič, E. Radović (Kras); **moški:** 1. Petronio (Azzurra), 2. Vecchiato (Azzurra), 3. I. Milič (Kras), 9-16. M. Milič, 16.-32. I. Colja (Kras).

Po treh preizkušnjah v skupnem seštevku se iz mladinskih kategorij kvalificirajo le prvouvrščeni. Z deželnih turnirjev so si pravico za uvrstitev na državno prvenstvo priborili mlajša pionirja Prosperi (Sacuro) in Gambini (Rangers), starejša pionirja Baricevich (Chiadino) in Simionato (Azzurra), mladinka Lara Possega (Bor) in Flego (Chiadino).

Druga možnost za kvalifikacijo so državni turnirji, ki so seveda kakovostnejša preizkušnja in prav tu so dobre rezultate dosegli tako Krasovi kot Borovi predstavniki: Jadranka Cergol, Katja Milič, Biserka Simoneta, Monika Radović, Tanja Ravbar in Igor Milič. (J. J.)

Mednarodni teniški turnir za Istrsko riviero v Portorožu

Težave zaradi slabega vremena

PORTOROŽ — Portoroški prireditelji mednarodnega teniškega turnirja, drugega v seriji Istrske riviere, tudi letos nimajo sreče z vremenom: tokrat jih je dež presenetil že v 1. kolu glavnega turnirja. In kot že na nekaj zadnjih turnirjih, se bodo tudi tokrat znašli v škripcih, če se bo slabo vreme nadaljevalo: turnir bi namreč do nedelje morali spraviti pod streho.

V dopoldanskih urah so uspeli odigrati le deset tekem 1. kola. Ker se vreme ni prav nič izboljšalo, so preostale tekme preložili. Na glavnem turnirju sodeluje 32 igralcev iz osmih evropskih držav. Največ je Jugoslovancev - dvanajst, pet je Avstrijcev, štirje so Italijani itd. Dopoldne je nastopilo že sedem Jugoslovancev, od katerih so se Buljevič, Čiča in Kitinov uvrstili v

drugo kolo. Če je bila uvrstitev Buljevića pričakovana, pa je prijetno presenetil Kitinov iz Makedonije, ki se je na glavni turnir prebil iz kvalifikacij. Tekme so preložili vsi trije slovenski predstavniki, Jaka in Iztok Božič ter Blaž Trupej: kdaj bodo igrali pa je odvisno od vremenskih razmer.

REZULTATI 1. KOLA: Schaller (Av.) - Poturiček (Jug.) 6:1, 6:1; Beust (Fr.) - Šuljevič (Jug.) 6:3, 6:0; Marcu (Rom.) - Butscher (Av.) 7:6, 6:1; Buljevič - Hager (Av.) 6:1, 6:3; Bulant (ČSFR) - Lamarche (Bel.) 6:2, 6:2; Kitinov (Jug.) - Hette (Fr.) 6:4, 7:6; Pelikan (ČSFR) - Mihajlovič (Jug.) 6:4, 6:4; Čiča (Jug.) - Vanta (Rom.) 6:1, 1:6, 6:2; Mair (Av.) - Vanderveern (Bel.) 6:4, 6:2; Perovsky (Av.) - Srdanović (Jug.) 6:3, 6:4. (Kreft)

PRIHODNJE KOLO (21. 4.): Filanto - Panasonic, Turboair - Kleenex, Lotus - Messina.

Zelena skupina: Ranger Varese - Teorema Arese 84:80 (34:43); Tombolini Livorno - Telemarket Brescia 75:65 (41:34); Sidis Reggio Emilia - Fernet Branca Pavia 94:102 (52:43).

LESTVICA: Fernet Branca 8, Ranger in Tombolini 6, Teorema 4, Sidis in Telemarket 0.

PRIHODNJE KOLO (21. 4.): Fernet Branca - Ranger, Telemarket - Sidis, Teorema - Tombolini (20. 4.).

Poraz Smelt Olimpije

BEOGRAD — V prvi tekmi košarkarskega play offa za uvrstitev v Koračev pokal je IMT s 100:89 (46:52) premagal ljubljansko Smelt Olimpijo.

Borg - Ivanišević 1:1

MONTECARLO - Nekdanji švedski teniški as Bjorn Borg se intenzivno pripravlja na svoj povratek v svetovni tenis. Včeraj je odigral trening srečanje z Jugoslovancem Goranom Ivaniševićem (8. na svetovni lestvici). Po zelo zanimivi in na trenutke atraktivni igri je 1. set pripadel Ivaniševiću s 7:5, a drugi Borgu s 6:4.

Nogometno prvenstvo under 18

Brežani pokazali premalo borbenosti

UNDER 18

AZZURRA - BREG 2:2 (1:2)

STRELEC za Breg: Mauri (2)
BREG: Gigliano, R. Bandi (Štrain), Ota, Laurica (M. Bandi), Calzi, Reja, Majovsky, Rocchetti, Mauri, Švara, Buzzi.

Tekma med Bregom in šibko Azzurro je bila grda: naši so pokazali premalo borbenosti in čeprav so stalno napadali, so le malokrat ogrozili nasprotnega vratarja. Kljub vsemu so le povedli z Maurijem, ki je izkoristil napako domačih branilcev, vendar je Azzurra v protinapadu izenačila. Pred koncem prvega polčasa so Brežani z Maurijem znova prišli v vodstvo ter v drugem polčasu nadaljevali z napadi, vendar so si z Rocchettijem in Maurijem pripravili še nekaj priložnosti. Domačini so spet izenačili, in sicer po nesrečnem avtogolu Bregovega branilca. Omeniti velja dobro igro Štraina, ki je opravil svoj krstni nastop v tej kategoriji. (E. B.)

ZAČETNIKI

ISONTINA - JUVENTINA 0:3 (0:3)

STRELCA: Peter Gergolet (2), Gallo
JUVENTINA: Pavo, Scimone, Mazgon, Ambrosi, Zanier, Trampus, Gallo, Peter Gergolet, Aljoša Gergolet, Černigoj, Paoletti (Subani, Lorenzut, Rosu, Tomšič)

Juventina je napadala od vsega začetka, nasprotniki pa so se v napadu predstavili le nekajkrat, vendar niso imeli kakih posebnih priložnosti. Prvi zadetek je padel po podaji z leve strani, drugi pa je bil darilo Isontine: levi branilec je podal proti lastnemu vratarju, levo krilo Juventine je poseglo in usnje silovito udarilo v mrežo. Juventina je na 3:0 povišala pred iztekom prvega polčasa. V nadaljevanju so Štandrežci napadala z manjšo odločnostjo in tako je izid ostal nespremenjen. (Aljoša Gergolet)

Mladinske igre potrdile premoč naših srednjih šol

Spet uspehi v odbojki

Mladinske igre v odbojki so prinesle doslej našim nižjim srednjim šolam izreden uspeh. Spomniti se moramo na lansko veliko zmagovalstvo deklet z avda Fran Erjavec, ko so premagale vse nasprotnice in se povsem zasluženo povzpelle na najvišjo stopničko in osvojile zlato kolajno. Mladi odbojkarji Ivana Trinka iz Gorice so obtičali na 4. mestu in s tem dosegli nekaj manj, kot so si nadejali. Vsekakor pa moramo omeniti, da so se mladi goriški učenci leta 1987 okinčali s srebrno kolajno in s tem dosegli do takrat največji uspeh naših šol v zgodovini mladinskih iger.

Ta svetla tradicija se, kot kaže, nadaljuje, čeprav bo izredno težko ponoviti uspeh iz leta 1987 in še posebej lanskega. Letošnje MI so prinesle našim šolam kar tri pokrajinske naslove. V Gorici je Ivan Trinko spet opravil z vsemi nasprotniki, na Tržaškem pa sta slavila Srečko Kosovel pri fantih in Ivan Cankar pri dekletih.

V ponedeljek sta bili na šoli Caprin še zadnji dve tekmi deželne finala. Najprej sta se pomerila Srečko Kosovel in Ivan Trinko. Mladim Opencem je bilo dovolj, da v slovenskem derbi-ju osvojijo niz, saj so v prvem nastopu premagali videmskega prvaka iz Torviscose samo po dveh nizih igre, slednji pa so odpravili vrstnike iz Gorice z 2:1. Kosovelovci se z delnim izidom niso zadovoljili. Po nekoliko boječem in zakrčenem začetku so se sprostili in zaigrali tako, kot znajo, da je bilo tekme kaj kmalu konec. Učenci naše ni-že srednje šole Srečko Kosovel so po vsem zasluženo deželni prvaki, saj so pokazali najbolj zanesljivo in učinkovito odbojko. Če se ne motimo, je to tudi prvi uspeh tržaškega zavoda v deželnem merilu naslov. Tako so mladi varovanci prof. Drasiča zamenjali goriške vrstnike Ivana Trinka, ki

zadnja leta v tej konkurenci niso imeli enakovrednega nasprotnika. Upajmo, da se bo zmagovita pot kosovelovcev nadaljevala tudi v meddeželnem finalu, ki bo na vrsti prihodnji teden.

Predstavnice Ivana Cankarja so izgubile tudi drugo srečanje deželne finala. Tokrat so igrale bolje kot prejšnji teden v Reani del Rojale, a še vedno ne tako dobro, da bi lahko premagale goriškega prvaka, dijakinje Filipa Corridonia iz Foljana. Prvi set je bil dobesedno porazen, saj so se morale zadovoljiti samo s petimi točkami. Izredno izenačen je bil drugi niz, ki so ga Tržačanke zmagale z minimalno razliko. Z nihajočo igro so nadaljevale tudi v tretjem, odločilnem nizu. Do preobrata je prišlo, ko so nasprotnice povedle s 7:0. Najprej jim je uspelo izenačiti pri 7:7 ter potem še pri dvanajstici. V končnici pa so bile nasprotnice bolj priselne in so povsem zasluženo zmagale ter obtičale na drugem mestu za šolo iz Remanzacca, ki je osvojila deželni naslov in je s tem prepuščena v nadaljnje tekmovalje.

Trener mladih odbojkarjev Srečka Kosovela prof. Franko Drasič je povedal naslednje: »Mislim, da je prvič ena od slovenskih šol iz tržaške pokrajine osvojila deželni naslov v tem tekmovalju. Bili smo boljši od prvakov iz Vidma in Gorice. Pohvalil bi Aljoša Kralja, ki je nosilec igre v tej ekipi. Sedaj nas čaka veliko bolj zahtevno tekmovalje v meddeželni konkurenci in mi je zelo žal, ker jim ne bom mogel slediti.«

Za naše tri zavode so nastopili naslednji učenci:

Rezultata		
Srečko Kosovel - Ivan Trinko	2:0	(15:7,15:2)
Filippo Corridoni - Ivan Cankar	2:1	(15:5, 16:17, 15:12)

Ivan Trinko Gorica: Matej in Simon Černic, Frandoli, Gravnar, Komjanc, Makuc, Mucci, Pelegrin, Pintar, Danjel in Manuel Soban in Tommasi.

Srečko Kosovel Opčine: Volčič, Vidali, Braini, Germani, Micalessi, Glavina, Marc, Grgič in Kralj.

Ivan Cankar Sv. Jakob Trst: Pernarich, Milone, Flego, Crapesi, Peralta, Sancin, De Paolis, Pitacco, Vidali, Turco, Germani in Gruden. (G. F.)

Kotalkanje v Trstu za mladinske igre

Preteklo nedeljo je bilo na kotalkališču društva Dopolarovo Ferroviario občinsko tekmovalje v kotalkanju za mladinske igre, na katerem so dosegli sledeče izide.

Dekleta (B kategorija): 1. Giovanna Vidoni (Jolly) 17,2 točke, 2. Tanja Romano (Polet) 16, 4. Vesna Hrovatin (Polet) 13,8, 5. Maruška Hrovatin (Polet) 13,7, 6. Karin Crissani (Polet) 13,7, 21. Sheila Perossa.

Dekleta (A kategorija): 1. Elisa Cocianich (PAT) 21 točk, 6. Maja Berzi (Polet) 18,6.

Fantje (B kategorija): 1. Federico Serafini (Pol. Opicina) 7,6 točke, 3. Daniele Vitale (Polet) 5.

Dekleta (kategorija nižjih srednjih šol): 1. Desy Crevatin (Jolly) 21,6 točke, 7. Francesca Gurtner (Polet) 19,1.

Fantje (kategorija nižjih srednjih šol): 1. Diego Menegon (Gioni) 16,4 točke, 3. Marko Malalan (Polet) 11,6.

Kljub nekaterim težavam pri gradnji balinišča Res pestro delovanje štandreških balinarjev

V prejšnjih dneh so se člani in odborniki balinarskega kluba Mak iz Štandreža zbrali v prostorih podjetja Agorest na drugem rednem občnem zboru. Tega bi morali sicer izpeljati že pred nekaj meseci, vendar so ga preložili na kasnejši datum v upanju, da bo sovpadal z zaključitvijo del na štandreških balinarskih stezah. Vendar dela za štandreško občinsko telovadnico še niso dokončana.

Uvodoma je spregovoril predsednik kluba Dario Nanut, ki je izrekel nekaj kritičnih besed na račun dvehletnega delovanja. Vprašal se je, koliko članov in odbornikov si je sploh ogledalo nastajajoče balinarske steze in koliko jih je pripomoglo k delu. Potožil je, da le maloštevilni ne zmorejo vsega dela in je zato apeliral na večjo udarniško pomoč. V kratkem naj bi občinska uprava ali rajonska konzulta nakazala finančna sredstva, ki še manjkajo za dokončno izgradnjo težko pričakovanih

balinarskih stez. Predsednik je med drugim spodbudil člane tudi k večji prisotnosti na treningih, kritično mnenje pa je izrazil na račun rajonske skupnosti, ki premalo podpira pobude kluba.

Iz tajniškega poročila je bilo razvidno, kljub vsemu pestro dveletno delovanje. Ekipa društva Mak so se udeležile številnih turnirjev tako pri nas kot v bližnji Sloveniji. Največji uspeh so dosegli na turnirju četver v Kanalu, kjer so zasedli drugo mesto. Vedno drugi so bili tudi na tekmovalju za memorial Benamina Lavrenčiča v Renčah in na turnirju dvojic na Vrhu. Sicer so skupno dosegli še pet tretjih in štiri četrta mesta na raznih tekmovaljih. Balinarski klub sestavlja 65 članov, le maloštevilni pa so prostovoljno prispevali lastni prosti čas (skupno 125 ur) za ureditev novih balinarskih stez.

Občni zbor je v imenu rajonskega sveta pozdravil njen predsednik Walter Ressi.

Po razrešnici staremu odboru so izvolili novega. Predsednik je ponovno Dario Nanut, podpredsednik bo Aldo Tabaj, tajnik pa Ivan Kerpan. Blagajniško delo bo opravljal Bruno Pavio, odbornika pa bosta še Mirko Paškulin in Danilo Klanjšček. Predsednik nadzorne odbora bo Jordan Zavavlad, člana pa Edi Tabaj in Izidor Pelicon. Predstavniki Agoresta bo Dino Roner. (mar)

Na sliki: novi odbor balinarskega kluba Mak iz Štandreža.

obvestila

ŠK KRAS sklicuje jutri, 19. t. m., ob 20. uri v prvem ter ob 20.30 v drugem sklicanju v Športno-kulturnem centru v Zgoniku 27. REDNI OBČNI ZBOR. Dnevni red: otvoritev, izvolitev delovnih komisij, poročilo upravnega sveta, pozdravi in razprava, razno. Vabljeni.

TPK SIRENA - Sekcija za športni ribolov obvešča člane, da bodo od danes, 18. t. m., na sedežu v Miramorskem drevoredu 32 (nasip) razobešeni razglasi za tekme v športnem ribolovu. Prva tekma bo 28. t. m., trkarjenje po dvojicah s čolna - I. kvalifikacija za italijansko prvenstvo. Vpis do srede, 23. t. m., informacije na sedežu od 18. do 20. ure, tel. 422696.

SHINKAI KARATE KLUB sklicuje jutri, 19. t. m., ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju REDNI OBČNI ZBOR v dvorani Športno-kulturnega centra v Zgoniku. Vabljeni.

Deželni teniški turnir under 14 Plesničar (Gaja) zmagal v Škednju

Iz bogate zamejske teniške dejavnosti moramo tudi ta konec tedna beležiti nov uspeh za Gajine tekmovalce. Aleš Plesničar je namreč zmagal na deželnem turnirju under 14 v Škednju, kjer je v finalu zlahka s 6:1, 6:2 premagal Tržačana Del Degana. Ostali gajevci se niso uvrstili v končnico turnirja, Borut Plesničar pa na tekmovalju ni nastopil.

Manj sreče je imela tudi članica Cirila Devetti, ki je nastopila na deželnem turnirju za klasificiranje in neklasificirane igralko pri T. C. Morena v videmski pokrajini. Po zmagovitem prvem kolu je morala po skoraj tri ure trajajočem srečanju kloniti proti mladi C/3 Dacuntovi iz Gradeža za 6:4, 7:6.

Tudi ta teden bo za naše tekmovalce še posebno bogat. Na padriških igriščih se odvija pokrajinski del mladinskih iger, za katerega je italijanska teniška zveza tudi letos poverila organizacijo teniški sekciji Gaje. Naši tekmovalci in tekmovalke imajo možnost za dober končni skupni izkupiček.

Od nedelje dalje pa bosta brata Plesničar ponovno nastopila z deželno reprezentanco na zaključnem delu državne prvenstva za deželne reprezentance, ki bo v Palermu.

Markiranje vertikal

V nedeljo, 7. aprila, je skupina 18 članov SPDT v sodelovanju z Mladinskim odsekom in Markacijsko komisijo postavila markacije na odseku Podgora - Krminski hrib. Pot, ki so jo udeleženci na novo označili, se vzpenja iz Podgore pri Gorici na vrh Kalvārije. Od tod vzpenja mimo Štekarjeve domačije do Valerišča v Briških brdih, se vmes vinogradov spusti do Gradišute in Jazbin, se vsmeri proti Zgorinim Rušičem, doseže Subido in se dokončno vzpne na vrh Krminske gore. Do tod je od Boljunca trenutno označena skoraj v celoti vsa Vertikalna SPDT, če izvzamemo odsek Sovodnje-Gorica in krajši del pri Briškihih, kjer je v teku gradnja avtoceste. Člani SPDT računajo, da bodo v kratkem dokončali še ta dva odseka, medtem pa že načrtujejo nadaljnje smeri po Beneški Sloveniji.

Izlet za osnovnošolce

Mladinski odsek SPDT prireja v nedeljo, 21. aprila, prvi osnovnošolski izlet v letošnji sezoni. Izlet se uvršča v okvir delovanja Športne šole Trst, vendar se ga lahko udeležijo tudi ostale osnovne šole iz tržaške pokrajine. Izlet, z zbirališčem v Gropadi ob 9.30, se bo odvijal po okolici Gropade preko Golega vrha in Frankovca. Namenjen bo spoznavanju orientacije preko iger in zabavnih vaj. Mladinski odsek se je letos odločil, da bo izpeljal vrsto predavanj in izletov na temo orientacije v naravi. Prvo pred-

Po izteku regularnega dela Iger pod košema Divača in Kontovel za 1. mesto

S tekmami v Divači se je končal regularni del letošnje tretje izvedbe Iger pod košema za igralce letnikov 1981 in mlajših. V Divači so sicer igrali le dve tekmi (eno za B skupino in zaostalo srečanje A skupine med Divačo in Borom A), dva dni prej pa je bila v Nabrežini tekma med Sokolom in Poletom A.

ZAOSTALA TEKMA A SKUPINE
DIVAČA - BOR A 7:0
ŠTAFETA: Divača - Bor A 1:0. METI Z DESNE: Divača - Bor A 10:5. METI Z LEVE: Divača - Bor A 9:10. PROSTI METI: Divača - Bor A 10:2. TEKMA: Divača - Bor A 37:3. DIVAČA: Kravanja 8, Pančič, Sila 8, Lakovič 8, Grželj 2, Babič 2, Grgorovič 1, Margon 6, Krajcar 2. BOR A: Corbatti, Križmančič, Štokelj 2, E. Hrovatin, A. Hrovatin, G. Floridan 1, I. Floridan, Jevnikar. SODNIK: J. Mahnič.

SKUPINA B
SOKOL - POLET A 6:1
ŠTAFETA: Sokol - Polet A 1:0. METI Z DESNE: Polet A - Sokol 10:5. METI Z LEVE: Sokol - Polet A 10:6. PROSTI METI: Sokol - Polet A 10:5. TEKMA: Sokol - Polet A 17:10. SOKOL: Frandolič 1, Jaklič, Brezigar, So-

sič, Stanič, Rebula, Rogelja, Širca 6, Privileggi, Masten 7. POLET: Švab 2, Piccini 2, Ferfolja, Hrovatin, Pavat, Lakovič 6, Grilanc. SODNIK: B. Lakovič.

KONTOVEL - BOR B 7:0
ŠTAFETA: Kontovel - Bor B 1:0. METI Z DESNE: Kontovel: Bor B 10:8. METI Z LEVE: Kontovel - Bor B 10:9. PROSTI METI: Kontovel - Bor B 10:6. TEKMA: Kontovel - Bor B 27:24. KONTOVEL: Zavatlal, Semec, Trobec, Doglia 8, Šušteršič 8, Budin 4, Grilanc 7. BOR B: Corbatti, Zeriali 2, Križmančič, Štokelj 15, E. Hrovatin, A. Hrovatin 6, G. Floridan, I. Floridan 1, Jevnikar. SODNIK: J. Sila.

KONČNI LESTVICI
SKUPINA A
Divača 4 4 0 23:6 8
Sežana 4 3 1 22:6 6
Bor A 4 2 2 13:15 4
Breg 4 1 3 7:12 2
Polet B 4 0 4 5:23 0

SKUPINA B
Kontovel 6 6 0 36:6 12
Sokol 6 3 3 29:12 6
Polet A 6 2 4 23:19 4
Bor B 6 1 5 7:35 2

Za določitev končnega prvega mesta se bosta pomerila prvouvrščena iz

iz planinskega sveta - iz planinskega sveta - iz planinskega sveta

vanje je odsek že imel v soboto, 6. aprila, na šolah Ribičič in K. Širok. Predstavil je v čisto praktični luči osnove orientacije in pokazal uporabo kompasa, kart itd. Prihodnje srečanje s šolami bo v soboto, 20. aprila. Prihodnja osnovnošolska izleta pa bosta 5. maja k Doberdobskeemu jezeru in 13. oktobra pri Slivnem.

Naj omenimo, da bodo vsi udeleženci izleta dobili že na tem prvem izletu Planinsko knjižico, v katero si bodo beležili vse mladinske izlete SPDT, na katerih bodo sodelovali. Kdor se bo udeležil treh izletov, bo prejel bronasti znak, šestih izletov srebrni znak, desetih izletov pa zlati znak in posebno priznanje.

Kdor bi želel podrobne informacije in pojasnila za prihodnji izlet, naj se oglasi po telefonu pri načelniku odseka (tel. 55180) od 8.30 do 20.00.

(R. Devetak)

Nocojšnje predavanje v SPDT

Zanimiva tema nocojšnjega predavanja Marka Simiča »Po sledih soške fronte v Julijskih Alpah« bo nedvomno pritegnila stalne obiskovalce tovrstnih prireditev, ki jih za svoje člane in prijatelje pripravlja SPDT. Predavanje samo je lahko napotilo tistim, ki v skorajšnji planinski sezoni nameravajo v Julijce in si po možnosti hočejo ogledati kakšne ostanke kavern, strelskih jarkov in mulatier iz prve svetovne vojne, ki še danes pričajo o tedanjih vojni grozotah v naših krajih. Svoje predavanje je Simič opre-

mil s številnimi barvnimi diaproizivi in glasbo in se bo predstavil zvečer ob 20.30 v Gregorčičevi dvorani v Ul. sv. Frančiška 20.

Tomo Česen v Trstu

Svetovno znani slovenski alpinist Tomo Česen, ki je lani sam preplezal južno steno Lotseja in s tem postavil enega od mejnikov v zgodovini alpinizma, je pripravil multivizijski sestav posnetkov tega svojega izrednega podviga, s katerim se bo predstavil tržaški publiki. Tomo Česen bo o svojem solovzponu, za katerega mu je izrekel veliko priznanje in ga tudi nagradil sam Reinhold Messner, govoril zvečer v tržaški kinodvorani Capitol z začetkom ob 21. uri. Multivizijski prikaz Česnov postavitev slovenske smeri v južni steni Lotseja je v Trstu omogočila športna trgovina Papi Sport.

Prikaz osvojitve Everesta v Bazovici

Na povabilo kulturnega društva Lipa, Mladinskega krožka in Slomškovega doma so se alpinisti, člani odprave »Alpe Adria Sagarmatha 1990«, predvčerajšnjim predstavili domači publiki v kinodvorani v Bazovici. Bazovcem, ki so ponosni, da so njihovi vaščani Tatjana Gregori, Lenart Vidali in Davor Župančič sodelovali v odpravi, so alpinisti prikazali niz diapozitivov o osvajanju najvišje gore na svetu, Everesta, v spremni besedi opisali težave in napore, ki jih je zahte-

val ta podvig in izredno veselje in zadovoljstvo, ko je trojica dosegla vrh. Domačina Lenart Vidali in Davor Župančič sta potem odgovarjala na številna vprašanja prisotnih, ki so se zanimali o njihnih občutkih, težavah in podvigih med trimesečnim bivanjem v bazi in taboru pod Everestom, na ledeniku Khumbu. Za projekcijo diapozitivov in tehnično izvedbo predavanja je poskrbel Zvonko Vidau. Samo predavanje o osvajanju Everesta je želo veliko odobravanje številne publike v kinodvorani v Bazovici. Z istim prikazom vzpona na Everest so se člani odprave »Alpe Adria Sagarmatha 1990« predstavili 21. februarja v Kopru na vabilo Obalnega planinskega društva. Osvajanje Everesta pa bo jutri v sliki in besedi prikazal alpinist Duško Jelinčič v dvorani Arac v Ljudskem vrtu s pričetkom ob 21. uri.

Predavanje o istočasnem trekingu v Nepalju do podnožja Everesta pa je imel predvčerajšnjim Lojze Abram za dijake nižje srednje šole »Ivan Cankar« v Trstu.

SPDT pripravlja izlet na Cres

Tržaško planinsko društvo pripravlja za nedeljo, 5. maja, enodnevni avtobusni izlet na otok Crēs s pohodom od Nerezin do Osorja ob otoku Lošinju. Hoje bo skupno za pet ur in udeleženci morajo imeti hrano v nahrbtniku. Odhod ob 6. uri s Trga Ulpiano pred sodno palačo v Trstu.

Vpisovanje za izlet je že v teku na ZSSDI (tel. 767304). Pri vpisu je treba

vplačati 18.000 lir. Vpisuje tudi Zvonko Vidau na Opčinah (tel. 212359). Izlet vodi Aleksij Civaridi, ki za morebitne informacije odgovarja na tel. št. 415336.

Prvomajski pohod na Kokoš

Planinsko društvo Sloga v Bazovici prireja vsakoletni tradicionalni prvomajski pohod na Kokoš. Zbirališče udeležencev bo pri kalu v Bazovici ob 23. uri dalje. Začetek pohoda pa ob 23. uri. Ob prihodu pohodnikov na Kokoš bo na vrhu zagorel kres v počastitev praznika dela 1. maja.

Spominski pohod »Mirko Škabar«

Nad 230 vnetih planincev in pohodnikov se je prejšnjo nedeljo udeležilo 5. jubilejnega pohoda od Praprota do Repna v spomin na pokojnega predsednika Mirka Škabarja, ki ga prireja Smučarski klub Devin. Vreme je bilo kakor naročeno in množica udeležencev je v Praprotu pogumno vzela pot pod noge in se podala po stezah, ki prečkajo kraške gmajne in borove gozdiče na Lenart in Osten in po kratkem počitku in okrepčilu še na Volnik in Golc, do Repna, kjer se je množica pohodnikov zbrala na kosilu. Udeležence je nato pozdravil predsednik Smučarskega kluba Devin, Stojan Sosič, ki je nagradil najmlajša in najstarejša pohodnika obeh spolov. Spominskega pohoda so se udeležili številni člani planinskih društev iz Kopra, Ilirske Bistrice, Sežane, Bazovice in Trsta. (L. A.)

Naročnina: mesečna 22.000 lir - celoletna naročnina 264.000 lir, v SFRJ številka 8.00 din; mesečna naročnina 190.00 din.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ: žiro račun 50101-601-85845
ADIT 61000 Ljubljana
Vodnikova 133 - Telefon 554045-557185
Fax 061/555343

Oglasi: ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglasi 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povisek 20%. IVA 19%. Oglasi iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasni agenciji PUBLI-EST srl - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

Mali oglasi: 950 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

primorski

dnevnik

četrtek, 18. aprila 1991

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894 - Fax 040/772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958
CEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Glavni urednik Dušan Udovič
Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

Izdaja ZTT
Tiska EDIGRAF

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Sedanji eksodus ni prvi v zgodovini tega ljudstva

Kurdi - ljudstvo, katerega zgodovina je ena sama tragedija

Po porazu Sadama Huseina proti mednarodni koaliciji v boju za osvoboditev Kuvajta, se je v Iraku ponovno razvnel upor kurdskega naroda. Najprej smo bili priče ogorčenemu boju v severnem Iraku med Kurdi in redno iraško vojsko, ko pa je Saddam Husein zatrl upor šiitov na jugu države, je ves svoj vojaški potencial usmeril na sever proti pogumnim, a slabo oboroženim Kurdom. Tako so Kurdi še enkrat v svoji zgodovini doživeli tragedijo, ki zadobiva iz dneva v dan bolj tragične obrise. Zaradi izrednega interesa objavljamo pričujoči prispevek Pavla Stranja, ki nam daje kratek prerez zgodovine kurdskega naroda.

Kurdski narod živi na razmeroma zaokroženem ozemlju, ki pa si ga deli kar pet držav: Turčija, Irak, Iran, Sirija in Sovjetska zveza. Največ Kurdov je v Turčiji, približno 8 milijonov (17% vsega prebivalstva), razpršenih v 17 pokrajinah, to je v tretjini turške države. V Iranu jih je 3,2 milijona (8,2%), v petih pokrajinah, v Iraku tudi približno toliko (tu tvorijo od 15 do 20% prebivalstva) naseljeni so pretežno na severu, a močne skupnosti živijo tudi v mestih, zlasti v Bagdadu. V Siriji jih je približno 300.000, naseljenih v dolgem obmejnem pasu s Turčijo in v eni četrti Damaska. V Sovjetski zvezi jih je po uradnih popisnih podatkih 90.000, po kurdskih ocenah pa vsaj 200.000, a tudi tu so razpršeni v treh republikah.

Tej prostorski in upravni razpršenosti se dodaja še verska raznolikost. V veliki večini so sicer muslimani sunitske ločine, obstaja pa tudi šiitska manjšina in razne druge sekte, med katerimi je najbolj samosvoja jezidska, kateri pripada kakih 70.000 Kurdov. Tudi jezikovno ne tvorijo neke celote, kajti delijo se v tri glavne narečne skupine: kakih 60%, pretežno na severu, govori kurmandij ali »zazak«, kakih 10% na jugu govori luribaktiari, ki še nima pisane oblike, ostalih 30% pa govori sorani ali mukriani.

Zgodovinski izvor Kurdov ni bil do danes povsem razjasnjen. Večina znanstvenikov se nagiba k mnenju, da so daljni potomci Medijcev, to je iranskega ljudstva, ki je v 8. st. pred Kristusom ustvaril močno državo na Bližnjem vzhodu in ki se je pozneje pomešalo z drugimi avtohtonimi ljudstvi na območju.

Če so Kurdi res potomci Medijcev, potem vse kaže, da so že takrat izčrpali svojo državotvornost, kajti vsa nadaljnja zgodovina tega naroda je en sam dolg seznam bojev za samostojnost, ki so se zlasti v moderni dobi, vsi končali na enak način: s porazom in s hudimi človeškimi žrtvami.

Kurdi so živeli v svoji domovini dolga stoletja, kot številni sorodni narodi, pretežno nomadsko. Ta način življenja je bil povezan z značilno patriarhalno in rodovno družbeno ureditvijo, ki se je na podežlju ohranila do danes in s sistemom vrednot, ki je dajal veliko važnost lastni samostojnosti. Vendar kaže,

da se te vrednote ohranjajo le znotraj te družbe, kajti ko so posamezni Kurdi dosegli visoke položaje izven svoje skupnosti so se kaj kmalu asimilirali in prevzeli vrednote novega okolja.

Tako se je zgodilo v času arabske ekspanzije; Kurdi so se ji sprva upirali, potem pa so posamezni lokalni poglavarji skušali doseči čim bolj ugoden položaj. Najuspešnejši je bil slavni Saladin (Salah ad Din), ki ga poznamo iz opisa križarskih vojn. Ustanovil je lastno dinastijo, ki je razširila svojo oblast od današnje vzhodne Turčije do Egipta. To je bila prva in morda najbolj ugodna prilika za osnovevanje kurdske državnosti, ki so jo Kurdi zamudili v teku stoletij.

Po mongolski invaziji Bližnjega vzhoda, sta se tam začeli oblikovati dve državni jedri: iransko in turško, ki sta začeli delovati na Kurde kot dva mlinska kamna. Čeprav sta obe državi doživljali dolga obdobja krize in anarhije, Kurdi niso uspeli izraziti kaj več kot bolj ali manj skromno avtonomijo posameznih poglavarjev. Zaradi njihovih bojnih sposobnosti so jim tako Turki kot Iranci zaupali vlogo branilcev svojih meja. Cele rodove Kurdov so selili na strateške meje, kjer so se borili v zameno za neka privilegijev. Višek ironije je v tem, da so Kurdi tvorili glavnino iranske in turške vojske, ki sta se pogosto borili ena proti drugi. V 18. st. je eden največjih kurških pesnikov, Ahmad Khani, v eni svojih pesnitev objokoval to prelivanje kurdske krvi v službi tujih gospodarjev: »Turki in Perzijci se obdajajo s kurdskeimi obzidji; večno razdvojeni in sprti nismo sposobni sprejeti oblasti rojaka, če bi se mi združili, bi bili Iranci, Turki in Arabci naši hlapci.«

V teh verzih je vsa kruta resnica kurdske usode, ne le v srednjem veku, ampak tudi v moderni dobi.

Razpršenost v toliko manjnih enot, plemenske razprtije, raznarodovalna vloga islama, ki so ga drugi narodi znali bolje uporabiti sebi v prid in nesposobnost oblikovati, poleg gorske, plemenske skupnosti tudi neko sodobnejšo, trdnjšo mestno skupnost; vsi ti so razlogi za veliko politično šibkost kurdskega naroda.

Kurdski nacionalizem se je pojavil najprej v obliki poskusov posa-

meznih šejkov, da bi okrepili svojo oblast v imenu celega naroda. V prvi polovici prejšnjega stoletja je bila cela vrsta takih lokalnih uporov, ki so bili vsi zatrti. Prvi zrelejši izraz kurdskega nacionalizma je bil poskus »turškega« kurdskega šeiha Ubaydullaha, ki je leta 1880 poskusil ustanoviti kurdsko narodno državo na iranskem ozemlju pod pokroviteljstvom Carigrada, a poskus ni uspel.

Prva svetovna vojna in turški poraz sta dala Kurdom novo upanje. Leta 1919 so se začeli pripravljati na poseg proti novi turški državi, a Anglija jih je preusmerila od tega naklepa z obljubo, da bo poskrbela za njeno na diplomatski ravni. Sprva se je zdelo, da je držala besedo. Na konferenci v Sévresu, avgusta 1920, je Anglija vključila pojem lokalne avtonomije za Kurde, na področjih, kjer prevladujejo; člen 64, pa je celo določal, da se Turčija ne bo smela upirati zahtevi po neodvisnosti, ki bi jo izrazila kurdska večina v roku enega leta.

Vendar se je v teku naslednjega leta položaj v Turčiji korenito spremenil. General Kemal Paša (Ataturk — oče Turkov) je začel svoj zmagoviti pohod proti notranjim in zunanjim sovražnikom nove Turčije. Julija 1923 je bila v Lausanni podpisana nova pogodba, v kateri je od vseh prejšnjih zahtev v korist Kurdov ostal le meglen člen o zaščiti manjšin.

Turki se ga seveda niso držali. Proti Kurdom so skušali aplicirati iste metode genocida, kot one, ki so jih že uporabili proti Armencem: uničevalni pohodi izseljevanja daleč proč od bivališč, na katerih umre velika večina beguncev, preživele pa razseliti med turško večino, brez vsakega stika s svojim narodom. Današnji beg iraških Kurdov v Turčijo precej spominja na ta scenarij.

Kurdi so odgovorili z upor. Prvi upor so skušali izpeljati leta 1922, kot splošno vstajo, ki naj bi privedla do proglasitve kurdske neodvisnosti. Turki so odgovorili z represijo, ki je privedla do uničenja 206 kurških vasi in poboja 15.000 domačinov. Drugi, enako neuspeli upor so sledili v letih 1927, 1930 in 1937.

Tudi iraški Kurdi niso bili pripravljeni sprejeti razsodbo velesil, najprej ob ustanovitvi Iraka in nato ob dodelitvi pokrajine Mosul temu kraljestvu, kar je pomenilo v bistvu angleškemu vplivu. Kot je danes že splošno znano je pokrajina Mosul izredno bogato naftno nahajališče, ki ga nobena oblast ne želi prepustiti Kurdom in niti ne deliti z njimi dohodek tega naravnega bogastva. Skoro istočasno s turškimi Kurdi so tudi iraški proglasili neodvisnost in se pozneje, skozi vsa 30. leta borili za njeno uveljavitev.

V Iranu se je pritisk na Kurde stopnjeval, vzporedno z utrjevanjem osrednje državne oblasti. Iz leta v leto so policijske postaje vedno bolj tesno in globoko obkrožale kurdsko gorato območje. Šejke so deportirali v Teheran in, enako kot Turki, prepovedali vse oblike izražanja narodne pripadnosti.

Ob izbruhu druge svetovne vojne sta Anglija in Sovjetska zveza prevzeli dejansko oblast nad Iranom, ki je dobil izreden strateški pomen, kot vir petroleja in pot oskrbe za Sovjete. Dejansko sta si Iran razdelili z dogovorom, da bo zasedba prenehala šest mesecev po koncu vojne. SZ je med drugim dobila tudi severni del Iraka, kjer večina prebivalstva pripada Kurdom in Azerbajdžancem. Sovjeti so med njimi začeli širiti avtonomistične težnje z namenom, da bi obe pokrajini proglasili neodvisnost in nato priključitev k SZ. Kurdi so osnovali jedro svojega svobodnega ozemlja okoli mesta Mahabad že maja 1943, neodvisnost pa so proglasili januarja 1946. Maja istega leta je SZ, po dogovoru, zapustila Iran in kurdska država je propadla.

Sledilo je desetletje zatišja. Vsi glavni narodni voditelji so bili v izgnanstvu, pritisk večine na kurdsko prebivalstvo pa izreden. To je bil čas, ko bi lahko Kurdi omilili svoje največje notranje protislovje in vir njihove politične šibkosti. Gre za njihovo razpetost med dve žarišči političnega življenja: na eni strani je komponenta plemenskih poglavarjev, ki črpa svojo oblast iz rodovnih vezi, na drugi, pa intelektualna

komponenta, ki skuša graditi politično življenje na sodobnejših osnovah. Ta razcep je, kot kaže, ostal še do danes.

Novo poglavje v zgodovini Kurdov se je začelo v Iraku leta 1958, ko je prišlo do državnega udara, ki je strmoglavil kraljevino. Vodja upora, general Kassem, ki je bil Kurd po materi, je sprva obetal Kurdom določeno priznanje. A izkazalo se je, da gre le za zelo spretno igro, ki skuša le povečati razdore med Kurdi. Kurdi so spet začeli s svojimi upori in med drugim podprli nov državni udar, ki ga je stranka Bath izvedla leta 1963. Spet se je ponovila stara zgodba: obljube, sprenevanja, zanikanja in ponovni upor. Kurde v Iraku je podpiral perzijski šah, zato je Irak začel podpirati iranske Kurde, da so začeli upor proti Iranu. In spet so se Kurdi znašli v službi nasprotnih interesov. Zgodilo se je celo, da so iraški Kurdi izročali iranske Kurde, ki so prišli k njim iskat zatočišče, Iranu, da ne bi zgubili iranske podpore.

Marca 1975 sta se Iran in Irak pobotala, Kurdi so spet postali žrtve velikih. Začela se je stara igra izigravanja, ki je privedla iraške Kurde do novega upora maja 1976. Upor je dobil poseben razmah, ko je septembra 1980 izbruhnila vojna med Iranom in Irakom. Iraški Kurdi so nudili zatočišče turškemu Kurdom, ki so tudi začeli nov upor proti turškemu raznarodovanju. Maja 1983 je vlada v Bagdadu dovolila turški vojski, da lahko napada Kurde tudi znotraj svojega ozemlja, sama pa se je spravila nad nje tudi s strupi.

Nič bolje se ni godilo iranskim Kurdom. Islamska revolucija je vzbudila upanje, da bo nova oblast zavzela do njih drugačen odnos, kot šah. Ob njegovem izgonu so Kurdi prevzeli oblast na svojem ozemlju, a nova iranska ustava ni predvidevala nobene posebne avtonomije za etnične manjšine. Spopadi so se zato začeli že leta 1980 in naraščali štiri leta, dokler niso prerasli v pravo vojno. Kurdi so bili poraženi, svoj poskus so plačali s 18.000 žrtvami in to je bila zadnja stvarnejša perspektiva kurdskega naroda, da bi vsaj neka njena komponenta dosegla določeno stopnjo avtonomije.

Po porazu Sadama Huseina se je za hip zazdelo, da je veter končno le zapihal v jadra iraških Kurdov. Vse se je kazalo, da hočejo ZDA propad Husseinovega režima in da lahko Kurdi bistveno pripomorejo k temu cilju. Priznanje neke avtonomije njihovemu ozemlju, pa bi bistveno ošibilo Sadamovo oblast tudi v bodoče, ker bi izgubil večji del svojih naftnih rezerv. Po začetnih uspehih kurdske sil pa se je tudi tokrat slika povsem spremenila. Namesto zmagovitih kurdske enot, vidimo na televiziji in v tisku le grozne prizore bednih množic beguncev, ki bežijo v Turčijo in v Iran, kjer gotovo ne bodo dobile tistih pravic, ki so jih zahtevale v Iraku.

Tragedija kurdskega naroda se nadaljuje in danes smo priča nemu njenih najtežjih poglavij.

PAVEL STRANJ

